

Брюксел, 29 май 2019 г.
(OR. en)

8573/19

Междуетноститутитионално досие:
2018/0236(COD)

CODEC 950	MI 376
ESPACE 39	ENER 240
RECH 226	EMPL 232
COMPET 345	CSC 135
IND 148	CSCGNSS 5
EU-GNSS 19	CSDP/PSDC 177
TRANS 285	CFSP/PESC 292
AVIATION 82	CADREFIN 207
MAR 94	PE 203
TELECOM 187	

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на Регламент (ЕС) № 912/2010, Регламент (ЕС) № 1285/2013, Регламент (ЕС) № 377/2014 и Решение 541/2014/ЕС - Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 15—18 април 2019 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладчикът г- н Massimiliano SALINI (EPP, IT) представи доклад по предложението за регламент от името на комисията по промишленост, изследвания и енергетика. Докладът съдържа едно изменение на предложението (изменение 230).

Освен това политическата група GUE/NGL внесе още две изменения (изменения 228—229).

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на 17 април 2019 г. на пленарното заседание беше прието едно изменение (изменение 230) на предложението за регламент.

Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка¹.

Частите от приложения текст, които не са подчертани в сиво, по същество съответстват, с малки разлики, на общото разбиране, постигнато на 26 февруари 2019 г. на последната тристранна среща по време на 8-ия парламентарен мандат (2014—2019 г.). Тези разлики трябва да бъдат коригирани, преди Съветът да приеме своята позиция, след като бъде постигнато съгласие по целия текст.

¹ Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са обозначени с *получер курсив*. Заличеният текст е обозначен със символа „■“.

Космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на космическа програма на Съюза и на Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение 541/2014/ЕС (COM(2018)0447 – C8-0258/2018 – 2018/0236(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2018)0447),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 189, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0258/2018),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 17 октомври 2018 г.¹,
 - като взеха предвид становището на Комитета на регионите от 6 декември 2018 г.²,
 - като взе предвид писмото на своя председател до председателите на комисиите от 25 януари 2019 г., в което се очертава подходът на Парламента към секторните програми, свързани с многогодишната финансова рамка (МФР) за периода след 2020 г.,
 - като взе предвид писмото на Съвета до председателя на Европейския парламент от 1 април 2019 г., в което се потвърждава общото разбиране, постигнато между съзаконодателите по време на преговорите,
 - като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становищата на комисията по бюджети, комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм и на комисията по земеделие и развитие на селските райони (A8-0405/2018),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене¹;

¹ ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 51.

² ОВ С 86, 7.3.2019 г., стр. 365.

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

¹ Тази позиция заменя измененията, приети на 13 декември 2018 г. (Приети текстове, P8_TA(2018)0520).

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на космическа програма на Съюза и на Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение 541/2014/ЕС

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 189, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. Текстът, подчертан в сиво, не е договорен в рамките на междуинституционалните преговори.

като имат предвид, че:

- (1) Космическите технологии, данни и услуги се превърнаха в необходимост в ежедневието на европейските граждани и играят съществена роля за опазването на редица стратегически интереси. Космическата промишленост на Съюза вече е една от най-конкурентоспособните в света. Появата на нови участници и развитието на нови технологии обаче променя коренно традиционните модели в областта на промишлеността. Ето защо е изключително важно Съюзът да остане водещ участник в международен план с широка свобода на действие в областта на космическото пространство, като насърчава научния и техническия напредък и подкрепя конкурентоспособността и иновационния капацитет на предприятията от космическия сектор в рамките на Съюза, по-специално на малките и средните предприятия, стартиращите предприятия и иновативните предприятия.
- (2) *Възможностите, които космическото пространство предлага за сигурността на Съюза и на неговите държави членки, следва да се използват, както е посочено по-специално в Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз от юни 2016 г., като същевременно се запази гражданският характер на програмата и се зачитат евентуалните разпоредби за неутралност или необвързаност, предвидени в конституционното право на държавите членки.* Развитието на космическия сектор в исторически план е свързано със сигурността. В много случаи използваните в космическия сектор оборудване, компоненти и инструменти, **както и космическите данни и услуги са с двойна употреба.** *Въпреки това политиката на Съюза в областта на сигурността и отбраната се определя в рамките на общата външна политика и политика на сигурност в съответствие с дял V от ДЕС.*
- (3) Съюзът започна да разработва собствени космически инициативи и програми от края на 90-те години, а именно Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS) и след това „Галилео“ и „Коперник“, които отговарят на нуждите на гражданите на Съюза, както и на изискванията на публичните политики. Трябва **да се осигури непрекъснатостта на тези инициативи, а услугите, които те предоставят** трябва да бъдат подобрени, така че **да отговарят на новите нужди на потребителите**, да останат на челно място с оглед на развитието на новите технологии и промените в областите на цифровите технологии и информационните и комуникационните технологии **и да са в състояние да отговорят на политическите приоритети като изменението на климата, включително**

наблюдението на промените в *полярния регион, транспорта*, сигурността и отбраната.

- (3а) *Трябва да се използват полезните взаимодействия между сектора на транспорта, космическия и цифровия сектор с цел да се насърчи по-широкото използване на нови технологии (като e-call, цифров тахограф, контрол и управление на движението, автономно шофиране, безпилотни превозни средства, безпилотни летателни апарати) и посрещане на необходимостта от сигурна и безпроблемна свързаност, устойчиво позициониране, интермодалност и оперативна съвместимост, като по този начин се повишава конкурентоспособността на транспортните услуги и промишлеността.*
- (3б) *За да се извлекат напълно ползите от Програмата във всички държави членки и от всички техни граждани, е изключително важно да се насърчава използването и възприемането на предоставените данни, информация и услуги, както и да се подкрепя разработването на приложения надолу по веригата въз основа на тези данни, информация и услуги. За тази цел държавите членки, Комисията и отговорните субекти биха могли периодично да провеждат информационни кампании относно ползите от Програмата.*
- (4) *За постигане на целите за свобода на действие, независимост и сигурност, предварително условие е Съюзът да се ползва от независим достъп до космическото пространство и да може да го използва по безопасен начин. Поради това е от съществено значение Съюзът да подпомага автономния, надежден и ефективен от гледна точка на разходите достъп до космическото пространство, особено по отношение на критичната инфраструктура и технологии, обществената сигурност и сигурността на Съюза и неговите държави членки. Ето защо Комисията следва да има възможност да обединява услуги по изстрелване на европейско равнище както за собствени нужди, така и за нуждите на други субекти по тяхно искане, включително на държавите членки, в съответствие с разпоредбите на член 189, параграф 2 от Договора. За да запази своята конкурентоспособност на бързо развиващия се пазар, изключително важно е също така Съюзът да продължи да има достъп до модерни, ефективни и гъвкави инфраструктурни съоръжения за изстрелване и да се възползва от подходящи системи за изстрелване. Поради това, без да се засягат мерките, предприети от държавите членки и Европейската космическа агенция, с Програмата може да се окаже подкрепа за необходимите за изпълнението на Програмата изменения на свързаната с космическото пространство наземна инфраструктура, включително нови разработки, както и за необходимите за изстрелването на спътници изменения на системи за изстрелване в космоса, включително развитие на нови технологии, сред които*

алтернативни технологии и иновативни системи за изпълнението на компонентите на Програмата. Тези дейности следва да се изпълняват в съответствие с Финансовия регламент и [] с цел постигане на по-добра разходоефективност на Програмата. С оглед на липсата на специален бюджет действията в подкрепа на достъпа до космическото пространство няма да засягат изпълнението на компонентите на Програмата.

- (5) За да засили конкурентоспособността на космическата си промишленост и да повиши капацитета за проектиране, изграждане и експлоатация на своите собствени системи, Съюзът следва да подкрепя създаването, растежа и развитието на цялата космическа промишленост. Възникването на модел, който благоприятства бизнеса и иновациите, следва да бъде подпомагано на европейско, регионално и национално равнище чрез **инициативи като** платформи за космическото пространство, които свързват космическия, цифровия **и други сектори**, както и [] ползвателите. **Тези платформи за космическото пространство имат за цел да насърчават предприемачеството и уменията, като използват полезните взаимодействия с центровете за цифрови иновации.** Съюзът следва да насърчава **създаването и** разрастването на установените в Съюза предприятия от космическия сектор, да им помага да постигнат успех, включително като им оказва подкрепа при достъпа до рисково финансиране с оглед на факта, че в рамките на Съюза стартиращите предприятия в космическия сектор не разполагат с подходящ достъп до частно дялово финансиране, и чрез **насърчаване на търсенето** (подход за сключване на първи договор).
- (5xx) **Веригата на стойността в космическата промишленост обикновено се сегментира, както следва: i) нагоре по веригата, което включва дейностите, водещи до създаване на оперативна космическа система, включително развитие, производство и изстрелване, както и експлоатацията на такава система; и ii) надолу по веригата, което включва предоставянето на ползвателя на услуги и продукти, свързани с космическото пространство. Цифровите платформи също са важен елемент в подкрепа на развитието на космическия сектор, тъй като позволяват достъп до данни и продукти, както и до инструментариуми, съоръжения за съхранение и изчислителни системи.**
- (5x) **В областта на космическото пространство Съюзът упражнява своите правомощия в съответствие с член 4, параграф 3 от ДФЕС. Комисията следва да осигури съгласуваност на дейностите, извършвани в контекста на Програмата.**

- (5a) *Въпреки че редица държави членки разполагат традиционно с активна космическа промишленост, следва да се обърне внимание на това, че в държавите членки с нововъзникващи способности този сектор трябва да се развива и поддържа, както и че трябва да се отговори на предизвикателствата пред традиционните космически отрасли, които създава „новото космическо пространство“. Следва да се насърчават действия за развиване на капацитет на космическата промишленост в целия Съюз и за улесняване на сътрудничеството между действащите в този сектор предприятия във всички държави членки.*
- (5б) *Действията в рамките на Програмата следва да се основават на съществуващия национален и европейски капацитет и да се възползват от него (т.е. капацитети, които съществуват към момента на осъществяване на действието).*
- (6) *Поради своя обхват и потенциала си да спомогнат за разрешаването на глобалните предизвикателства дейностите в космическия сектор имат силно изразено международно измерение. В тясно сътрудничество с държавите членки и с тяхно съгласие съответните органи на космическата програма на ЕС могат да участват в рамките на международното сътрудничество по въпроси, свързани с космическата програма, и да си сътрудничат със съответните секторни органи на ООН. По въпроси, свързани с космическата програма на Съюза („Програмата“), Комисията може да координира, от името на Съюза и в своята област на компетентност, дейностите на международната сцена , по-специално да защитава интересите на Съюза и неговите държави членки на международните форуми, включително в областта на честотите, по отношение на Програмата, без да се засягат правомощията на държавите членки в тази област. Особено важно е Съюзът, представляван от Комисията, да участва в работата на органите на Международната програма Cospas-Sarsat.*

- (6a) *Международното сътрудничество е от първостепенно значение за укрепване на ролята на Съюза като глобален фактор в космическия сектор и на технологиите и промишлеността на Съюза, като се насърчава лоялна конкуренция на международно равнище и се има предвид необходимостта от гарантиране на реципрочност на правата и задълженията на страните и от насърчаване на сътрудничеството в областта на обучението. Международното сътрудничество е ключов елемент на Космическата стратегия за Европа. Комисията ще използва космическата програма на ЕС, за да допринесе чрез инициативи за международните усилия и да се възползва от тях, за да насърчава европейските технологии и европейската промишленост на международно равнище (например двустранни диалози, промишлени семинари, подкрепа за интернационализацията на МСП), да улеснява достъпа до международните пазари и да насърчава лоялната конкуренция, като използва и инициативи на икономическата дипломация. Инициативите на европейската дипломация в космическия сектор следва да бъдат напълно съгласувани и взаимно допълващи се със съществуващите политики, приоритети и инструменти на ЕС, като същевременно Съюзът трябва да играе ключова роля заедно с държавите – членки на ЕС, за да запази водещата си позиция на международната сцена.*
- (7) *Без да се засягат правомощията на държавите членки, Комисията следва да насърчава, заедно с върховния представител и в тясно сътрудничество с държавите членки, отговорно поведение в космическото пространство при изпълнението на програмата, включително за намаляване на количеството на космическите отпадъци и да проучи възможността за присъединяване на Европейския съюз към съответните договори и конвенции на ООН, и при необходимост да представи подходящи предложения.*
- (8) Програмата споделя сходни цели с други програми на Съюза, по-специално с „Хоризонт Европа“, фонда InvestEU, Европейския фонд за отбрана и фондовете съгласно Регламент (ЕС) [Регламента за общоприложимите разпоредби]. Поради това следва да бъде предвидено кумулативно финансиране от тези програми, при условие че те обхващат едни и същи *разходи*, по-специално чрез договорености за допълнително финансиране от програми на Съюза, чиито условия за управление го позволяват, което да бъде последователно, на принципа на редуването или чрез комбинация от средства, включително по отношение на съвместното финансиране на действия, като се предоставя възможност, когато е възможно, за използване на

партньорства за иновации и на операции за смесено финансиране. По време на изпълнението на Програмата Комисията следва да насърчава полезното взаимодействие с други свързани програми **и финансови инструменти** на Съюза, което би позволило, когато е възможно, да се използва достъпът до рисковото финансиране, партньорствата за иновации, кумулативното или смесеното финансиране. **Тя следва също така да гарантира полезни взаимодействия и съгласуваност между решенията, разработени в рамките на тези програми, и по-специално „Хоризонт Европа“, и решенията, разработени в рамките на космическата програма.**

- (8a) **В съответствие с член 191, параграф 3 от Финансовия регламент при никакви обстоятелства едни и същи разходи не се финансират два пъти от бюджета на Съюза, например чрез програмата „Хоризонт Европа“ и космическата програма.**
- (9) Политическите цели на настоящата Програма ще бъдат вземани предвид и като области, които отговарят на изискванията за финансиране и инвестиции, посредством финансови инструменти и бюджетна гаранция в рамките на фонда InvestEU, по-специално в рамките на неговите политически компоненти за устойчива инфраструктура и научни изследвания, иновации и цифровизация. Финансовата подкрепа следва да се използва за преодоляване на неефективността на пазара или на неоптималните инвестиционни ситуации по пропорционален начин, като действията не следва да се дублират, да изместват частното финансиране или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва да имат ясна европейска добавена стойност.
- (10) Съгласуваността и полезното взаимодействие между „Хоризонт Европа“ и Програмата ще насърчи постигането на конкурентоспособен и иновативен европейски космически сектор, засилването на автономността на Европа при достъпа и използването на космическото пространство в сигурна и безопасна среда и ще засили ролята на Европа като глобален фактор. Революционните решения в „Хоризонт Европа“ ще бъдат подкрепяни от данните и услугите, предоставени от Програмата на разположение на научноизследователската и иновационната общност.
- (10a) **За да се постигне максимална социално-икономическа възвръщаемост от Програмата, от съществено значение е да се поддържат най-съвременни системи и те да бъдат модернизирани, за да отговорят на променящите се нужди на ползвателите, а в сектора за приложения надолу по веригата да се появят нови развития. Съюзът следва да подкрепя дейности, свързани с научни изследвания и технологично развитие, или ранните фази на развитие на**

инфраструктурите, създадени по линия на програмата, както и научноизследователските и развойни дейности, свързани със приложенията и услугите, основаващи се на системите, създадени в рамките на програмата, като по този начин стимулира стопанските дейности нагоре и надолу по веригата. Подходящият инструмент на равнището на Съюза за финансиране на тези научноизследователски и иновационни дейности е програмата „Хоризонт Европа“, създадена с Регламент (ЕС) № XXX/XXXX. Въпреки това една много специфична част от развойните дейности следва да се финансира от бюджета, разпределен за компонентите „Галилео“ и EGNOS съгласно настоящия регламент, когато тези дейности засягат основни елементи като чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“, което ще улесни разработването на приложения в различни стопански сектори. Такова финансиране обаче не следва да излага на риск разгръщането или експлоатацията на инфраструктурите, създадени в рамките на програмите.

- (10x) За да се гарантира конкурентоспособността на европейската космическа промишленост в бъдеще, Програмата следва да подпомага развиването на напреднали умения в областите, свързани с космическото пространство, и да подкрепя дейности в областта на образованието и обучението, като насърчава равенството между половете, за да може да се реализира пълният потенциал на гражданите Съюза в тази област.
- (10б) Предназначената за Програмата инфраструктура може да изисква допълнителни научни изследвания и иновации, които могат да се подпомагат в рамките на „Хоризонт Европа“ с цел съгласуване с дейностите на Европейската космическа агенция в тази област. Полезното взаимодействие с „Хоризонт Европа“ следва да гарантира, че нуждите на космическия сектор от научни изследвания и иновации се определят и установяват като част от процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите. Космическите данни и услуги, предоставяни безплатно от Програмата, ще бъдат използвани, включително в рамките на „Хоризонт Европа“, за разработването на революционни решения чрез научни изследвания и иновации в подкрепа на приоритетните области на политиката на Съюза. При процеса на стратегическо планиране в рамките на „Хоризонт Европа“ ще бъдат определени научноизследователските и иновационните дейности, при които следва да се използва инфраструктура, която е собственост на Съюза, като „Галилео“, EGNOS и „Коперник“. Научноизследователската инфраструктура, по-специално мрежите за *in situ* наблюдение, ще представляват основните

елементи от инфраструктурата за in situ наблюдение, позволяващи предоставянето на услугите на „Коперник“.

- (11) От значение е Съюзът да бъде собственик на всички материални и нематериални активи, създадени или разработени чрез обществени поръчки, които той финансира като част от космическата си програма. За да се гарантира пълно съответствие с основните права във връзка със собствеността, следва да бъдат постигнати необходимите договорености със съществуващите собственици. Тази собственост на Съюза не следва да засяга възможността Съюзът, в съответствие с настоящия регламент и когато това се счита за целесъобразно въз основа на оценка на всеки конкретен случай, да предоставя тези активи на трети страни или да се разпорежда с тях.
- (11a) ***За да се насърчи възможно най-широкото използване на предлаганите от програмата услуги, би било полезно да се подчертае, че данните, информацията и услугите се предоставят без гаранция, без да се засягат задълженията, произтичащи от правно обвързващи разпоредби.***
- (11b) ***При изпълнението на някои от своите задачи, които не са от регулаторен характер, Комисията може да се обръща за техническа помощ към някои външни страни, ако и доколкото това е необходимо. Другите субекти, участващи в публичното управление на Програмата, също така могат да се ползват от същото техническо съдействие при изпълнение на задачите, които са им възложени съгласно настоящия регламент.***
- (12) С настоящия регламент се определя финансов пакет за Програмата, който представлява основната референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (13) Като отразява значението на справянето с изменението на климата, в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, настоящата програма ще допринася за интегриране на действията в областта на климата и за постигането на общата цел **за 25 %** от разходите на бюджета на ЕС да подкрепят цели във връзка с климата. Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на Програмата и ще им бъде направена повторна оценка в контекста на съответните процеси на оценка и преразглеждане.

- (14) *Генерираните от компонентите на Програмата приходи следва да се получават от Съюза, за да се компенсират частично инвестициите, които той вече е направил, и тези приходи следва да се използват в подкрепа на **постигането на** целите на Програмата. По същата причина следва да бъде възможно да се предвиди механизъм за разпределяне на приходите в договорите, сключени със субекти от частния сектор.*
- (15) Тъй като Програмата по принцип се финансира от Съюза, сключените по нея договори за възлагане на обществени поръчки *за **финансирани по линия на Програмата дейности*** следва да бъдат в съответствие с правилата на Съюза. В този контекст Съюзът следва също така да отговаря за определянето на целите, които трябва да бъдат постигнати по отношение на обществените поръчки. ***Следва да се отбележи, че в съответствие с Финансовия регламент Комисията може въз основа на резултатите от предварителната оценка да разчита на системите и процедурите на лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза. Необходимите специфични корекции на тези системи и процедури, както и споразуменията за продължаване на съществуващите договори следва да се определят в съответното споразумение за финансово рамково партньорство или споразумение за финансов принос.***
- (16) Програмата се основава на сложни и постоянно променящи се технологии. Използването на такива технологии води като резултат до несигурност и рискове за договорите за обществени поръчки, сключени в рамките на Програмата, тъй като тези договори са свързани с дългосрочни ангажименти във връзка с оборудване или предоставяне на услуги. Поради това по отношение на договорите за обществени поръчки се изисква да бъдат предвидени специфични мерки в допълнение към правилата, определени във Финансовия регламент. Ето защо следва да е възможно да се възложи договор под формата на договор с условни етапи, да се въведе възможността за включване, при определени условия, на изменение в договор при неговото изпълнение или да се наложи минимална степен на използване на подизпълнители, *и по-специално за да се даде възможност за участието на малки и средни, както и на стартиращи предприятия.* На последно място, предвид технологичната несигурност, която характеризира компонентите на Програмата, цените на договорите не може винаги точно да се предвидят и поради това следва да има възможност да се сключват договори, без да се определя твърда и окончателна цена, и да се включват клаузи за защита на финансовите интереси на Съюза.
- (16a) ***В полза на общественото търсене и иновациите в публичния сектор с Програмата следва да се насърчава използването на данни, информация и услуги на Програмата, за да се подпомогне разработването на индивидуални решения***

от страна на промишлеността и МСП на местно и регионално равнище чрез свързани с космическото пространство партньорства за иновации съгласно посоченото в точка 7 от приложение 1 към Финансовия регламент, което ще позволи да се обхванат всички етапи от разработването до внедряването и възлагането на поръчки за оперативно съвместими решения в областта на космическото пространство, приспособени за обществените услуги.

- (17) За да се постигнат целите на Програмата, е важно да съществува възможност за използване, когато е целесъобразно, на капацитета, предлаган от публичните и частните субекти на Съюза, работещи в областта на космическото пространство, и също така да съществува възможност за работа на международно равнище с трети държави или международни организации. По тази причина трябва да се изготви разпоредба относно възможността за използване на всички съответни инструменти **и методи на управление**, предвидени в **Договора и** във Финансовия регламент **и** на процедури за възлагане на съвместни поръчки.
- (18) Що се отнася до безвъзмездните средства, опитът по-специално показва, че възприемането от страна на ползвателите и пазара и повишаването на общата информираност е по-ефективно при прилагане на принципа на децентрализиране, отколкото на възприетия от Комисията подход „отгоре-надолу“. Ваучерите за безвъзмездни средства, които представляват форма на финансова подкрепа от страна на бенефициер на безвъзмездни средства в полза на трети страни, са сред действията с най-голям процент успех сред новите участници и малките и средните предприятия. Използването им обаче се възпрепятства от наложения от Финансовия регламент таван за финансовата подкрепа. Поради това този таван по отношение на космическата програма на ЕС следва да се повиши, за да бъде в съответствие с нарастващия потенциал на приложенията, разработени от пазара в космическия сектор.
- (19) Видовете финансиране и методите на изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на възможността, която предоставят за постигане на специфичните цели на действията и за постигането на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за осъществяване на контрол, административната тежест и очакваният риск от неспазване на изискванията. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в [член 125, параграф 1] от Финансовия регламент.
- (20) Към настоящата Програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) № [новият Финансов регламент] („Финансовият регламент“). В него са определени правилата относно

изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, обществените поръчки, непрякото изпълнение, финансовата помощ, финансовите инструменти и бюджетните гаранции.

- (21) В съответствие с [позоваването трябва да се актуализира, когато е целесъобразно, в съответствие с ново решение относно ОСТ: член 88 от Решение .../.../ЕС на Съвета] лица и субекти, установени в отвъдморски страни и територии (ОСТ), следва да имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на Програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.
- (22) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета въз основа на член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Тези правила са установени във Финансовия регламент и по-специално определят процедурата за установяване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение, и в тях се предвиждат проверки във връзка с отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание на член 322 от ДФЕС, се отнасят и до защитата на бюджета на Съюза в случай на всеобщи слабости по отношение на прилагането на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на принципите на правовата държава е съществена предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС.
- (23) В съответствие с **Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹**, („Финансов регламент“), **Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95² на Съвета и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96³ на Съвета**, финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно

¹ **Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).**

² Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

³ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2—5).

използвани средства и когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета¹. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата (ЕСП) и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (24) [Третите държави, които са членки на ЕИП, могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено по силата на Споразумението за ЕИП, в което се предвижда изпълнението на програмите с решение, прието съгласно посоченото споразумение. Третите държави могат да участват и на основание на други правни инструменти.] В настоящия регламент следва да се въведе специална разпоредба за предоставяне на необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Европейската сметна палата, за да могат те да упражняват правомощията си в пълна степен.
- (25) Доброто публично управление на Програмата изисква **ясно** разпределение на отговорностите и задачите между различните участващи субекти, за да се избегне **ненужно припокриване** и да се намали превишаването на разходите и закъсненията. **Всички участници в управлението следва да подкрепят осъществяването на целите на Програмата в своята съответна област на компетентност и в съответствие с отговорностите си.**
- (26) Държавите членки отдавна развиват дейност в областта на космическото пространство. Те разполагат със свързани с космическото пространство системи, инфраструктура, национални агенции и органи. Поради това те могат да оказат голям принос към Програмата, по-специално във връзка с нейното изпълнение. **Те**

¹ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

може да си сътрудничат ■ със Съюза за насърчаване на услугите и приложенията, които са резултат от Програмата. Комисията *може* да има възможност да мобилизира средствата, които са на разположение на държавите членки, **да се ползва от тяхното съдействие и въз основа на взаимно договорени условия** да възлага на държавите членки задачи от нерегулаторен характер във връзка с изпълнението на Програмата ■ . Освен това съответните държави членки следва да вземат всички необходими мерки, за да гарантират защитата на наземните станции, установени на тяхна територия. Също така държавите членки и Комисията следва да работят заедно и със съответните международни организации и регулаторни органи, за да се гарантира, че необходимите за Програмата честоти са на разположение и са защитени **в подходяща степен**, така че да се направи възможно пълното разработване и прилагане на приложенията, основани на предлаганите услуги, в съответствие с Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър¹.

(26a) *При определени надлежно обосновани обстоятелства Агенцията може да възлага конкретни задачи на държави членки или на група от държави членки. Възлагането следва да бъде ограничено до дейности, които Агенцията не е в състояние да изпълни самостоятелно, и не следва да засяга управлението на Програмата и разпределението на задачите, определени в настоящия регламент.*

(27) Като институция, популяризираща общия интерес на Съюза, Комисията следва **да упражнява надзор върху изпълнението на Програмата**, да носи общата отговорност и да насърчава нейното използване. С оглед оптимизиране на ресурсите и компетенциите на различните заинтересовани страни Комисията следва да има възможност да делегира някои задачи. Освен това Комисията е в най-добра позиция за определяне на основните **изисквания**, необходими за изграждането на системите и развитието на услугите.

(28) Мисията на Агенцията на Европейския съюз за космическата програма („Агенцията“), която заменя Европейската агенция за ГНСС, създадена с Регламент (ЕС) № 912/2010, и е неин правопреемник, е да осигурява принос за Програмата, по-специално по отношение на **акредитацията на сигурността, както и развитието на пазара и разработването на приложения надолу по веригата**. Поради това

¹ Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L 81, 21.3.2012 г., стр. 7).

някои задачи, свързани **с тези области**, следва да бъдат възложени на Агенцията. Що се отнася по-специално до сигурността и като се има предвид нейният опит в тази област, Агенцията следва да отговаря за задачите по акредитация на сигурността за всички действия на Съюза в космическия сектор. **Въз основа на постигнатите от Агенцията положителни резултати в насърчаването на възприемането на „Галилео“ и EGNOS от страна на ползвателите и навлизането им пазара на Агенцията следва също да бъдат възложени дейности, насочени към възприемане от страна на ползвателите на компонентите на Програмата, различни от „Галилео“ и EGNOS, както и дейности по разработване на приложения надолу по веригата за всички компоненти на Програмата. Това ще позволи да се извлекат ползи от икономии от мащаба и да се предостави възможност за разработване на приложения въз основа на няколко компонента на Програмата (интегрирани приложения). Тези дейности обаче не следва да засягат дейностите, насочени към възприемането на услугите и възприемането от страна на ползвателите, възложени от Комисията на субектите, натоварени с изпълнението на „Коперник“. Възлагането на Агенцията на дейности по разработване на приложения надолу по веригата не възпрепятства други упълномощени субекти да разработват приложения надолу по веригата.** Освен това тя следва да изпълнява задачите, които Комисията ѝ възлага, посредством едно или повече споразумения за финансов принос **в рамките на рамково споразумение за партньорство**, обхващащи **■** други свързани с Програмата специфични задачи. **При възлагането на задачи на Агенцията следва да се предоставят подходящи човешки, административни и финансови ресурси.**

- (28a) „Галилео“ и EGNOS са сложни системи, които изискват интензивна координация. Като се има предвид, че „Галилео“ и EGNOS са компоненти на Съюза, тази координация следва да се извършва от институция на Съюза или орган на Съюза. Въз основа на опита, натрупан през последните години, Агенцията е най-подходящият орган, който да координира всички оперативни задачи, свързани с експлоатацията на тези системи, с изключение на международното сътрудничество. Ето защо на Агенцията следва да бъде възложено управлението на експлоатацията на EGNOS и „Галилео“. Това обаче не означава, че Агенцията следва да изпълнява самостоятелно всички задачи, свързани с експлоатацията на системите. Тя може да разчита на опита на други субекти, по-специално на Европейската космическа агенция. Това следва да включва дейностите, свързани с развитието на системите, проектирането и развитието на части от наземния сегмент и спътниците, които следва да бъдат възложени на Европейската космическа агенция. Разпределянето на

задачи на други субекти се основава на компетентността на тези субекти и следва да избягва дублиране на работата.

- (29) Европейската космическа агенция е международна организация с богат експертен опит в областта на космическото пространство, която е сключила рамково споразумение с Европейската общност през 2004 г. Поради това тя е важен партньор при изпълнението на Програмата и с нея следва да бъдат установени **■** подходящи връзки. Във връзка с това и в съответствие с Финансовия регламент **Комисията следва да **■** сключи споразумение за финансово рамково партньорство с Европейската космическа агенция и Агенцията**, което урежда всички финансови отношения между Комисията, Агенцията и Европейската космическа агенция и гарантира тяхната съгласуваност и съответствие с рамковото споразумение, **сключено между Европейската общност и Европейската космическа агенция**, по-специално с **член 2 и член 5** от него. Тъй като Европейската космическа агенция обаче не е орган на Съюза и не попада в обхвата на правото на Съюза, **от съществено значение е Европейската космическа агенция да предприеме подходящи мерки за гарантиране на защитата на** интересите на Съюза и неговите държави членки, **а задачите, които ѝ се възлагат по отношение на изпълнението на бюджета, трябва да съответстват на решенията, взети от Комисията**. В споразумението следва да се съдържат също така всички клаузи, необходими за опазване на финансовите интереси на Съюза.
- (30) Функционирането на Сателитния център на Европейския съюз (SATCEN) в качеството му на европейска автономна структура, предоставяща **достъп до информация** и услуги, получени в резултат на експлоатацията на съответните космически активи и съпътстващите ги данни, **беше вече признато при прилагането на Решение № 541/2014/ЕС**.
- (31) За да бъде интегрирано в структурно отношение представяването на ползвателите в управлението на GOVSATCOM и за да бъдат обединени нуждите и изискванията на ползвателите отвъд националните и гражданско-военните граници, съответните субекти на Съюза, които имат тесни връзки с ползвателите, като Европейската агенция по отбрана, Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Европейската агенция по морска безопасност, Европейската агенция за контрол на рибарството, Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането, Способностите за планиране и провеждане на военни операции/Способностите за планиране и провеждане на граждански операции и Координационния център за реагиране при извънредни ситуации, **може** да имат координираща роля по отношение на конкретни групи ползватели. На съвкупно равнище Агенцията следва да **координира свързаните с ползвателите аспекти за**

общностите на гражданските ползватели и могат да наблюдават оперативното използване, търсенето, съответствието с изискванията и променящите се нужди и изисквания.

- (32) Предвид значението на свързаните с космическото пространство дейности за икономиката на Съюза и живота на гражданите на Съюза и естеството на системите и приложенията, базирани на тези системи, характеризиращо се с двойна употреба, постигането и поддържането на висока степен на сигурност следва да бъде ключов приоритет на Програмата, по-специално с оглед на защитата на интересите на Съюза и на неговите държави членки, включително по отношение на класифицираната и другата чувствителна неклассифицирана информация.
- (33) ***Без да се засягат прерогативите на държавите членки в областта на националната сигурност***, Комисията и върховният представител, всеки в съответната си област на компетентност, следва да гарантират сигурността на Програмата в съответствие с настоящия регламент и когато е целесъобразно, с Решение 201x/xxx/ОВППС на Съвета¹.
- (33a) ***Предвид особения експертен опит, с който разполага ЕСВД, и редовните ѝ контакти с администрациите на трети държави и международни организации ЕСВД е в състояние да подпомага Комисията при изпълнението на някои от нейните задачи във връзка със сигурността на програмите в областта на външните отношения, в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета.***
- (34) ***Без да засяга изключителната компетентност на държавите членки в областта на националната сигурност, както е предвидено в член 4, параграф 2 от ДЕС, нито правото на държавите членки да закрилят основните интереси на своята сигурност в съответствие с член 346 от ДФЕС, следва да се определи конкретно управление на сигурността, за да се осигури безпрепятственото прилагане на Програмата. Това управление следва да се основава на три ключови принципа. На първо място, абсолютно необходимо е богатият и уникален опит на държавите членки в областта на сигурността да бъде взет предвид във възможно най-голяма степен. На второ място, с цел предотвратяване на конфликти на интереси и на евентуални недостатъци при прилагането на правилата за сигурност оперативните функции трябва да бъдат отделени от функциите, свързани с акредитация на сигурността. На трето място, субектът, който отговаря за управлението на всички компоненти на Програмата или на част от тях, също така е***

¹ ***Настоящото решение на Съвета ще се основава на предложението на върховния представител за разширяване на обхвата на Решение № 2014/496/ОВППС на Съвета от 22 юли 2014 г., по което понастоящем се водят преговори.***

най-подходящ да управлява сигурността на възложените му задачи. **Сигурността на програмата ще се основава на опита, натрупан при прилагането на „Галилео“, EGNOS и „Коперник“ през последните години.** Доброто управление на сигурността изисква също така ролята да бъдат правилно разпределени между различните участници. Тъй като отговаря за Програмата, Комисията, **без да засяга изключителната компетентност на държавите членки в областта на националната сигурност,** следва да определи общите изисквания към сигурността, приложими за всеки от компонентите на Програмата.

- (34x) **Киберсигурността на европейските космически инфраструктури, наземни и базирани в космоса, е от ключово значение, за да се гарантира непрекъснатото функциониране на системите и непрекъснатостта на услугите. При определянето на изискванията за сигурност следва да бъде надлежно взета предвид необходимостта от защита на системите и техните услуги срещу кибератаки, включително чрез използване на нови технологии.**
- (34a) **Когато е целесъобразно, след анализа на риска и заплахите Комисията следва да определи структура за наблюдение на сигурността. Органът за наблюдение на сигурността следва да бъде субектът, изпълняващ указанията, разработени в обхвата на Решение 201x/xxx/ОВППС. За „Галилео“ този орган следва да бъде Центърът за наблюдение на сигурността на „Галилео“. Що се отнася до изпълнението на Решение 20xx/xxx/ОВППС, ролята на Съвета за акредитация на сигурността ще бъде ограничена до предоставяне на Съвета и/или ВП на данни, свързани с акредитацията на сигурността на системата.**
- (35) С оглед на уникалността и сложността на Програмата и нейната връзка със сигурността, за акредитация на сигурността следва да бъдат прилагани признати и добре установени принципи. Поради това е необходимо дейностите по акредитация на сигурността да се извършват в рамките на колективна отговорност за сигурността на Съюза и на неговите държави членки, като се полагат усилия за постигане на консенсус и се осигурява участието на всички, които имат отношение към въпроса за сигурността, и е необходимо да бъде въведена процедура за непрекъснато наблюдение на риска. Абсолютно необходимо е също така техническите дейности по акредитация на сигурността да бъдат възложени на специалисти, които притежават необходимата квалификация за извършване на акредитация на сложни системи и са проучени за надеждност за подходящо равнище в областта на сигурността.
- (35x) **Класифицирана информация на ЕС (КИЕС) се обработва в съответствие с правилата за сигурност, посочени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията и Решение на Съвета 2013/488/ЕС. В съответствие с решението на**

Съвета държавите членки трябва да спазват заложените в тях принципи и минимални стандарти, за да се гарантира, че на КИЕС се осигурява равностойно равнище на защита.

- (36) С цел да се гарантира **сигурен обмен** на информацията следва да се установят подходящи **споразумения**, за да се гарантира **защитата на класифицираната информация на ЕС, която се предоставя на трети държави и международни организации в контекста** на Програмата.
- (37) Една от основните цели на Програмата се състои в гарантиране на сигурността и стратегическата автономност на Съюза, като се засилва капацитетът му за действие в множество сектори, по-специално в областта на сигурността, и като се извлича полза от възможностите, които космическото пространство предлага за сигурността на Съюза и неговите държави членки. Тази цел изисква прилагането на строги правила относно допустимостта на субектите, които могат да участват във финансираните по Програмата дейности и на които е необходим достъп до класифицирана информация на ЕС (КИЕС) или до чувствителна неклассифицирана информация.
- (37а) **Определена информация, свързана с Програмата, макар и да не е класифицирана, трябва да се обработва съгласно актове, които вече са в сила, или съгласно национални закони, правила и разпоредби, включително чрез ограничения за разпространение.**
- (38) Все по-голям брой ключови икономически сектори, по-специално транспортът, далекосъобщенията, селското стопанство и енергетиката, използват във все по-голяма степен навигационни спътникови системи **и системи за наблюдение на Земята. Програмата следва да използва полезните взаимодействия между тези сектори, като се имат предвид ползите, които космическите технологии носят за тези сектори, да поддържа разработването на съвместимо оборудване и да насърчава разработването на съответни стандарти и сертификати. Полезните взаимодействия между космическите дейности и** дейностите, свързани със сигурността и отбраната на Съюза и неговите държави членки, **също се засилват.** Така че разполагането с пълен контрол над спътниковата навигация следва да гарантира технологичната независимост на Съюза, включително в дългосрочен план за компонентите на инфраструктурното оборудване, и да осигури неговата стратегическа автономност.
- (39) Целта на „Галилео“ е изграждането и експлоатацията на първата инфраструктура за спътникова навигация и позициониране, проектирана специално за граждански цели, която може да бъде използвана от широк кръг участници от публичния и частния

сектор в Европа и по целия свят. „Галилео“ функционира независимо както от другите съществуващи системи, така и от тези, които биха могли да бъдат създадени, като по този начин допринася, наред с другото, за стратегическата автономност на Съюза. Второто поколение на системата следва да бъде постепенно въведено в експлоатация преди 2030 г., първоначално с намален оперативен капацитет.

- (40) Целта на EGNOS е подобряване на качеството на отворените сигнали от съществуващите глобални навигационни спътникови системи, по-специално излъчваните от системата „Галилео“. Предоставяните от EGNOS услуги следва *до края на 2026 г.* да покриват като приоритет териториите на държавите членки, географски разположени в Европа, като за тази цел се включват и *Кипър*, Азорските острови, Канарските острови и Мадейра . ***В областта на въздухоплаването всички тези територии следва да се възползват от EGNOS за аеронавигационно обслужване за всички равнища на ефективност, поддържани от EGNOS.*** В зависимост от техническата осъществимост и с цел безопасност на човешкия живот, въз основа на международни споразумения географското покритие на предоставяните от EGNOS услуги може да бъде разширено, като обхване други региони на света. Без да се засягат разпоредбите на Регламент ***(EU) 2018/1139*** и необходимото наблюдение на качеството на услугите на „Галилео“ за авиационни цели, следва да се отбележи, че макар и излъчваните от „Галилео“ сигнали да могат да се използват действително за улесняване на позиционирането на въздухоплавателните средства, ***на всички етапи на полета, посредством необходимата система за усилване (местна, регионална или бордова авионика)*** само местни или регионални системи за усилване като EGNOS в Европа могат да представляват услуги за управление на въздушното движение (УВД) и аеронавигационно обслужване (АНО). ***Услугата за безопасност на човешкия живот на EGNOS следва да се предоставя в съответствие с приложимите стандарти на ИКАО.***
- (41) Абсолютно необходимо е бъде гарантирана **■** устойчивостта **■** на **■** системите „Галилео“ и EGNOS, ***както и наличието, точността, надеждността и сигурността на предоставяните от тях услуги.*** В условията на променяща се среда и бързо развиващ се пазар тяхното развитие следва също да продължи и следва да бъдат подготвени нови поколения на тези системи, ***включително развитието на свързани космически и наземни сегменти.***

- (43) Терминът „търговска услуга“, използван в Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за изграждане и експлоатация на европейските навигационни спътникови системи и за отмяна на Регламент (ЕО) № 876/2002 на Съвета и на Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета¹, вече не е подходящ предвид развитието на посочената услуга. Вместо това **бяха** определени две отделни услуги, а именно услугата с голяма точност и услугата за установяване на автентичността².
- (44) За да се оптимизира използването на предлаганите услуги, предоставяните от „Галилео“ и EGNOS услуги следва да са съгласувани и оперативно съвместими помежду си, **включително и на равнището на ползвателите**, и доколкото е възможно – с други навигационни спътникови системи и с конвенционалните средства за радионавигация, когато тази съгласуваност и оперативна съвместимост са предвидени в международно споразумение, без да се засяга целта за стратегическа автономност на Съюза.
- (45) Предвид значението за „Галилео“ и EGNOS на наземната им инфраструктура и въздействието ѝ върху сигурността им, определянето на местоположението на тази инфраструктура следва да се извършва от Комисията. За разгръщането на наземната инфраструктура на системите следва да продължи да се прилага открит и прозрачен процес, **който може да включва по целесъобразност Агенцията въз основа на нейната област на компетентност**.
- (46) С цел максимално увеличаване на социално-икономическите ползи от „Галилео“ и EGNOS, **като същевременно се допринася за стратегическата автономност на Съюза, по-специално в чувствителни сектори и в областта на безопасността и сигурността**, използването на услугите, предоставяни от EGNOS и „Галилео“, в рамките на други политики на Съюза следва да се насърчава **и с помощта на регулаторни мерки**, когато това е обосновано и полезно. **Мерките за насърчаване на използването на тези услуги във всички държави членки също представляват важна част от процеса**.
- (47) „Коперник“ следва да гарантира автономен достъп до познания в областта на околната среда и ключови технологии за наблюдение на Земята и

¹ ОВ L 347 от 20.12.2013 г., стр. 1–24.

² **Решение за изпълнение (ЕС) 2017/224 на Комисията от 8 февруари 2017 г. за определяне на техническите и оперативните спецификации, позволяващи търговската услуга, предлагана от създадената в рамките на програмата „Галилео“ система, да изпълнява функцията, предвидена в член 2, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 34, 9.2.2017 г., стр. 36–40).**

геоинформационни услуги, като по този начин **Съюзът се подпомага** за вземане на самостоятелни решения и предприемане на действия в областта на околната среда, изменението на климата, **развитието на морските райони, на морската среда, селското стопанство и селските райони, опазването на културното наследство, гражданската защита, мониторинга на земната повърхност и на инфраструктурата**, сигурността, както и наред с другото, цифровата икономика.

- (47б) **Компонентите на Програмата следва да стимулират прилагането на цифровите технологии в космическите системи, разпространението на данни и услуги и развитието надолу по веригата. В този контекст следва да се обърне специално внимание на инициативите и действията, предложени от Комисията в нейното съобщение от 14 септември 2016 г., озаглавено „Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар – към европейско общество на гигабитов интернет“ и съобщението от 14 септември 2016 г., озаглавено „5G за Европа: план за действие“.**
- (48) „Коперник“ следва да се основава на дейностите и постиженията — като гарантира тяхната приемственост **и ги укрепва** — провеждани и осъществявани съгласно Регламент (ЕС) № 377/2014 на Европейския парламент и на Съвета¹ за създаване на програма на Съюза за наблюдение и мониторинг на Земята („Коперник“), както и Регламент (ЕС) № 911/2010 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОСС) и нейните начални операции² за създаване на предшественика на глобалния мониторинг на околната среда и сигурността (ГМОСС) и правилата за изпълнението на нейните начални операции, като се вземат предвид последните тенденции в областта на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите, които оказват влияние върху областта, свързана с наблюдението на Земята, както и развитието във връзка с анализа на големи масиви от данни и изкуствения интелект и свързаните с тях стратегии и инициативи на равнището на Съюза³. **За разработването на нови активи Комисията следва да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, Европейската космическа агенция, EUMETSAT и когато е приложимо, с**

¹ Регламент (ЕС) № 377/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за създаване на програмата „Коперник“ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 911/2010 (ОВ L 122, 24.4.2014 г., стр. 44).

² Регламент (ЕС) № 911/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. относно европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОСС) и нейните начални операции (2011—2013 г.) (ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 1).

³ Съобщение „Изкуствен интелект за Европа“ (COM(2018) 237 final), съобщение „Към общо европейско пространство на данни“ (COM(2018) 232 final), предложение за Регламент на Съвета за създаване на съвместното предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (COM(2018) 8 final).

други субекти, притежаващи съответни космически и in situ активи. Във възможно най-голяма степен следва да се използва капацитетът за извършване на космически наблюдения на държавите членки, Европейската космическа агенция, EUMETSAT¹, както и на други субекти, включително търговски инициативи в Европа, като по този начин също се допринася за развитието на жизнеспособен търговски космически сектор в Европа. Когато е осъществимо и целесъобразно, следва също така да се използват наличните in situ и допълнителни данни, предоставяни най-вече от държавите членки в съответствие с Директива 2007/2/ЕО². Комисията следва да работи съвместно с държавите членки и Европейската агенция за околната среда за гарантирането на ефективен достъп и използване на наборите от in situ данни за целите на „Коперник“.

- (49) „Коперник“ следва да се прилага в съответствие с целите на Директива 2003/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно повторната употреба на информацията в обществен сектор, изменена с Директива 2013/37/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за изменение на Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в обществен сектор³, по-специално свързаните с прозрачност, създаването на благоприятни условия за развитието на услуги и осигуряване на принос за икономическия растеж и създаването на работни места в Съюза. Данните и информацията от „Коперник“ следва да бъдат достъпни свободно и безплатно.

- (49a) Пълният потенциал на програма „Коперник“ за обществото и икономиката на Съюза следва да се разгърне изцяло, извън кръга на преките бенефициери, посредством засилване на мерките, насочени към възприемането от страна на ползвателите, което изисква по-нататъшни действия за превръщане на данните в използваеми от неспециалисти, като по този начин се стимулират растежът, създаването на работни места и трансферът на знания.**

- (50) „Коперник“ е ориентирана към ползвателите програма. Поради това нейното развитие следва да се основава на променящите се изисквания на основните ползватели на „Коперник“, като същевременно се признава появата на нови както публични, така и частни общности на ползватели. „Коперник“ следва да се основава на анализ на вариантите за удовлетворяване на променящите се нужди на ползвателите, включително свързаните с изпълнението и мониторинга на

¹ Европейска организация за експлоатация на метеорологични спътници.

² Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE)

³ ОВ L 175 от 27.6.2013 г., стр. 1–8.

политиките на Съюза, които изискват постоянно и ефективно участие на ползвателите, особено по отношение на определянето и утвърждаването на изискванията.

- (51) „Коперник“ вече функционира. Поради това е важно да се гарантира непрекъснатото функциониране на вече изградената инфраструктура и въведените услуги, като се извършва адаптиране към **изменящите се нужди на потребителите**, изменящата се пазарна среда, по-специално появата на участници от частния сектор в космическото пространство („ново космическо пространство“) и социално-политическото развитие, което налага предоставянето на бърз отговор. Това изисква **развиване** на функционалната структура на „Коперник“, за да се отрази по-добре преминаването от първия етап на оперативни услуги към предоставянето на усъвършенствани и по-целенасочени услуги на нови общности на ползватели и насърчаването на пазарите с добавена стойност надолу по веригата. За тази цел при по-нататъшното изпълнение на „Коперник“ следва да се възприеме подход, който следва веригата на създаване на стойност от данните, т.е. придобиване на данни, обработване на данни и информация, разпространение и използване, дейности по възприемане **на пазара** от страна на ползвателите **и по изграждане на капацитет**, като при процеса на стратегическо планиране по „Хоризонт Европа“ ще се определят научноизследователските и иновационните дейности, при които следва да се използва „Коперник“.
- (52) Що се отнася до придобиването на данни, дейностите по „Коперник“ следва да имат за цел допълване и поддържане на съществуващата космическа инфраструктура, подготвяне на замяната в дългосрочен план на спътниците в края на жизнения им цикъл, както и започването на нови мисии, насочени *по-специално* към нови системи за наблюдение за подкрепа при посрещането на предизвикателствата, свързани с глобалното изменение на климата (например мониторинга на антропогенните емисии на CO₂ и други парникови газове). Глобалният обхват за мониторинг на дейностите по „Коперник“ следва да се разшири, като в него се включат полярните региони, и да се подкрепя осигуряването на спазването на изискванията в областта на околната среда, задължителния мониторинг и докладване в областта на околната среда и иновативните приложения в областта на околната среда **в сферите на селското стопанство, горите, управлението на водите и морските ресурси, както и културното наследство** (например мониторинг на културите, управление на водите и подобрен мониторинг на пожарите). При това „Коперник“ следва да използва в пълна степен и да извлича максимална полза от инвестициите, направени в рамките на предишния период на финансиране (2014—2020 г.), *включително направените от държавите членки, ЕКА и EUMETSAT*, като същевременно се

проучват нови оперативни и стопански модели за по-нататъшно допълване на капацитета на „Коперник“. „Коперник“ *може* също да се основава на успешни партньорства с държавите членки с цел по-нататъшно развиване на неговото свързано със сигурността измерение при подходящи механизми за управление, за да се отговори на променящите се нужди на ползвателите в сферата на сигурността.

- (53) Като част от функцията за обработване на данни и информация „Коперник“ следва да гарантира дългосрочната устойчивост и по-нататъшно развитие на **услугите** на „Коперник“, като предоставя информация за удовлетворяване на нуждите на публичния сектор и нуждите, произтичащи от международните ангажименти на Съюза, и да увеличава максимално възможностите за търговска експлоатация. По-конкретно „Коперник“ следва да предоставя на местно, национално, европейско и световно равнище информация за **химичния състав** на атмосферата **и качеството на въздуха**; информация за състоянието **и динамиката** на океаните, информация в подкрепа на мониторинга на земната повърхност **и ледовете**, в помощ на изпълнението на местните и националните политики, както и на политиките на Съюза, информация в подкрепа на адаптирането към изменението на климата и смекчаване на последиците от него, геопространствена информация в подкрепа на управлението на извънредни ситуации, включително чрез превантивни дейности, осигуряване на спазването на изискванията в областта на околната среда, както и на гражданската сигурност, включително подкрепа за външната дейност на Съюза. Комисията следва да определи подходящи договорни условия, които да насърчават устойчивото предоставяне на услугите.
- (54) При изпълнението на услугите на „Коперник“ Комисията **следва** да разчита на компетентните органи, съответните агенции на Съюза, обединения или консорциуми на национални органи или на всеки друг съответен орган, които потенциално отговаря на условията във връзка със споразумение за финансов принос. При подбора на тези субекти Комисията следва да гарантира, че не са налице смущения във функционирането и предоставянето на услуги и че когато се отнася до чувствителни от гледна точка на сигурността данни, съответните субекти разполагат с възможности за ранно предупреждение и наблюдение на кризи в контекста на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), и по-специално на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО). **В съответствие с член 154 от Финансовия регламент лица и субекти, на които се възлага изпълнението на средства на Съюза да задължени да спазват принципа на недискриминация по отношение на всички държави членки; спазването на този принцип следва да се гарантира чрез съответните споразумения за финансов принос, свързан с предоставянето на услугите по програма „Коперник“.**

- (55) Изпълнението на услугите на „Коперник“ следва да улеснява общественото ползване на услугите, тъй като ползвателите ще са в състояние да предвидят наличието и развитието на услугите, както и сътрудничеството с държавите членки и други страни. За тази цел Комисията и упълномощените от нея предоставящи услуги субекти следва да установят тесни връзки с **общностите на основните потребители** в цяла Европа при по-нататъшното развитие на гамата от услуги и информация от „Коперник“, за да се гарантира, че се удовлетворяват променящите се нужди на публичния сектор и съответна политика и по този начин може да се постигне използването в максимална степен на данните от наблюдението на Земята. Комисията и държавите членки следва да работят заедно за развитието на *in situ* компонента на „Коперник“ и за улесняване на интегрирането на наборите от данни *in situ* с набори от космически данни за модернизирани услуги на „Коперник“.
- (55a) **Политиката на „Коперник“ на безплатен, пълен и свободен достъп до данните беше оценена като един от най-успешните елементи на изпълнението на програмата „Коперник“ и изигра важна роля за насърчаване на голямото търсене на нейните данни и информация, като „Коперник“ се утвърди като един от най-големите доставчици на данни в света. Налице е ясна необходимост да се гарантира дългосрочната и сигурна непрекъснатост на безплатното, пълно и свободно предоставяне на данни, а достъпът до тях следва да бъде гарантиран, за да се постигнат амбициозните цели, определени в Космическата стратегия за Европа (2016 г.). Данните от „Коперник“ се създават предимно в полза на европейските граждани, а чрез предоставянето на свободен достъп до тези данни на предприятията от ЕС и академичните среди възможностите за сътрудничество в световен мащаб се увеличават максимално и допринасят за изграждането на ефективна европейска космическа екосистема. В случай че бъде наложено ограничение върху достъпа до данни и информация от „Коперник“, то следва да бъде в съответствие с политиката в областта на данните на „Коперник“, определена в настоящия регламент и в Делегиран регламент (ЕС) № 1159/2013 на Комисията.**
- (56) Данните и информацията, изготвяни в рамките на „Коперник“, следва да бъдат достъпни изцяло, свободно и безплатно при спазване на подходящи условия и ограничения, за да се насърчава тяхната употреба и споделяне и да се укрепват европейските пазари, свързани с наблюдението на Земята, и по-специално секторът надолу по веригата, като по този начин в Съюза се създадат условия за растеж и създаване на работни места. Предоставяните в този контекст данни и информация следва да продължават да бъдат с високо равнище на съгласуваност, непрекъснатост, надеждност и качество. Това изисква широкомащабен и лесен достъп до обработката

и използването на данни и информация от „Коперник“, на различни равнища на актуалност, като за тази цел Комисията следва да продължи да прилага интегриран подход, както на равнището на ЕС, така и на равнището на държавите членки, който позволява също интегрирането им с други източници на данни и информация. **Ето защо Комисията следва да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че данните и информацията от „Коперник“ са лесно и ефикасно достъпни и годни за използване, а именно чрез насърчаване на услугите** за достъп до данни и информация (DIAS) в държавите членки и **когато е възможно, чрез насърчаване на оперативната съвместимост между съществуващите европейски инфраструктури за данни за наблюдение на Земята, за да се създават полезни взаимодействия с тези** активи с цел максимално увеличаване и засилване на възприемането от страна на пазара на данните и информацията от „Коперник“.

- (57) Комисията следва да работи с доставчици на данни с цел договаряне на условия за лицензиране на данни на трети страни и улесняване на тяхното използване в рамките на „Коперник“, в съответствие с настоящия регламент и приложимите права на трети страни. Тъй като част от данните и информацията от „Коперник“, включително изображения с висока разделителна способност, може да засегне сигурността на Съюза или неговите държави членки, в надлежно обосновани случаи може да бъдат приети мерки за противодействие на рисковете и заплахите за сигурността на Съюза или неговите държави членки.
- (58) Разпоредбите на правните актове, приети по силата на предходни регламенти, без крайна дата, следва да продължат да бъдат валидни, освен ако не са в противоречие с новия регламент. Това се отнася по-специално до Делегиран регламент (ЕС) № 1159/2013 на Комисията за определяне на условията за регистрация и лицензиране на ползвателите на ГМОСС и за установяване на критериите за ограничаване на достъпа до специалните данни по ГМОСС и до информацията от услугите по ГМОСС¹.
- (59) За насърчаване и улесняване на използването на данните и технологиите за наблюдение на Земята както от местните, **регионалните или националните** органи, така и от малките и средните предприятия, учените и изследователите, следва да се популяризират, посредством дейности, насочени към възприемане от страна на ползвателите, специалните мрежи за разпространение на данни от „Коперник“, включително национални и регионални органи, **като например Copernicus Relays и Copernicus Academy**. За тази цел Комисията и държавите членки следва да полагат усилия да установят по-тесни връзки между „Коперник“, политиките на ЕС и

¹ ОВ L 309 от 19.11.2013 г., стр. 1–6.

националните политики, за да се стимулира търсенето на търговски приложения и услуги, както и да се даде възможност на предприятията, особено на МСП и стартиращите предприятия, да разработват приложения въз основа на данните и информацията от „Коперник“, като целта е в Европа да се развие конкурентоспособна екосистема за данни от наблюдението на Земята.

- (60) В международен план „Коперник“ следва да предоставя точна и надеждна информация за сътрудничеството с трети държави и международни организации и в подкрепа на външната политика и политиката за сътрудничество за развитие на Съюза. „Коперник“ следва да се разглежда като европейски принос към Глобалната система от системи за наблюдение на Земята (GEOSS), Комитета по въпросите на спътниците за наблюдение на Земята (CEOS), Конференцията на страните (COP) по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата от 1992 г. (РКООНИК), **постигането на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР)** и Рамката от Сендай за намаляване на риска от бедствия. В неговите рамки следва да се установи или поддържа подходящо сътрудничество със съответните секторни органи на ООН и Световната метеорологична организация.
- (61) При изпълнението на „Коперник“ Комисията следва да разчита, когато това е целесъобразно, на европейски международни организации, с които вече е установила партньорство, по-специално Европейската космическа агенция, за развитието, **координацията, изпълнението и доразвиването на космическите компоненти, достъпа до данни на трети страни, където е целесъобразно, и когато не е извършено от други субекти** – изпълнението на специални мисии. Освен това Комисията следва да разчита на EUMETSAT за изпълнението на специални мисии **или части от такива мисии и ако е целесъобразно – за достъп до данни от допринасящи мисии**, в съответствие с нейния експертен опит и мандат.
- (61a) **В областта на услугите Комисията следва да извлича съответна полза от специфичния капацитет, предоставян от агенциите на Съюза, като например Европейската агенция за околната среда, Европейската агенция по морска безопасност, Европейската агенция за гранична и брегова охрана, SATCEN, и европейските инвестиции в услуги за мониторинг на морската среда, които вече са извършени от Mercator Ocean. Що се отнася до сигурността, заедно с върховния представител ще се търси всеобхватен подход на равнището на Съюза. Съвместният изследователски център (JRC) на Комисията участва активно от самото начало на инициативата ГМОСС и подкрепи развитието на „Галилео“ и развитието в областта на метеорологичните явления в космическото пространство. Съгласно Регламент (ЕС) № 377/2014 JRC управлява услугата на „Коперник“ за управление на извънредни ситуации и**

глобалния компонент на услугата за мониторинг на земната повърхност на „Коперник“; той допринася за прегледа на качеството и годността за употреба на данните и информацията, както и за бъдещото развитие. Комисията следва да продължи да разчита на научните и техническите съвети на JRC за изпълнението на Програмата.

- (62) В отговор на искането на Европейския парламент и на Съвета с Решение № 541/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на рамка за подкрепа на космическото наблюдение и проследяване Съюзът създаде рамка за подкрепа на космическото наблюдение и проследяване (КНП). Космическите отпадъци се превърнаха в сериозна заплаха за сигурността, безопасността и устойчивостта на космическите дейности. Поради това КНП е от първостепенна важност, за да се запази непрекъснатостта на функциониране на компонентите на Програмата и приносът им за политиките на Съюза. Като се стреми да предотвратява нарастването на количеството на космическите отпадъци, КНП допринася за осигуряване на устойчив и гарантиран достъп до космическото пространство и неговото използване, което представлява **обща цел в световен мащаб**. **В този смисъл КНП би могло да бъде в подкрепа на подготовката на проекти за „почистване“ на европейската орбита.**
- (63) КНП следва да продължи да развива ефективността и автономността на способностите за КНП. За тази цел то следва да доведе до изготвянето на автономен европейски каталог на космическите обекти въз основа на данни от мрежата от датчици за КНП. **Когато е целесъобразно, Съюзът би могъл да обмисли възможността да предостави част от данните за търговски, нетърговски и изследователски цели.** КНП следва също така да продължи да подкрепя функционирането и предоставянето на услугите за КНП. Тъй като **услугите на КНП са ориентирани** към ползвателите ■, следва да се въведат подходящи механизми за събиране на изискванията на ползвателите, включително на тези, които са свързани със сигурността **и предаването на полезна информация на и от публичните институции, за да се подобри ефективността на системата, като същевременно се спазват националните политики за безопасност и сигурност.**
- (64) Предоставянето на услугите за КНП следва да се основава на сътрудничество между Съюза и държавите членки и на използването на съществуващите, както и на бъдещите национални експертни познания и активи, включително на онези, които са разработени чрез Европейската космическа агенция или от Съюза. Следва да се предвиди възможност за предоставяне на финансова подкрепа за разработването на нови датчици за КНП. Като се отчита чувствителният характер на КНП, участващите държави членки следва да продължат да упражняват контрол по отношение на

националните датчици и тяхното функциониране, поддръжката и подновяването, както и обработването на данните, позволяващи предоставянето на услуги за КНП.

- (65) Държавите членки с адекватна собственост или достъп до способностите за КНП следва да имат възможност да участват в предоставянето на услугите за КНП. Държавите членки, които участват в консорциума за КНП, създаден по силата на Решение № 541/2014/ЕС, следва да се счита, че изпълняват тези критерии. Тези държави членки следва да представят **единно съвместно** предложение и да докажат наличието на съответствие с допълнителни елементи, свързани с оперативната конфигурация. ■ Следва да бъдат установени подходящи правила за подбор и организиране на участващите държави членки.
- (65a) *На Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за определяне на подробните процедури и елементи за установяване на участието на държавите членки. Когато не е представено съвместно предложение или когато Комисията счита, че такова предложение не отговаря на определените критерии, Комисията може да започне втора стъпка за участието на държавите членки. Процедурите и елементите за тази втора стъпка следва да определят орбитите, които трябва да бъдат обхванати, и да вземат предвид необходимостта от максимално увеличаване на участието на държавите членки в предоставянето на услуги за КНП. Когато тези процедури и елементи предвиждат възможността Комисията да избере няколко предложения, които да обхващат всички орбити, следва да се предоставят и подходящи механизми за координация между групите от държави членки и ефективно решение за обхващане на всички услуги за КНП.*
- (66) След въвеждането на КНП следва да се спазват принципите на взаимно допълване на дейностите и непрекъснатост на предоставянето на висококачествени ориентирани към ползвателите услуги за КНП, основаващи се на най-добрите експертни познания. Поради това при КНП следва да се избягва ненужното дублиране. Всяко дублиране на способностите следва да **осигурява** непрекъснатостта, качеството и **устойчивостта** на услугите за КНП. Дейностите на експертните екипи следва да помагат за избягване на това ненужно дублиране.
- (67) Освен това КНП следва да **допринася за** съществуващите мерки за понижаване на риска, като например насоките **COPUOS** за намаляване на космическите отпадъци ■ и **проекта на насоки** за дългосрочна устойчивост на дейностите в космическото пространство, или други инициативи, с цел гарантиране на безопасността, сигурността и устойчивостта на дейностите в космическото пространство. С оглед на понижаването на риска от сблъсък КНП ще търси полезно взаимодействие и с

инициативи за мерки за активно премахване и обезвреждане на космически отпадъци. КНП следва да допринесе за гарантирането на използването и експлоатацията на космическото пространство за мирни цели. Увеличаването на космическите дейности може да окаже отражение върху международните инициативи в областта на управлението на космическия трафик. Съюзът следва да наблюдава тези промени и може да ги вземе предвид в контекста на междинния преглед на настоящата *многогодишна финансова рамка*.

- (68) Що се отнася до *действия, свързани с* КНП, метеорологичните явления в космическото пространство и НЕО, следва да се взема предвид сътрудничеството с международни партньори, по-конкретно със Съединените американски щати, международни организации и други трети страни, по-специално с оглед избягване на сблъсъци в космическото пространство, предотвратяване на нарастването на броя на космическите отпадъци и увеличаване на готовността във връзка с последиците от екстремните метеорологични явления в космическото пространство и близките до Земята обекти.
- (69) Комитетът по сигурността на Съвета препоръча създаването на структура за управление на риска, за да се гарантира, че въпросите, свързани със сигурността на данните, ще бъдат надлежно взети предвид при изпълнението на Решение № 541/2014/ЕС. За тази цел и като се вземе предвид вече извършената работа, от участващите държави членки следва да бъдат създадени подходящи структури и процедури за управление на риска.
- (70) Екстремните и значимите метеорологични явления в космическото пространство могат да застрашат безопасността на гражданите и да нарушат функционирането на базираната в космоса и наземната инфраструктура. Поради това *подкомпонент във връзка с* метеорологичните явления в космическото пространство следва да бъде *създаден* като част от Програмата с цел оценка на рисковете, свързани с метеорологичните явления в космическото пространство, и съответните нужди на ползвателите, повишаване на осведомеността за рисковете, свързани с метеорологичните явления в космическото пространство, гарантиране на предоставянето на ориентирани към ползвателите услуги във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство и подобряване на способностите на държавите членки да предоставят услуга във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство. Комисията следва да определи приоритетните сектори, в които трябва да бъдат предоставяни оперативните услуги във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство, като се вземат предвид нуждите на ползвателите, рисковете и технологична готовност. В дългосрочен план могат да бъдат взети предвид нуждите

на други сектори. Предоставянето на услуги на равнището на Съюза в съответствие с нуждите на ползвателите ще изисква целенасочени, координирани и непрекъснати научноизследователски и развойни дейности в подкрепа на развитието на услугите във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство.

Предоставянето на услуги във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство следва да се основава на съществуващите способности на национално равнище и на равнището на Съюза и да дава възможност за широкото участие на държавите членки, **на европейски и международни организации** и на частния сектор.

- (71) В Бялата книга на Комисията за бъдещето на Европа¹, Декларацията от Рим на ръководителите на 27 държави — членки на ЕС², и няколко резолюции на Европейския парламент се припомня, че ЕС трябва да играе важна роля при гарантирането на безопасна, сигурна и устойчива Европа, която е способна да се справя с предизвикателства като регионални конфликти, тероризъм, киберзаплахи и нарастващ миграционен натиск. Сигурният и гарантиран достъп до спътниковите комуникации е необходим инструмент за участниците в областта на сигурността и обединяването и споделянето на този ключов ресурс за сигурността на равнището на Съюза укрепва Съюза в ролята му на защитник на своите граждани.
- (72) В заключенията си Европейският съвет от 19—20 декември 2013 г.³ приветства подготовката в областта на спътниковите комуникации за следващото поколение правителствени спътникови комуникации (GOVSATCOM) чрез тясно сътрудничество между държавите членки, Комисията и Европейската космическа агенция. GOVSATCOM също бяха посочени като един от елементите на Глобалната стратегия на Европейския съюз за външната политика и политиката на сигурност от юни 2016 г. GOVSATCOM следва да допринасят за реагирането от страна на ЕС на хибридните заплахи и да оказват подкрепа на морската стратегия на ЕС и на политиката на ЕС за Арктика.
- (73) GOVSATCOM е ориентирана към ползвателя програма с измерение, което е силно свързано със сигурността. Случаите на използване могат да бъдат анализирани **от съответните участници** във връзка с три основни групи: **i)** управление на кризи, което може да включва граждански и военни мисии и операции по линия на общата политика за сигурност и отбрана, природни и причинени от човека бедствия, хуманитарни кризи и извънредни ситуации в морската област; **ii)** наблюдение, което може да включва наблюдение на границите, наблюдение на предграничните зони,

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/bjala_kniga_za_bdeshteto_na_evropa_bg.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/146072.pdf

³ EUCO 217/13

наблюдение на морските граници, морско наблюдение, наблюдение на незаконен трафик; и *iii*) ключови инфраструктури, които могат да включват дипломатическа мрежа, комуникация между органите на полицията, **цифрова инфраструктура (например центрове за данни; сървъри)**, критични инфраструктури (например енергетика, транспорт, водни прегради **като язовирни стени**) и космически инфраструктури.

- (73a) **Капацитетът и услугите на GOVSATCOM ще се използват от участници от Съюза и от държавите членки в критични за сигурността и безопасността мисии и операции. Следователно е необходимо подходящо равнище на независимост от трети страни (трети държави и субекти от трети държави), което да обхваща всички елементи на GOVSATCOM, като например космическите и наземните технологии на равнище компонент, подсистема и система, производствените отрасли, собствениците и операторите на космически системи, физическото местоположение на компонентите на наземната система.**
- (74) Спътниковите комуникации представляват ограничен ресурс, който зависи от капацитета на спътниците, честотата и географското покритие. Поради това, за да бъдат ефективни от гледна точка на разходите и да извличат полза от икономии от мащаба, GOVSATCOM трябва да оптимизират съответствието между търсенето на GOVSATCOM от страна на оправомощени ползватели и предлагането, предоставяно в рамките на договори за GOVSATCOM относно спътников капацитет и услуги. Тъй като както търсенето, така и потенциалното предлагане се променят с течение на времето, това изисква постоянно наблюдение и гъвкавост за адаптиране на услугите за GOVSATCOM. ■
- (75) Оперативните изисквания ще бъдат определени въз основа на анализа на случаите на използване. Портфолиото на услугите следва да бъде разработено въз основа на тези оперативни изисквания, в комбинация с изискванията към сигурността. Портфолиото на услугите следва да представлява приложимата основа за услугите, които ще бъдат предоставяни чрез GOVSATCOM. За да се поддържа възможно най-добро съответствие между търсенето и предоставяните услуги, може да бъде необходимо портфолиото на услугите за GOVSATCOM да се актуализира редовно.
- (76) През първия етап на GOVSATCOM (приблизително до 2025 г.) ще бъде използван съществуващият капацитет ■ . **В този контекст Комисията следва да осигури капацитет за GOVSATCOM на ЕС от държавите членки, които разполагат с национални системи и космически капацитет, както и от търговски спътникови комуникации или доставчици на услуги, като се вземат предвид основните интереси на Съюза в областта на сигурността.** През този първи етап

услугите ще бъдат въвеждани чрез стъпаловиден подход ■ . Ако по време на първия етап в резултат на подробен анализ на бъдещото предлагане и търсене се окаже, че този подход не е достатъчен за покриване на нарастващото търсене, може да бъде взето решение за преминаване към втори етап и развитие на допълнителна специфична космическа инфраструктура или капацитет посредством едно или няколко публично-частни партньорства, например с операторите на спътници на Съюза.

- (77) С цел оптимизиране на наличните ресурси за спътникова комуникация, гарантиране на достъпа при непредвидими ситуации, като природни бедствия, и гарантиране на оперативна ефективност и по-кратко оборотно време, е **необходим нужният наземен сегмент (центрове и потенциални други наземни елементи)**. **Последният** следва да бъде разработван въз основа на оперативните изисквания и изискванията към сигурността. За да се намалят рисковете, **центърът** може да се състои от няколко физически обекта. Може да се окаже, че са необходими **други** елементи от наземния сегмент, като например наземни фиксирани станции.
- (78) За ползвателите на спътникови комуникации оборудването на ползвателите е най-важният оперативен интерфейс. Подходът на ЕС по отношение на GOVSATCOM **следва да** дава възможност на по-голямата част от ползвателите да продължат да използват своето вече налично оборудване за услугите за GOVSATCOM ■ .
- (79) Ползвателите посочиха, че в интерес на оперативната ефективност е от значение да се положат усилия за постигане на оперативна съвместимост на оборудването на ползвателите и за осигуряване на оборудване на ползвателите, което може да използва различни спътникови системи. В тази област може да бъде необходимо осъществяването на научноизследователска и развойна дейност.
- (80) Що се отнася до равнището на изпълнение, задачите и отговорностите следва да бъдат разпределени между специализираните субекти, като например Европейската агенция по отбрана, Европейската служба за външна дейност, Европейската космическа агенция, Агенцията и другите агенции на Съюза, по такъв начин, че да се гарантира, че те са в съответствие с основната им роля, по-специално по отношение на свързаните с ползвателите аспекти.
- (81) Компетентният орган за GOVSATCOM изпълнява важна роля, като наблюдава дали ползвателите и другите национални субекти, които играят определена роля в GOVSATCOM, отговарят на изискванията във връзка със споделянето и приоритизирането на правилата и процедурите за сигурност, както е определено в изискванията към сигурността. Държава членка, която не е определила компетентен орган за GOVSATCOM, следва във всеки случай да определи звено за контакт за управление на всяко установено заглушаване, засягащо GOVSATCOM.

- (81a) *Държавите членки, Съветът, Комисията и ЕСВД могат да станат участници в GOVSATCOM, ако решат да упълномощят ползвателите на GOVSATCOM или да осигурят капацитет, обекти или съоръжения. Като се има предвид, че държавата членка избира дали да разреши на ползвателите на GOVSATCOM или да предостави капацитет, обекти или съоръжения, държавите членки не могат да бъдат задължени да станат участници в GOVSATCOM или да приемат инфраструктура за GOVSATCOM. Следователно компонентът GOVSATCOM на Програмата не засяга правото на държавите членки да не участват в GOVSATCOM, включително в съответствие с тяхното национално законодателство или конституционни изисквания във връзка с политики на необвързаност и неучастие във военни съюзи.*
- (82) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с оперативните изисквания по отношение на предоставяните в рамките на GOVSATCOM услуги. Това ще даде възможност на Комисията да определи техническите спецификации относно случаите на използване, свързани с управлението на кризи, наблюдението и управлението на ключовата инфраструктура, включително дипломатическите комуникационни мрежи. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета.
- (83) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с портфолиото на услугите, предоставяни в рамките на GOVSATCOM. Това ще даде възможност на Комисията да определи съответните характеристики, включително географския обхват, честотата, широчина на честотната лента, оборудването на ползвателите и елементите във връзка със сигурността. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.
- (84) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка със споделянето и приоритизирането на правилата за използване на обединения капацитет на GOVSATCOM за спътникови комуникации. *При определянето на правилата за споделяне и приоритизиране* Комисията следва да вземе предвид оперативните изисквания и изискванията към сигурността и да извърши анализ на рисковете и очакваното търсене от страна на участниците в GOVSATCOM. *Въпреки че услугите за GOVSATCOM по принцип следва да се предоставят безплатно на ползвателите на GOVSATCOM, ако в този анализ се стигне до недостиг на капацитет и за да се избегне изкривяване на пазара, може да се разработи политика на таксуване като част от тези подробни правила за споделяне и*

приоритизиране. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

- (85) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с местоположението на инфраструктурата от наземния сегмент в рамките на GOVSATCOM. Това ще даде възможност на Комисията да вземе предвид оперативните изисквания и изискванията към сигурността, **както и съществуващата инфраструктура**, при избора на тези местоположения. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета.

- (87) С Регламент (ЕС) № 912/2010 бе създадена агенция на Съюза, наречена Европейска агенция за ГНСС, за управление на някои аспекти на програмите за спътникова навигация „Галилео“ и EGNOS. В настоящия регламент по-специално се предвижда, че на Европейската агенция за ГНСС ще бъдат възложени нови задачи не само по отношение на „Галилео“ и EGNOS, но и по отношение на други компоненти на Програмата, по-специално във връзка с акредитацията на сигурността. Поради това наименованието, задачите и организационните аспекти на Европейската агенция за ГНСС трябва да бъдат съответно адаптирани.

- (87a) **Седалището на Агенцията се намира в Прага в съответствие с Решение 2010/803/ЕС. За изпълнение на задачите на Агенцията персоналът на Агенцията може да бъде разположен в един от центровете „Галилео“ или EGNOS на място, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413 на Комисията, за изпълнение на дейностите по Програмата, предвидени в съответното споразумение. Освен това, за да функционира Агенцията по най-ефикасния и ефективен начин, ограничен брой служители би могло да бъдат назначени в местните офиси в една или повече държави членки. Местоположението на персонала извън седалището на Агенцията или обекти на „Галилео“ и EGNOS не следва да води до прехвърляне на основната част от дейностите на Агенцията към такива местни служби.**

- (88) С оглед на разширения ѝ обхват, който вече няма да се ограничава до „Галилео“ и EGNOS, **наименованието** на Европейската агенция за ГНСС следва да претърпи промени. Продължаването на дейностите на Европейската агенция за ГНСС обаче, включително приемствеността по отношение на правата и задълженията, персонала и валидността на всяко едно взето решение, следва да бъде гарантирано в рамките на Агенцията.

- (89) Като се има предвид мандатът на Агенцията и ролята на Комисията при изпълнението на Програмата, е целесъобразно да се предвиди, че някои от решенията на Административния съвет не следва да се приемат без положителен вот от страна на представителите на Комисията.
- (90) Без да се засягат правомощията на Комисията, Управителният съвет, Съветът за акредитация на сигурността и изпълнителният директор са независими при изпълнението на своите задължения и действат с оглед на обществения интерес.
- (91) Възможно е и дори е вероятно някои компоненти на Програмата да се основават на използването на чувствителна или свързана със сигурността национална инфраструктура. В този случай по съображения, свързани с националната сигурност, е необходимо да се предвиди, че на заседанията на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността участват **■** представители на държавите членки **и представители на Комисията, за които информацията е от значение. В гласуванията в Административния съвет участват само тези представители на държавите членки, които притежават такава инфраструктура, и представител на Комисията. В процедурния правилник на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността следва да се определят случаите, в които се прилага тази процедура.**

-
- (94) В съответствие с точки 22 и 23 от Междуетноститутуционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество е необходимо да се направи оценка на Програмата въз основа на информацията, събрана чрез специфични изисквания за мониторинг, като същевременно се избягва свръхрегулирането и административната тежест, по-специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели като основа за оценката на въздействието на Програмата.
- (94а) ***Предполага се, че използването на услуги на основата на „Коперник“ и „Галилео“ ще окаже значително въздействие върху европейската икономика като цяло. Въпреки това днес изглежда преобладават преди всичко ad hoc измервания и проучвания на конкретни случаи. Комисията следва да определи посредством Евростат съответните статистически измервания и показатели, въз основа на които въздействието на космическите дейности на ЕС ще се наблюдава по систематичен и достоверен начин.***
- (95) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС)

№ 182/2011. *Комисията следва да се подпомага от комитет, който следва да заседава в специален състав.*

- (95a) *Тъй като компонентите на програмата са ориентирани към ползвателите, те изискват постоянно и ефективно участие на ползвателите при изпълнението и разработването им, особено при определянето и утвърждаването на изискванията във връзка с услугите. С цел повишаване на стойността за ползвателите, техният принос следва да се търси активно чрез провеждане на редовни консултации с крайните ползватели от публичния и частния сектор на държавите – членки на Съюза, и при целесъобразност – от международни организации. За тази цел следва да се създаде работна група („Форум на ползвателите“), който да подпомага програмния комитет при определянето на нуждите на ползвателите и проверката на съответствието на услугите, както и при откриването на пропуски в предлаганите услуги. В процедурния правилник на комитета следва да се определи организацията на тази работна група, за да се вземат предвид особеностите на всеки компонент и всяка услуга в рамките на компонентите. Когато е възможно, държавите членки следва да допринасят за форума на ползвателите въз основа на систематични и координирани консултации с ползвателите на национално равнище.*
- (96) Тъй като доброто публично управление изисква единно управление на Програмата, ускорен процес на вземане на решения и равен достъп до информация, представителите на субектите, на които са възложени задачи по изпълнението на настоящата Програма, **може** да могат да участват като наблюдатели в работата на комитета, създаден в приложение на Регламент (ЕС) № 182/2011. По същите причини представителите на трети държави и на международни организации, сключили международно споразумение със Съюза, **свързано с Програмата или нейните подкомпоненти, може** да могат да участват в работата на комитета, при спазване на определени ограничения, свързани със сигурността, и в съответствие с условията, предвидени в едно такова споразумение. Представителите на субекти, на които са възложени свързани с Програмата задачи, на трети държави и на международни организации нямат право да участват в процедурите по гласуване в рамките на комитета. **Условията за участие на наблюдатели и ad hoc участници следва да бъдат определени в процедурните правилници на комитетите.**
- (97) С цел да се гарантира ефективното оценяване на напредъка по Програмата за постигането на нейните цели, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с изменението на приложение X с цел преразглеждане или допълване на показателите, когато това бъде счетено за необходимо, и допълване на настоящия регламент с разпоредби относно създаването на рамка за мониторинг и

оценка. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (98) Тъй като целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, защото надхвърля финансовия и техническия капацитет на всяка една отделна държава членка, а предвид нейния мащаб и последици може да бъде постигната по-добре с действия на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (99) *За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на изискванията за сигурност на Програмата, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета. Държавите членки следва да могат да упражняват максимален контрол върху изискванията за сигурност на Програмата. При приемането на актове за изпълнение в областта на сигурността на Програмата Комисията следва да бъде подпомагана от комитет, съставен от представители на държавите членки, заседаващ в специална конфигурация за сигурността. Тези актове за изпълнение следва да се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в Регламент (ЕС) № 182/2011. Като се има предвид чувствителният характер на въпросите, свързани със сигурността, председателят следва да се стреми да намира решения, които да се ползват с възможно най-широка подкрепа в рамките на комитета. Комисията не следва да приема актове за изпълнение за определяне на общите изисквания за сигурност на Програмата в случаите, когато комитетът не е дал становище,*

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се създава космическа програма на Съюза („Програмата“). С него се определят целите на Програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране, както и правилата за изпълнение на Програмата.
2. С настоящия регламент се създава Агенция на Европейския съюз за космическата програма („Агенцията“), която заменя Европейската агенция за ГНСС, създадена с Регламент (ЕС) № 912/2010, и е неин правоприемник, и се определят правилата за функционирането на Агенцията.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (0) *Система за космическо наблюдение и проследяване (КНП) означава мрежа от наземни и космически датчици, способни да изследват и проследяват космически обекти, заедно с капацитет за обработка, с цел осигуряване на данни, информация и услуги относно космически обекти, които се намират в орбита около Земята;*
- (1) „космически летателен апарат“ означава *орбитален обект, проектиран да изпълнява конкретна функция или мисия (например комуникации, навигация или наблюдение на Земята), включително спътници, по-горни степени на ракетите носители и превозни средства за повторно навлизане). Космически летателен апарат, който не може повече да изпълнява мисията, за която е предназначен, се счита за нефункциониращ. Космически летателен апарат в режим на резервен вариант или на изчакване, който изчаква евентуално повторно активиране, се счита за функциониращ;*

- (2) (2) „метеорологични явления в космическото пространство“ означава естествено възникващи промени в космическата среда **на** Слънцето и **около** Земята.
Метеорологични явления в космическото пространство включват слънчеви изригвания, излъчени от Слънцето енергетични частици, **вариации в слънчевия** вятър, коронни изхвърляния на маса, **геомагнитни бури и динамики**, бури, свързани със слънчевата радиация и йоносферни смущения **и**, които евентуално могат да окажат влияние върху Земята и **базирани в космоса инфраструктури**;
- (3) „близки до Земята обекти“ (**NEO**) означава природни обекти в Слънчевата система, **доближаващи се към** Земята;
- (4) „космически обект“ означава всеки създаден от човека обект в космическото пространство;
- (5) „осведоменост за ситуацията в космическото пространство“ („SSA“) означава цялостен подход, **включително всеобхватни познания и разбиране за** основните опасности в космическото пространство, обхващащи сблъсък между космически **обекти, фрагментация и повторно навлизане на космически обекти в атмосферата**, метеорологични явления в космическото пространство и близки до Земята обекти;
- (6) „операция за смесено финансиране“ означава действия, подкрепени от бюджета на ЕС, включително в рамките на механизми за смесено финансиране в съответствие с член 2, параграф 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа и/или финансови инструменти **и/или бюджетни гаранции** от бюджета на ЕС с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори;
- (7) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното, съюзното или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или, в съответствие с член 197, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент — субект, който няма правосубектност;
- (8) „трета държава“ означава държава, която не е държава — членка на Съюза;
- (9) „информация от КНП“ означава обработени данни от КНП, които носят определен смисъл за получателя;

- (10) „данни от КНП“ означава физически характеристики на космически обекти, **включително космически отпадъци**, установени с датчици за КНП, или орбитални параметри на космически обекти, получени от наблюдения с датчици за КНП в рамките на компонента за космическо наблюдение и проследяване („КНП“);
- (11) „обратна линия на връзка“ означава услуга, която допринася за услугата за глобален мониторинг на въздухоплавателните средства, така както мониторингът е определен от Международната организация за гражданско въздухоплаване;
- (12) „Часовои“ по „Коперник“ (Sentinels) означава специалните спътници, космически летателни апарати или полезен товар на космически летателни апарати в рамките на „Коперник“ за космическо наблюдение на Земята;
- (13) „данни от „Коперник““ означава данни, предоставени от „Часовои“, включително свързаните с тях метаданни;
- (14) „данни **и информация** от трети страни по Коперник“ означава **космически данни и информация**, лицензирани **или предоставени** за използване от „Коперник“, които произхождат от източници, различни от „Часовои“;
- (14a) **„Услуги по „Коперник“ означава услуги с добавена стойност от принципен и общ интерес за Съюза и държавите членки, които се финансират от Програмата и които преобразуват данните от наблюдението на Земята, in situ данни и други допълнителни данни в обработени, обобщени и изтълкувани информационни данни, съобразени с нуждите на ползвателите на „Коперник“;**
- (15) „in situ данни от „Коперник““ означава данни от наблюдения, получени от наземни датчици и от датчици, намиращи се на борда на плавателни съдове или летателни апарати, както и референтни и допълнителни данни, които са лицензирани или предвидени за използване в „Коперник“;
- (16) „информация от „Коперник““ означава информация, генерирана от услугите на „Коперник“, след обработване или моделиране, включително свързаните с нея метаданни;
- (17) „доверен субект“ означава правен субект, който е независим от Комисията или от трета страна, и който получава данни от Комисията или от посочената трета страна за целите на безопасното съхранение и обработка на тези данни;
- (18) „космически отпадъци“ означава всеки космически обект, включително космически летателни апарати или части и елементи от тях, в орбитата на Земята или такива, които навлизат повторно в земната атмосфера, които вече не функционират или вече

не служат за каквато и да било конкретна цел, включително части от ракети или изкуствени спътници, или неактивни изкуствени спътници;

- (19) „датчик за КНП“ означава устройство или комбинация от устройства, като наземни или базирани в космоса радары, лазери и телескопи, които могат да **осъществяват космическо наблюдение и проследяване и да** измерват физическите параметри, свързани с космически обекти, като например размер, местоположение и **скорост**;
- (19a) **„участник в GOVSATCOM“ означава държава членка, Съвета, Комисията и ЕСВД, както и агенциите на Съюза, трети държави и международни организации, доколкото тези агенции, трети държави и международни организации са надлежно оправомощени;**
- (20) „ползвател на GOVSATCOM“ означава публичен орган на Съюза или на държава членка, орган, на който е възложено упражняването на публична власт, или физическо или юридическо лице, което е надлежно упълномощено и на които са възложени задачи, свързани с надзора и управлението на мисии, операции и инфраструктура от критично значение за сигурността;
- (20a) **„център за GOVSATCOM“ означава оперативен център, чиято основна функция е да свързва по сигурен начин ползвателите на GOVSATCOM с доставчиците на капацитет и услуги на GOVSATCOM, като по този начин оптимизира търсенето и предлагането във всеки един момент.**
- (21) „случай на използване на GOVSATCOM“ означава оперативен сценарий в определена среда, при който **■ се изисква** предоставяне на услуги за GOVSATCOM;
- (21a) **„Класифицирана информация на ЕС (КИЕС)“ означава всяка информация или материал, носещи гриф за сигурност на ЕС, неразрешеното разкриване на които би могло да увреди в различна степен интересите на Европейския съюз или на една или повече от държавите членки;**
- (22) „чувствителна неклассифицирана информация“ **означава неклассифицирана информация, по смисъла на член 9 от Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията, с която се създава задължение за защита на чувствителна неклассифицирана информация, приложима единствено за Европейската комисия, и за агенциите и органите на Съюза, които по закон са задължени да прилагат правилата за сигурност на Комисията ;**
- (23) „ползватели на „Коперник““ означава:

„основни ползватели на „Коперник“, които се възползват от данните и информацията от „Коперник“ и изпълняват допълнителната роля на движеща сила за развитието на „Коперник“ *са* институциите и органите на Съюза и европейските национални или регионални публични органи *в Съюза или в участващите в „Коперник“ държави*, на които са възложени задължения за предоставяне на обществена услуга за определянето, изпълнението или прилагането на политиките, свързани *наред с другото с гражданския обществен живот*, околната среда, гражданската защита, безопасността, *включително безопасността на инфраструктурата*, или сигурността, или за техния мониторинг;

„други ползватели на „Коперник“, които се възползват от данните и информацията от „Коперник“, като по-специално те включват научноизследователски и образователни организации, търговски и частни структури, благотворителни организации, неправителствени организации и международни организации;

- (24) *„участващи в „Коперник“ държави“, означава трети държави, които допринасят финансово и участват в програмата „Коперник“ в рамките на сключено със Съюза международно споразумение.*

Член 3

Компоненти на Програмата

Програмата се състои от следните компоненти:

- (a) автономна гражданска глобална навигационна спътникова система (ГНСС) под граждански контрол, включваща конфигурация от спътници, центрове и глобална мрежа от наземни станции, която предлага услуги по позициониране, навигация и измерване на времето и интегрира **■** свързаните със сигурността нужди и изисквания („Галилео“);
- б) *гражданска* регионална навигационна спътникова система, *намираща се под граждански контрол*, която се състои от наземни центрове и станции и няколко транспондера, инсталирани на геосинхронни (геостационарни) спътници, която усилва и коригира отворените сигнали, излъчвани от „Галилео“ и други глобални навигационни спътникови системи (ГНСС), *inter alia* за управление на въздушното движение, аеронавигационно обслужване, *както и други транспортни системи* („Европейска геостационарна служба за навигационно покритие“ или „EGNOS“);
- в) *оперативна*, автономна *и* ориентирана към ползвателите *гражданска* система за наблюдение на Земята под граждански контрол, *основаваща се на вече*

съществуващия национален и европейски капацитет, предлагаща геоинформационни данни и услуги и включваща спътници, наземна инфраструктура и съоръжения за обработване на данни и информация, **основаваща се на политика за пълнен, безплатен и отворен достъп до данни, когато това е уместно**, като интегрира изцяло свързаните със сигурността нужди и изисквания („Коперник“);

- г) система за космическо наблюдение и проследяване, чиято цел е подобряването, експлоатирането и предоставянето на данни, информация и услуги, свързани с наблюдение и проследяване на **космически обекти**, които обикалят в орбита около Земята (**„КНП“ подкомпонент**), допълвани от параметри от наблюдение, свързани с метеорологични явления в космическото пространство (**„МЯКП“ подкомпонент**), и **мониторинг** на риска от приближаване до Земята („КНП“) на близки до Земята обекти („NEO“);
- д) услуга за **■** спътникови комуникации, **намираща се под граждански и правителствен контрол**, даваща възможност за предоставянето на спътникови съобщителни услуги **и капацитет** на органите на Съюза и държавите членки, управляващи критични за сигурността мисии и инфраструктура (‘GOVSATCOM’).

■ Програмата включва **допълнителни** мерки за гарантиране на ефективен **и самостоятелен** достъп на Програмата до космическото пространство и за насърчаване на изграждането на иновативен **и конкурентоспособен европейски** космически сектор **нагоре и надолу по веригата, с оглед укрепване на космическата екосистема на Съюза и засилване на ролята на Съюза като фактор от световно значение.**

Член 4

Цели

1. Програмата има следните общи цели:
 - а) предоставяне или допринасяне за предоставянето на висококачествени и актуални и, когато е целесъобразно, на сигурни свързани с космическото пространство данни, информация и услуги без прекъсване и, когато е възможно — на световно равнище, които отговарят на съществуващите и бъдещите нужди и са в състояние да **подкрепят** политическите приоритети на Съюза **и свързаните с тях, основаващи се на доказателства и независими решения, наред с другото** по отношение на изменението на климата, транспорта и сигурността **■** ;

- б) **максимално увеличаване на социално-икономическите ползи, по-специално чрез благоприятстване развитието на иновативни и конкурентоспособни европейския сектори нагоре и надолу по веригата, включително по отношение на малките и средните, както и на стартиращите предприятия, като по този начин се създадат условия за растеж и създаване на работни места в Съюза и насърчаване на възможно най-широкото възприемане на услуги и използване на данните, информацията и услугите, предоставяни от компонентите на Програмата както в Съюза, така и извън него; същевременно осигуряване на полезни взаимодействия и взаимно допълване с дейностите на Съюза в областта на научните изследвания и технологичното развитие, извършвани съгласно Регламента за „Хоризонт Европа“ ;**
- в) **повишаване на безопасността, сигурността на Съюза и неговите държави членки, и засилване на неговата автономност, по-специално в технологично отношение;**
- г) **насърчаване на ролята на Съюза на световната сцена в космическия сектор, насърчаване на международното сътрудничество, укрепване на европейската дипломация в областта на космическото пространство, включително чрез насърчаване на принципите на реципрочност и лоялна конкуренция, както и засилване на неговата роля при справяне с глобалните предизвикателства, подкрепяне на световни инициативи, включително по отношение на устойчивото развитие, както и повишаване на осведомеността относно космическото пространство като общо наследство на човечеството;**
- д) **подобряване на безопасността, сигурността и устойчивостта на всички външни дейности в космическото пространство, свързани с разпространението на космически обекти и космически отпадъци, както и космическата среда, чрез прилагане на подходящи мерки, включително разработване и внедряване на технологии за извеждане от експлоатация на космически летателни апарати в края на експлоатационния период и за обезвреждане на космически отпадъци.**

(6a) *Международно сътрудничество е от първостепенно значение и е ключов елемент от Космическата стратегия за Европа и за насърчаване на ролята на Съюза като глобален фактор в космическия сектор. Комисията ще използва Програмата, за да допринася чрез инициативи за международните усилия посредством дипломация в космическия сектор и да се възползва от тях, за да*

насърчава европейските технологии и европейската промишленост на международно равнище (например двустранни диалози, промишлени семинари, подкрепа за интернационализацията на МСП), да улеснява достъпа до международните пазари и да насърчава лоялната конкуренция, като използва и инициативи на икономическата дипломация. Инициативите на европейската дипломация в космическия сектор следва да бъдат напълно съгласувани и взаимно допълващи се със съществуващите политики, приоритети и инструменти на ЕС, като същевременно Съюзът трябва да играе ключова роля заедно с държавите – членки на ЕС, за да запази водещата си позиция на международната сцена.

2. Програмата има следните специфични цели:

- а) за „Галилео“ и EGNOS: предоставяне на **дългосрочни**, най-съвременни и **■** сигурни услуги по позициониране, навигация и измерване на времето, **при същевременно осигуряване на непрекъснатост и устойчивост на услугите**;
- б) за „Коперник“: осигуряване на точни и надеждни данни, информация **и интегриращи други източници на данни услуги** от наблюдението на Земята, които се предоставят на дългосрочна основа с цел подкрепа на **формулирането**, прилагането и **мониторинга** на политиките на Съюза и неговите държави членки, **както и действия въз основа на изискванията на ползвателите**;
- в) за „осведоменост за ситуацията в космическото пространство“ (SSA): увеличаване на способностите за КНП във връзка с наблюдение, проследяване и идентифициране на космически обекти **и космически отпадъци с цел по-нататъшно повишаване на резултатите и автономността на капацитета на КНП на равнището на Съюза, с оглед предоставянето на услуги по наблюдение на метеорологичните явления в космическото пространство** и картографиране и свързване в мрежа на капацитета на държавите членки във връзка с близките до Земята обекти;
- г) за GOVSATCOM: гарантиране на наличието в дългосрочен план на надеждни, сигурни и ефективни от гледна точка на разходите спътникови съобщителни услуги **за ползвателите на GOVSATCOM**;
- д) **подкрепа** за наличието на автономна, сигурна и разходоефективна способност за достъп до космическото пространство, **като се вземат предвид основните интереси на Съюза в областта на сигурността**;

- е) **насърчаване на развитието на силна космическа икономика на Съюза, включително чрез подпомагане на космическата екосистема и чрез засилване на конкурентоспособността, иновациите, предприемачеството, уменията и изграждането на капацитет във всички държави членки и региони на Съюза, по-специално по отношение на малките и средните предприятия и стартиращите предприятия или** юридическите и физическите лица от Съюза, които са активни или желаят да упражняват дейност в този сектор ■ ;

Член 5

Достъп до космическото пространство

1. В рамките на Програмата се подпомагат **възлагането на поръчки и агрегирането** на услуги по изстрелване за нуждите на Програмата **и, по тяхно искане, агрегирането на услугите за държави членки и международни организации.**
2. **Чрез полезни взаимодействия с други програми и схеми за финансиране на Съюза и без да се засягат дейностите на Европейската космическа агенция в областта на достъпа до космическото пространство , програмата може да подпомага:**
 - а) **адаптиране, включително технологично разработване, на системи за изстрелване в космоса, които са необходими за изстрелването на спътници, включително алтернативни технологии и иновативни системи за достъп до космическото пространство, за изпълнението на компонентите на Програмата;**
 - б) **необходимите изменения на свързаната с космическото пространство наземна инфраструктура, включително нови разработки, които са необходими за изпълнението на Програмата.**

Член 6

Действия в подкрепа на иновативен и конкурентоспособен космически сектор на Съюза

1. В рамките на Програмата **се насърчава изграждането на капацитет в целия Съюз и по този начин** се подпомагат:
 - а) **иновационните дейности във връзка с оптималното използване на космическите технологии, инфраструктура или услуги, както и мерки за улесняване на използването на иновативни решения, произтичащи от**

научноизследователски и иновационни дейности, и подкрепа за развитието на сектора надолу по веригата, по-специално чрез взаимодействие с други програми и финансови инструменти на Съюза, включително Invest EU;

- б) дейности, които имат за цел да насърчат общественото търсене и иновациите в публичния сектор и да реализират пълния потенциал на обществените услуги за гражданите и предприятията;*
- в) предприемачеството, още от ранния етап до етапа на разрастване, в съответствие с член 21, въз основа на друг достъп до финансиране, както е посочено в член 18 и в дял III, глава I, както и чрез използване на подхода за първи договор;*
- г) възникването на благоприятна за бизнеса космическа екосистема чрез сътрудничеството между предприятията под формата на мрежа от платформи за космическото пространство, които обединяват на регионално и национално равнище участниците от космическия и цифровия и други сектори, като тази мрежа от платформи за космическото пространство ще има за цел да осигури подкрепа, инфраструктура и услуги за гражданите и предприятията за насърчаване на предприемачеството и уменията и за засилване на полезните взаимодействия в сектора надолу по веригата и насърчаване на сътрудничеството с центровете за цифрови иновации, създадени в рамките на програмата „Цифрова Европа“ ;*
- д) предлагането на дейности по образование и обучение, включително за специалисти, предприемачи, дипломирани студенти и студенти, по-специално чрез полезни взаимодействия с национални и регионални инициативи, за развиване на напреднали умения ;*
- е) достъпа до съоръжения за извършване на обработване и изпитвания за специалисти от частния и публичния сектор, студенти и предприемачи;*
- ж) дейностите по сертифициране и стандартизиране;*
- з) укрепване на европейските вериги за доставки в целия Съюз чрез широко участие на предприятията, по-специално на малките и средните предприятия и новосъздадените предприятия, във всички компоненти на програмата, по-специално чрез разпоредбите на член 14, и мерки в подкрепа на тяхната конкурентоспособност в световен мащаб .*

2. *При изпълнение на дейностите, посочени в параграф 1, се оказва подкрепа във връзка с необходимостта от изграждане на капацитет в държавите членки с нововъзникваща космическа промишленост, за да се предоставят равни възможности на всички държави членки да участват в космическата програма.*

Член 7

Трети държави и международни организации, асоциирани към Програмата.

1. Компонентите на Програмата, с изключение на КНП и GOVSATCOM, са отворени за следните трети държави:
 - а) членките на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП;
 - б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за тяхното участие в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
 - в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави.
2. Компонентите на Програмата, с изключение на КНП, са отворени също така за всяка трета държава или международна организация, в съответствие с условията, предвидени в конкретно споразумение, обхващащо участието на третата държава или на международната организация във всяка програма на Съюза, при условие че споразумението:
 - а) гарантира справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава или за международната организация, участваща в програмите на Съюза;
 - б) определя условията за участието в програмите, включително изчисляването на финансовия принос за индивидуални програми и техните административни

разходи. Този принос представлява целеви приходи в съответствие с член [21, параграф 5] от [новия Финансов регламент];

в) не предоставя на третата държава или международната организация правомощия за вземане на решения по отношение на Програмата, *нито достъп до чувствителна или класифицирана информация, когато е целесъобразно*;

г) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

га) *когато е целесъобразно, защитава стратегическите интереси и суверенитета на Съюза във всички съответни области, включително европейската технологична или промишлена автономност*;

3. Компонентите на Програмата са отворени само за третите държави и международните организации, посочени в параграфи 1 и 2, при условие че се опазват основните интереси в областта на сигурността на Съюза и неговите държави членки.

Член 8

Достъп до КНП, GOVSATCOM и PRS от трети държави или международни организации

1. Трети държави или международни организации могат да станат участници в GOVSATCOM, посочени в член 67, или да получат достъп до услугите, предоставяни от КНП, само ако в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз, те сключат споразумение, в което се определят редът и условията във връзка с подробните правила за достъп до такива данни, информация, капацитет и услуги, както и рамката за обмен и защита на класифицирана информация.

2. Достъпът на трети държави или международни организации до предоставяната от „Галилео“ публично регулирана услуга се урежда от член 3, параграф 5 от Решение № 1104/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.¹

Член 9

Собственост и използване на активи

¹ОВ L 287, 4.11.2011 г., стр. 1—8.

1. Съюзът е собственик на всички материални и нематериални активи, създадени или разработени в рамките на компонентите на Програмата. За тази цел Комисията предприема необходимите стъпки, за да гарантира, че в съответните договори, споразумения и други договорености, свързани с тези дейности, които могат да доведат като резултат до създаването или разработването на такива активи, се съдържат разпоредби, гарантиращи такъв режим на собственост по отношение на посочените активи.
2. Параграф 1 не се прилага по отношение на материалните и нематериалните активи, създадени или разработени в рамките на компонентите на Програмата, когато дейностите, които могат да доведат като резултат до създаването или разработването на такива активи:
 - а) са извършени вследствие на безвъзмездни средства или награди, които са финансирани изцяло от Съюза;
 - б) не са финансирани изцяло от Съюза; или
 - в) са свързани с разработването, производството или използването на приемници за PRS, в които е въведена класифицирана информация на Европейския съюз (КИЕС), или с компоненти на тези приемници.
3. Комисията предприема необходимите стъпки, за да гарантира, че в договорите, споразуменията или другите договорености, свързани с посочените в параграф 2 дейности, се съдържат разпоредби, в които е определен подходящ режим на собственост **и ползване** на тези активи, а в случаите по буква в) — че Съюзът може да използва свободно и **да предоставя ползването на** приемниците за PRS в съответствие с Решение № 1104/2011/ЕС.
4. Комисията се стреми да сключва договори или други договорености с трети страни във връзка с:
 - а) вече съществуващите права на собственост по отношение на материални и нематериални активи, създадени или разработени в рамките на компонентите на Програмата;
 - б) придобиването на собствеността или лицензионни права по отношение на други материални или нематериални активи, необходими за изпълнението на Програмата.

5. Посредством подходяща рамка Комисията осигурява оптималното използване на материалните и нематериалните активи, посочени в параграфи 1 и 2, които са собственост на Съюза.
6. По-специално когато тези активи представляват права върху интелектуална собственост Комисията ги управлява възможно най-ефективно, като отчита необходимостта от закрила и придаване на стойност на тези права, легитимните интереси на всички заинтересовани страни и необходимостта от хармонично развитие на пазарите и на новите технологии и от непрекъснатост на предоставяните от компонентите на Програмата услуги. За тази цел тя по-специално гарантира, че в съответните договори, споразумения и други договорености е включена възможността за прехвърляне на тези права на трети страни или за предоставяне на лицензи за тези права на трети страни, **включително на създателя на съответното право на интелектуална собственост, както** и че Агенцията може свободно да се ползва от тези права, когато това е необходимо за изпълнението на нейните задачи съгласно настоящия регламент. **Споразумението за финансово рамково партньорство, посочено в член 29, параграф 3а, или споразуменията за финансово участие, посочени в член 32, параграф 1, съдържат съответните разпоредби, за да се позволи използването на тези права от Европейската космическа агенция и другите възложени ѝ субекти, когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи съгласно настоящия регламент и условията за това използване.**

Член 10

Гаранция

Без да се засягат наложените от законово обвързващите разпоредби задължения, услугите, данните и информацията, предоставяни от компонентите на Програмата, се предоставят без никаква изрична или подразбираща се гаранция по отношение на тяхното качество, точност, наличност, надеждност, бързина и пригодност за каквато и да е цел. **Комисията предприема необходимите стъпки, за да гарантира, че ползвателите на тези услуги, данни и информация са *надлежно* информирани** .

ДЯЛ II

БЮДЖЕТНИ СРЕДСТВА И МЕХАНИЗМИ

Член 11

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на Програмата за периода 2021—2027 г. е **16,9** милиарда евро по текущи цени, **включително за свързаните рискове**.

Разпределението на сумата, посочена в параграф 1, **разпределена по следните категории разходи**, е, както следва:

- а) за „Галилео“ и EGNOS: 9,7 милиарда евро;
 - б) за „Коперник“: 6 милиарда евро;
 - в) за SSA/GOVSATCOM: 1,2 милиарда евро.
2. **Допълнителните мерки**, както е предвидено в членове 3, **а именно дейностите, посочени в членове 5 и 6**, се финансират в рамките на компонентите на Програмата.
 3. Бюджетните кредити на Съюза, разпределени за Програмата, покриват всички дейности, необходими за изпълнение на целите, посочени в член 4. Тези разходи могат да покриват:
 - а) проучванията и заседанията на експерти, по-специално за оценяване на съответствието с ограниченията по отношение на разходите и предвидените срокове;
 - б) информационните и комуникационните дейности, включително институционалната комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те имат пряка връзка с целите на настоящия регламент, по-специално с оглед на установяването на полезно взаимодействие с други политики на Съюза;
 - в) мрежите в областта на информационните технологии, чиято функция е да обработват или обменят информация, и административните мерки за управление, включително в областта на сигурността, осъществявани от Комисията;

- г) техническа и административна помощ за изпълнението на Програмата, като например дейностите по подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценяване, включително корпоративни информационни системи.
4. Действията, за които се получава кумулативно финансиране от различни програми на Съюза, се подлагат на одит само веднъж, като се обхващат всички засегнати програми и техните съответни приложими правила.
5. Бюджетните задължения, свързани с Програмата, които обхващат дейности, надхвърлящи една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.
6. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки да бъдат прехвърлени към Програмата. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент или непряко — в съответствие с буква в) от посочения член. Когато е възможно, тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.

Член 12

Целеви приходи

1. Приходите, генерирани от компонентите на Програмата, се превеждат се в бюджета на Съюза и се използват за финансиране на компонента, който генерира прихода.
2. Държавите членки могат да предоставят на даден компонент от Програмата допълнителен финансов принос, при условие че тези допълнителни елементи не създават финансова или техническа тежест или забавяния за съответния компонент. **Комисията решава, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 3, дали тези условия са изпълнени.**
3. Допълнителните средства, посочени в настоящия член, се разглеждат като външни целеви приходи в съответствие с [член 21, параграф 2] от Финансовия регламент.

Член 13

Изпълнение и форми на финансиране от ЕС

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, определени в [член 62, параграф 1, буква в)] от Финансовия регламент.

2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент, по-специално безвъзмездни средства, награди и обществени поръчки. Тя може да предоставя също така финансиране под формата на финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране.
3. ***Когато бюджетът на „Коперник“ се изпълнява посредством непряко управление, могат да се прилагат правилата относно обществените поръчки на образуванията, на които са възложени задачи по изпълнението на бюджета, доколкото това е позволено съгласно членове 62 и 154 от Финансовия регламент. Специфичните корекции, необходими за тези правила, се определят в съответните споразумения за финансов принос.***

ДЯЛ III

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Обществени поръчки

Член 14

Принципи на обществените поръчки

- 1. Възлагащият орган действа** в съответствие със следните принципи при процедурите за възлагане на обществени поръчки за целите на Програмата:
- а) насърчаване **в целия Съюз и** във всички държави членки, по цялата верига на доставки на възможно най-широко и свободно участие на **всички стопански субекти, и по-специално** на стартиращи предприятия, нови участници, малки и средни предприятия ■ , включително изискване за използването на подизпълнители от страна на оферентите;
 - б) **гарантиране на ефективна конкуренция и** избягване, когато е възможно, **на зависимостта** от един **единствен** доставчик, по-специално по отношение на оборудване и услуги от критично значение, като се вземат предвид целите за технологична независимост и непрекъснатост на предоставяне на услугите;
 - в) чрез дерогация от член 167 от Финансовия регламент, използване, когато е целесъобразно, на множество източници на доставки, за да се гарантира по-добър цялостен контрол на всички компоненти на Програмата, на свързаните с тях разходи и график;
 - вв) **спазване на принципите за свободен достъп и лоялна конкуренция по цялата верига на промишлени доставки, възлагане на обществени поръчки въз основа на прозрачна и своевременна информация, ясно съобщаване на приложимите правила и процедури към обществените поръчки, както и на критериите за подбор и възлагане и всяка друга информация от значение, която осигурява равнопоставеност за всички потенциални участници, включително МСП и стартиращите предприятия;**

- г) **укрепване** на автономността на Съюза, по-специално в технологично отношение;
- д) **съобразяване с изискванията за сигурност** на компонентите на Програмата и допринасяне за защитата на основните интереси в областта на сигурността на Съюза и неговите държави членки;
- дд) **насърчаване на непрекъснатостта и надеждността на услугите**;
- е) спазване на подходящи социални и екологични критерии.

2. **Съветът за възлагане на обществени поръчки, в рамките на Комисията, проучва процеса на възлагане на обществени поръчки по отношение на всички компоненти на Програмата и наблюдава договорното изпълнение на бюджета на ЕС, делегиран на субектите, на които е възложено изпълнението. Когато е целесъобразно, се канят представители на субектите, на които са възложени изпълнителни правомощия.**

Член 15

Договори с условни етапи

1. **С оглед на оперативните и специфичните за съответната инфраструктура дейности** възлагащият орган може да възложи договор под формата на договор с условни етапи в съответствие с настоящия член.
2. Договорът с условни етапи съдържа един фиксиран етап, който поражда твърд ангажимент за изпълнение на строителството, доставките или услугите, договорени за този етап, и един или повече условни етапи както от гледна точка на бюджета, така и на изпълнението. В тръжната документация се посочват конкретните характеристики на договорите с условни етапи. В нея по-конкретно се определят предметът на договора, цената или договореностите за определянето ѝ и договореностите за извършването на строителство, доставки и услуги на всеки етап.
3. Задълженията по сигурния етап трябва да представляват свързано цяло; същото се отнася и за дейностите по всеки условен етап, като се вземат предвид дейностите по всички предходни етапи.
4. Изпълнението на всеки условен етап подлежи на решение на възлагащия орган, което се свежда до знанието на изпълнителя в съответствие с договора.

Член 16

Договори с цена въз основа на действително направените разходи за изпълнение

1. Възлагащият орган може да избере да сключи договор с цена, която е изцяло или частично формирана въз основа на действително направените разходи за изпълнение, при определените в параграф 3 условия.

Цената, която се заплаща, представлява възстановяване на всички преки разходи, действително направени от изпълнителя във връзка с изпълнението на договора, като разходи за труд, материали, консумативи и използване на оборудване и инфраструктура, необходими за изпълнението на договора, непреки разходи, **фиксирана** печалба или **подходяща** стимулираща добавка в зависимост от изпълнението на целите по отношение на резултатите и графика за изпълнение.

2. В договорите с цена въз основа на действително направените разходи за изпълнение се определя таван на максималната цена.
3. Възлагащият орган може да избере да сключи договор с цена, която е изцяло или частично формирана въз основа на действително направените разходи за изпълнение, в случаите когато определянето на точна фиксирана цена е трудно или неподходящо поради несигурността във връзка с изпълнението на договора, тъй като:
 - а) договорът има много сложни характеристики или характеристики, изискващи използването на нова технология, и поради това е свързан със значителен брой технически рискове; или
 - б) дейностите, които са обект на договора, поради оперативни съображения трябва да започнат веднага, макар все още да не е възможно окончателно да се определи фиксирана твърда цена, понеже съществуват значителни рискове или изпълнението на договора зависи отчасти от изпълнението на други договори.
4. Таванът за договор с цена, която е изцяло или частично формирана въз основа на действително направените разходи за изпълнение, е максималната цена, която може да се заплати. Цената на договора може да бъде изменена в съответствие с [член 172] от Финансовия регламент.

Член 17

Възлагане на подизпълнители

1. С цел насърчаване на нови участници, малки и средни предприятия и стартиращи предприятия **и трансграничното им участие, както и** предлагане на възможно най-широк географски обхват, като същевременно се защитава **■ автономността** на Съюза, възлагащият орган **изисква** от оферента да възложи част от договора на подизпълнител чрез конкурентно възлагане на подходящите равнища на подизпълнение на дружества, които не са част от групата, към която оферентът принадлежи.
-
3. Всяка дерогация в резултат от искане в съответствие с параграф 1 изисква обосновка от страна на оферента.
4. *За поръчки над десет милиона евро възлагащият орган има за цел да гарантира, че най-малко 30% от стойността на поръчката се възлага на подизпълнители чрез конкурентна тръжна процедура на различни равнища за дружества извън групата на главния изпълнител, по-специално с цел да се даде възможност за трансграничното участие на МСП. Комисията информира комитета, посочен в член 107, параграф 1, за изпълнението на тази цел за подписани след влизането в сила на настоящия регламент договори.*

ГЛАВА II

Безвъзмездни средства, награди и операции за смесено финансиране

Член 18

Безвъзмездни средства и награди

1. Съюзът може да покрива до 100 % от допустимите разходи, без да се засяга принципът на съфинансиране.
2. Чрез дерогация от [член 181, параграф 6] от Финансовия регламент при прилагане на единни ставки отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да разреши или да наложи финансиране на непреките разходи на бенефициера в максимален размер до 25 % от общите преки **допустими** разходи **за действието**.
3. Независимо от параграф 2 непреките разходи могат да се декларират под формата на еднократна сума или единични разходи, когато това е предвидено в работната програма по член 100.

4. Чрез дерогация от [член 204] от Финансовия регламент максималният размер на финансовата подкрепа, която може да се изплати на трета страна, не надвишава 200 000 EUR.

Член 19

Съвместни покани за представяне на предложения за безвъзмездни средства

Комисията *или упълномощен субект в контекста на Програмата* може да отправи съвместна покана за представяне на предложения с образувания, *органи или лица, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.*

В случай на съвместна покана *се прилагат правилата, посочени в дял VIII от Финансовия регламент.* Процедурите *по оценка* трябва да включват балансирана група от експерти, определени от всяка страна. *Комисиите по оценка се съобразяват с член 150 от Финансовия регламент.*

В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се посочва споразумението, приложимо по отношение на правата върху интелектуалната собственост.

Член 20

Безвъзмездни средства за обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий или за новаторски решения

1. Някои действия могат да включват или да имат като основна цел обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий или за новаторски решения, извършвани от бенефициери, които са възлагащи органи или възложители по смисъла на директиви 2014/24/ЕС, 2014/25/ЕС и 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.
2. Процедурите за възлагане на обществени поръчки:
 - а) отговарят на принципите на прозрачност, недискриминация, равно третиране, добро финансово управление и пропорционалност и на правилата в областта на конкуренцията;
 - б) за обществените поръчки за продукти в предпазарен стадий могат да се предвидят специфични условия, като например мястото на осъществяване на дейностите, които са обект на поръчката, да се ограничи до територията на държавите членки и на асоциираните държави;

- в) могат да разрешават сключването на споразумения с няколко изпълнители в рамките на една и съща процедура („възлагане на няколко доставчици“); както и от
- г) предвиждат възлагането на договорите на икономически най-изгодната оферта(и), като се гарантира липсата на конфликт на интереси.

3. Изпълнителят, при който в рамките на обществената поръчка за продукти в предпазарен стадий се генерират резултати, притежава поне свързаните права върху интелектуална собственост. Възлагащите органи разполагат най-малко с права за достъп без заплащане на възнаграждение до резултатите за свое собствено ползване и с правото да предоставят или да изискват от участващите изпълнители да предоставят неизключителни лицензи на трети страни да ползват резултатите за възлагащия орган при честни и справедливи условия без никакво право за преотстъпване на съответния лиценз. Ако изпълнител не използва за търговски цели резултатите в рамките на определен срок след обществената поръчка за продукти в предпазарен стадий, който е определен в договора, възлагащите органи могат да изискат да се прехвърли на възлагащите органи собствеността върху резултатите.

Член 21

Операции за смесено финансиране

Операциите за смесено финансиране, за които е взето решение по настоящата програма, се изпълняват в съответствие с [Регламента за InvestEU] и дял X от Финансовия регламент.

ГЛАВА IV

Други финансови разпоредби

Член 22

Кумулативно, допълнително и комбинирано финансиране

1. За действие, за което е предоставен финансов принос по друга програмата на Съюза, може да бъде предоставян и финансов принос по Програмата, при условие че финансовите приноси не обхващат едни и същи разходи. Правилата за всяка една програма на Съюза, по която се предоставя финансов принос, се прилагат към съответния финансов принос за действието. Кумулативното финансиране не надхвърля общия размер на допустимите разходи по действието и подкрепата от различните програми на Съюза може да се изчисли пропорционално в съответствие с документите, с които се определят условията за подкрепата.

2. Действията, които са сертифицирани с отличieto за високи постижения или които отговарят на всички следващи условия:

- а) подлежащи са на оценка по покана за представяне на предложения по Програмата;
- б) отговарят на минималните изисквания към качеството на съответната покана за представяне на предложения;
- в) не могат да се финансират по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения,

могат да получават подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд + или Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в съответствие с параграф 5 от член [67] от Регламент (ЕС) XX [Регламента за общите разпоредби] и член [8] или Регламент (ЕС) XX [Финансиране, управление и мониторинг на общата селскостопанска политика], при условие че тези действия са съгласувани с целите на съответната програма. Прилагат се правилата на фонда, от който се предоставя подкрепа.

Член 24

Съвместни поръчки

- 1. В допълнение към разпоредбите по [член 165] от Финансовия регламент Комисията **и/или** Агенцията могат да провеждат процедури за възлагане на съвместни поръчки с Европейската космическа агенция или други международни организации, участващи в изпълнението на компонентите на Програмата.
- 2. Правилата за поръчките, приложими в [член 165] от Финансовия регламент, се прилагат по аналогия, при условие че във всеки един случай се прилагат процедурните разпоредби, приложими към институциите **на Съюза**.

Член 25

Защита на основните интереси в областта на сигурността

Когато е необходимо за защита на основен интерес в областта на сигурността на Съюза и неговите държави членки, по-конкретно по отношение на нуждата от запазване на надеждността и устойчивостта на системите на Съюза, както и самостоятелността на промишлената база, на която те се основават, Комисията определя необходимите условия за

допустимост, приложими към поръчките, безвъзмездните средства или наградите, обхванати от настоящия дял. За целта специално внимание се обръща на необходимостта допустимите предприятия да са установени в държава членка и да се ангажират да извършват съответните дейности в Съюза. Тези условия се включват в документите във връзка със съответната обществена поръчка, безвъзмездни средства или награда. При поръчки условията се прилагат към пълния цикъл на съответния договор.

Член 26

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в Програмата по силата на решение в рамките на международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, третата държава предоставя необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Европейската сметна палата, за да могат те да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF това включва правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите.

ДЯЛ IV

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Член 27

Принципи на управлението

Управлението на Програмата се основава на следните принципи:

- а) **ясно** разпределение на задачите и отговорностите между субектите, участващи в изпълнението на **всеки от компонентите и мерките по** Програмата, по-конкретно между държавите членки, Комисията, Агенцията и Европейската космическа агенция **и Европейската организация за разработване на метеорологични спътници, въз основа на компетенциите на всяка организация и без да се допуска дублирането на дейности;**
- aa) **целесъобразност на управленската структура спрямо специфичните нужди на всеки компонент и мярка на програмата, в зависимост от случая;**
- б) строг контрол върху Програмата, включително стриктно придържане към разходите, графика и резултатите на всички субекти в рамките на **съответните им роли и задачи** в съответствие с настоящия регламент;
- в) **управление, което е прозрачно и осигурява ефективно разходване на средствата;**
- вв) **непрекъснатост на услугите и необходимата непрекъснатост на инфраструктурата, включително защита от съответните заплахи;**
- г) систематично **и структурирано** отчитане на нуждите на ползвателите на **данните, информацията и** услугите, предоставяни от компонентите на Програмата, както и на **съответния** научен и технологичен напредък **■** ;
- д) постоянни усилия за контрол и намаляване на рисковете.

Член 28

Роля на държавите членки

1. Държавите членки могат да участват в Програмата. **Държавите членки, които участват в Програмата допринасят** със своята техническа компетентност, знания,

умения и помощ, по-конкретно в сферата на безопасността и сигурността, **и/или, ако е уместно и възможно**, като предоставят на Съюза данните, информацията и услугите с които разполагат, както и инфраструктурата, чийто собственик са те или която е разположена на тяхна територия, включително като гарантират ефективен и безпрепятствен достъп и използване на in situ данни и като съдействат на Комисията за подобряване на наличието на in situ данни, които са необходими за Програмата, **като се вземат предвид приложимите лицензи и задължения**.

2. Комисията **може да възложи, чрез споразумения за финансово участие, конкретни задачи на организациите на държавите членки, когато тези организации са били определени от съответната държава членка. Комисията, чрез акт за изпълнение, като действа в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 107, параграф 2, приема решенията за предоставяне на помощ по отношение на споразуменията за финансов принос.**
- 2а. При определени надлежно обосновани обстоятелства, за задачите по член 30, Агенцията може да възлага, **чрез споразумения за финансово участие**, конкретни задачи на организациите на държави членки, **когато тези организации са били определени от съответната държава членка.**
- 2аа. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да осигурят гладкото , включително като подпомагат запазването **на подходящото равнище** на честотите, необходими за тази програма.
- 2б. **Държавите членки и Комисията могат да си сътрудничат за разширяване на усвояването на предоставяните по програмата данни, информация и услуги.**
- 2в. **Когато е възможно, приносът на държавите членки към форума на ползвателите, посочен в член 107, се основава на систематични и координирани консултации с общностите на крайните потребители на национално равнище, по-специално по отношение на „Галилео“, „EGNOS“ и „Коперник“.**
3. Държавите членки и Комисията работят заедно, за да развият in situ компонента **и услугите за наземно калибриране**, необходим за използването на космическите системи, и за да улесняват пълното оползотворяване на наборите от in situ **и референтни данни, като използват наличния капацитет.**
4. В сферата на сигурността държавите членки изпълняват задачите по член 34, параграф 4.

Роля на Комисията

1. Комисията има цялостната отговорност за изпълнение на Програмата, включително в областта на сигурността, **без да се засягат прерогативите на държавите членки в областта на националната сигурност**. В съответствие с настоящия регламент тя определя приоритетите и дългосрочния напредък по Програмата, **в съответствие с изискванията на ползвателите**, и контролира изпълнението ѝ, **без да се засягат другите политики на Съюза**.
 2. Комисията управлява **всеки компонент или подкомпонент** на Програмата, **които не са поверени** на друг субект, **по-специално GOVSATCOM, NEO, космическите метеорологични явления и дейностите, посочени в член 54, буква г)**.
 3. Комисията осигурява ясно разделение на задачите **и отговорностите** между отделните субекти, участващи в Програмата, и координира дейностите на тези субекти. **Комисията също така гарантира, че всички упълномощени субекти, участващи в изпълнението на Програмата, защитават интереса на Съюза, гарантират доброто управление на средствата на Съюза и спазват Финансовия регламент и настоящия регламент.**
 - 3а. **Комисията сключва с Агенцията, като взема предвид рамковото споразумение от 2004 г., както и с Европейската космическа агенция, споразумение за финансово рамково партньорство по [член 130] от Финансовия регламент и посочено в член 31а.**
 4. Когато е необходимо за гладкото функциониране на Програмата и за безпроблемното предоставяне на услугите, осигурени от компонентите на Програмата, чрез **делегирани** актове Комисията определя **високи изисквания за спецификациите за изпълнение и развитие на тези компоненти и на услугите, които те предоставят, след като се е консултирала с ползвателите и всички останали съответни заинтересовани страни, включително сектора надолу по веригата**. При определяне на тези **изисквания на високо ниво** Комисията избягва намаляването на общото ниво на сигурност и спазва изискването за съвместимост с по-стари системи.
- Тези **делегирани** актове се приемат в съответствие с член 21.
5. Комисията **гарантира, че** възприемането и използването на данните и услугите, предоставяни от компонентите на Програмата в публичните и частните сектори **се насърчава и максимизира, без да се засягат задачите на Агенцията или на други**

упълномощени субекти, включително като подкрепя съответното развитие на тези услуги **и лесни за ползване интерфейси, както и** като подпомага установяването на стабилна среда за дългосрочно развитие. Тя осигурява **подходящо полезно** взаимодействие между приложенията на различните компоненти на Програмата. Комисията гарантира допълването, съгласуваността, полезното взаимодействие и връзките между Програмата и другите действия и програми на Съюза.

6. Когато е целесъобразно, работейки с Агенцията, Комисията осигурява **последователността на осъществяваните в рамките на Програмата дейности, с** дейностите, извършвани в космическата сфера на нивото на Съюза и на национално **или** международно равнище. Тя насърчава сътрудничеството между държавите членки и, когато това е в логиката на Програмата – улеснява сближаването на техните технологически капацитети и развитие в космическата област. **За тази цел, когато е целесъобразно и в тяхната област на компетентност, Комисията си сътрудничи с Агенцията и Европейската космическа агенция.**
7. **Комисията информира посочения в член 107 комитет за междинните и крайните резултати от оценката на всички процедури за възлагане на обществени поръчки и договори със субекти от публичния и частния сектор, като включва информацията относно случаите на подизпълнение.**

Член 30

Роля на Агенцията

1. Агенцията има следните задачи:
 - а) чрез своя Съвет за акредитация на сигурността осигурява акредитацията на сигурността на всички компоненти на Програмата съгласно глава II от дял V;
 - б) изпълнява **други задачи** по член 34, параграфи 2 и 3;
 - в) извършва дейностите по комуникация, **развитие на пазара** и популяризиране **на услугите, предлагани от „Галилео“ и EGNOS, по-специално дейности, свързани с възприемането от страна на пазара и координирането на нуждите на ползвателите;**
 - ва) **предприема дейности по комуникация, популяризиране и развитие на пазара за данни, информация и услуги, предлагани от „Коперник“, без да се засягат дейностите, извършвани от други упълномощени субекти и Комисията;**

- г) осигурява експертен опит на Комисията, **включително за изготвянето на приоритети за научни изследвания надолу по веригата, свързани с космическото пространство**.

2. Комисията възлага на Агенцията следните задачи:

- а) управление на експлоатацията на EGNOS и „Галилео“, обхващащо **действията, посочени** в член 43;
- б) цялостна координация на свързаните с ползвателите аспекти на GOVSATCOM в тясно сътрудничество **с държавите членки, други субекти**, съответните агенции на Съюза и ЕСВД за мисии и операции във връзка с управлението на кризи;
- в) изпълнение на дейностите във връзка с разработването на приложенията надолу по веригата въз основа на компонентите на Програмата, **включително основни елементи и интегрирани приложения въз основа на данните и услугите, предоставяни от „Галилео“, EGNOS и „Коперник“, включително когато за такива дейности се предоставя финансиране в контекста на програма „Хоризонт Европа“, създадена съгласно Регламент xx, или когато това е необходимо за изпълнение на целите, посочени в член 4, параграф 1, буква б);**
- г) **предприемане на дейности, свързани с използването от страна на ползвателите на данни, информация и услуги, предлагани от компонентите на програмата, различни от „Галилео“ и EGNOS, без да се засягат дейностите и услугите по „Коперник“, възложени на други субекти;**
- д) **списък на специфичните действия, посочени в член 6.**

3. Комисията може, **въз основа на посечените член 102, параграф 6 оценки**, да възлага други задачи на Агенцията, **стига да не дублират действия, извършвани от други упълномощени субекти в контекста на Програмата и при условия, че имат за цел да подобрят ефикасността на изпълнението на дейностите по програмата.**

3а. **Когато дейностите са възложени на Агенцията, за тяхното изпълнение се осигуряват подходящи финансови, човешки и административни ресурси.**

5. *Чрез дерогация от член 62, параграф 1 от Финансовия регламент и при оценка от Комисията на защитата на интересите на Съюза, Агенцията може да възлага, чрез споразумения за финансов принос, специфични дейности на други субекти в области от тяхната компетентност, при спазване на условията за непряко управление, приложими за Комисията.*

Член 31

Роля на Европейската космическа агенция

1. *При условие, че е защитен интересът на Съюза, на Европейската космическа агенция се възлагат следните задачи:*
- а) по отношение на „Коперник“ — координация на космическия компонент и осъществяване на космическия компонент на „Коперник“ и разработването и конструирането на космическата инфраструктура на „Коперник“, включително експлоатацията на тази инфраструктура, *както и достъп до данни на трети страни от мисии на държавите членки и от търговски мисии*;
 - б) по отношение на „Галилео“ и EGNOS: развитието, *проектирането и разработването* на части от наземния сегмент и спътниците, *включително изпитване и валидиране* ;
 - в) по отношение на всички компоненти на Програмата — научноизследователската и развойна дейност *нагоре по веригата* в сферата на нейната компетентност.
- 1а. *Въз основа на оценка от Комисията Европейската космическа агенция може да бъде натоварена с други задачи въз основа на нуждите на Програмата, при условие че не се дублират дейности, извършвани от друг упълномощен субект в контекста на Програмата, и при условие че те имат за цел да подобрят ефикасността на изпълнението на дейностите по Програмата.*
4. *Без да се засяга споразумението за финансово рамково партньорство по член 31а, Комисията или Агенцията може да поиска от Европейската космическа агенция да осигурява технически експертен опит и информация, необходими за*

осъществяване на задачите, които са им възложени с настоящия регламент, при съвместно договорени условия.

Член 31а

Споразумение за финансово рамково партньорство

1. Споразумението за финансово рамково партньорство, посочено в член 29, параграф 3а :

- а) определя по ясен начин ролите, отговорностите и задълженията на Комисията, Агенцията и Европейската космическа агенция във връзка с всеки компонент по Програмата и необходимите механизми по координация и контрол;*
- б) изисква Европейската космическа агенция да съблюдава правилата относно сигурността на Съюза, установени в споразуменията за сигурност, сключени между Съюза и неговите институции и агенции с Европейската космическа агенция, по-конкретно по отношение на обработката на класифицирана информация;*
- в) определя условията за управлението на средствата, предоставени на Европейската космическа агенция, по-специално по отношение на обществените поръчки, включително прилагането на правилата на ЕС за обществените поръчки, когато се възлагат обществени поръчки от името и за сметка на Съюза, или прилагането на правилата на упълномощените субекти в съответствие с член 154 от Финансовия регламент, процедурите за управление, очакваните резултати, измерени чрез показателите за изпълнението, приложимите мерки при недостатъчно или измамно изпълнение на договорите по отношение на разходи, график и резултати, както и във връзка със стратегията за комуникация и правилата относно собствеността върху всички материални и нематериални активи; тези условия са в съответствие с разпоредбите на дялове III и V от настоящия регламент и с Финансовия регламент;*
- г) изисква, когато Агенцията или Европейската космическа агенция е създавала група за оценка на офертите за участие в рамките на FFPA, експерти от Комисията и, когато е уместно, други упълномощени субекти, да участват като членове в заседанията на групата за оценка на офертите. Това участие не засяга техническата независимост на групата за оценка на офертите ■ ;*

- д) определя мерките за наблюдение и контрол, които включват по-специално система за прогнозиране на разходите, системно информиране на Комисията или, ако е необходимо, на Агенцията за разходите и графика, а при разминаване между предвидения бюджет, изпълнението и графика — за корективните действия с оглед на изпълнението на **задачите** в рамките на отпуснатите бюджети ■ ;
- е) **установява** принципите за заплащане на Европейската космическа агенция **за всеки компонент на Програмата, който съответства на условията, при които се изпълняват дейностите, като надлежно отчита ситуациите на криза и нестабилност и, когато е целесъобразно, се основава на постигнатите резултати; възнагражденията обхващат единствено** общите разходи, които не са свързани с дейностите, възложени на Европейската космическа агенция от страна на Съюза;
- ж) **предвижда, че Европейската космическа агенция предприема подходящи мерки , за да гарантира защитата на интересите на Съюза и да се съобрази с решенията, взети от Комисията за всеки компонент при прилагането на настоящия регламент.**

2. Без да се засяга споразумението за финансово рамково партньорство по член 31а, Комисията или Агенцията може да поиска от Европейската космическа агенция да осигурява технически експертен опит и информация, необходими за осъществяване на задачите, които са им възложени с настоящия регламент. Условията за тези искания и тяхното изпълнение се договарят взаимно.

Член 32

Роля на EUMETSAT и другите субекти

1. Чрез споразумения за финансов принос Комисията може да възлага изцяло или частично изпълнението на **следните задачи** на субекти, различни от посочените в членове 30 и 31:
- а) **осъвременяването, подготовката на операциите и експлоатацията на** космическата инфраструктура на „Коперник“ или на части от нея **и, ако е целесъобразно, управлението на достъпа до данни от допринасящи мисии,** която може да бъде възложена на EUMETSAT;

б) изпълнението на услугите на „Коперник“ или на части от тях на съответните агенции, органи или организации, **както и управлението на получената от трети страни съответна информация.**

2. Критериите за избор на субектите, на които се възлагат задачите, вземат предвид по-конкретно капацитета им да осигуряват непрекъснатост и ако е необходимо, да гарантират сигурността на операциите без прекъсване или с минимално прекъсване на дейностите по *Програмата*.
- 2а. *Ако е възможно, условията на споразуменията за финансово участие, посочени в първия параграф, съответстват на условията на FFPA, посочени в член 31а, параграф 1.*
3. *С Комитета по Програмата се провеждат консултации във връзка с решението за принос във връзка с споразумението за финансов принос по параграф 1 от настоящия член, в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 107, параграф 2. Комитетът по Програмата бива информиран предварително за споразуменията за финансов принос, които трябва да се сключат от Съюза, представляван от Комисията, и от посочените в параграф 1 субекти.*

ДЯЛ V

СИГУРНОСТ НА ПРОГРАМАТА

ГЛАВА I

Сигурност на Програмата

Член 33

Принципи на сигурността

1. Сигурността на Програмата се основава на следните принципи:
 - а) вземат се предвид опитът на държавите членки в сферата на сигурността и най-добрите им практики;
 - б) използват се **■** правилата на *Съвета и Комисията* относно сигурността, които предвиждат, **наред с другото**, разделение между оперативните функции и тези във връзка с акредитацията.
2. ***Настоящият регламент не засяга изключителната компетентност на държавите членки по отношение на тяхната национална сигурност, както е предвидено в член 4, параграф 2 от ДЕС, нито правото на държавите членки да закрилят основните интереси на своята сигурност в съответствие с член 346 от ДФЕС.***

Член 34

Управление на сигурността

1. В сферата на компетентността си **и с подкрепата на Агенцията** Комисията осигурява висока степен на сигурност, по-конкретно във връзка със:
 - а) защитата на наземната и космическата инфраструктура и на предоставянето на услуги, по-специално срещу физически атаки или кибератаки, **включително нежелани намеси в потоците от данни**;
 - б) контрола и управлението на технологичните трансфери;
 - в) развитието и запазването в рамките на Съюза на придобитите компетентност, знания и умения;

- г) защитата на чувствителната неклассифицирана и на класифицираната информация.

За целта Комисията гарантира, че за всеки компонент на Програмата се извършва анализ на рисковете и заплахите. Въз основа на този анализ на рисковете и заплахите и чрез актове за изпълнение тя определя, **в срок до края на 2023 г.**, общите изисквания към сигурността за всеки компонент на Програмата. В контекста на тези действия Комисията взема предвид въздействието на тези изисквания върху гладкото функциониране на съответния компонент, по-конкретно по отношение на разходите, управлението на риска и графика, и гарантира да не се намалява общото ниво на сигурност и да не се затруднява функционирането на съществуващото оборудване, базирано на съответния компонент, **както и да се вземат под внимание рисковете за киберсигурността**. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 3.

След влизането в сила на настоящия регламент Комисията предоставя примерен списък с актове за изпълнение, които се представят и обсъждат от Комитета по Програмата в състав по сигурността. Този списък се придружава от примерен график за представяне.

2. Субектът, отговорен за управлението на компонент на Програмата, е отговорен за **■ оперативната сигурност** на съответния компонент и за целта извършва анализ на рисковете и заплахите и предприема всички необходими дейности, за да осигури и наблюдава сигурността на компонента, по-конкретно той е отговорен за определяне на техническите спецификации и оперативните процедури, и наблюдава съответствието им с общите изисквания към сигурността по параграф 1. **Съгласно член 30, за „Галилео“ и EGNOS този субект е Агенцията.**

- 2а. **Въз основа на анализа на риска и заплахите, Комисията определя, когато е целесъобразно, структура за наблюдение на сигурността и за следване на инструкциите, разработени в съответствие с обхвата на Решение 2014/496/ОВППС.¹ Структурата функционира в съответствие с изискванията към сигурността, посочени в параграф 1. За „Галилео“ тази структура е Центърът за наблюдение на сигурността на „Галилео“.**

3. Агенцията:

¹ Настоящото решение на Съвета ще се основава на предложението на върховния представител за разширяване на обхвата на Решение № 2014/496/ОВППС на Съвета от 22 юли 2014 г., по което понастоящем се водят преговори.

- а) осигурява акредитацията на сигурността на всички компоненти на Програмата съгласно глава II от настоящия дял и **без да се засягат** компетенциите на държавите членки;
- б) осигурява функционирането на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“ съгласно изискванията по параграф 2 и инструкциите, разработени в рамките на обхвата на Решение 2014/496/ОВППС;
- в) осъществява задачите, които са ѝ възложени съгласно Решение № 1104/2011/ЕС;
- г) предоставя на Комисията техническия си експертен опит и всякаква информация, която е нужна за изпълнение на задачите ѝ по настоящия регламент.

4. Държавите членки:

- а) вземат мерки, които са поне равностойни на необходимите за защита на европейските критични инфраструктури по смисъла на Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита¹ и на тези, които са необходими за защитата на техните собствени национални критични инфраструктури, за да се гарантира защитата на наземната инфраструктура, която е неразделна част от Програмата и която е разположена на тяхна територия;
- б) извършват задачите за акредитация на сигурността по член 41.

5. Участващите в Програмата субекти вземат всички необходими мерки, **включително с оглед на проблемите, установени в анализа на риска, с цел** осигуряване на сигурността на Програмата.

Член 34а

Сигурност на разгърнатите системи и услуги

Когато функционирането на системите може да засегне сигурността на Съюза или на неговите държави-членки, се прилагат процедурите, предвидени в Решение XXXX/XX/ОВППС.

ГЛАВА II

¹ ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75—82.

Акредитация на сигурността

Член 35

Орган за акредитация на сигурността

Съветът за акредитация на сигурността, създаден в рамките на Агенцията, е органът за акредитация на сигурността за всички компоненти на Програмата.

Член 36

Общи принципи на акредитацията на сигурността

Дейностите по акредитация на сигурността за всички компоненти на Програмата се извършват в съответствие със следните принципи:

- а) дейностите и решенията за акредитация на сигурността се предприемат и вземат в контекста на колективна отговорност за сигурността на Съюза и държавите членки;
- б) полагат се усилия за вземане с консенсус на решенията в рамките на Съвета за акредитация на сигурността;
- в) дейностите по акредитация на сигурността се осъществяват, като се извършват оценка и управление на риска, отчитат се рисковете за сигурността на компонента и въздействието по отношение на разходите или графика, произтичащо от всяка мярка за намаляване на рисковете, и се взема предвид целта да не се понижава общото ниво на сигурност на съответния компонент;
- г) решенията за акредитация на сигурността на Съвета за акредитация на сигурността се изготвят и вземат от специалисти, които са с необходимата квалификация в областта на акредитацията на сложни системи и които са проучени за надеждност за подходящо ниво на достъп до класифицирана информация и действат обективно;
- д) полагат се усилия да се провеждат консултации с всички заинтересовани страни, които имат интерес в областта на сигурността за съответния компонент;
- е) дейностите по акредитация на сигурността се изпълняват от всички съответни заинтересовани страни по отношение на компонента съгласно стратегия за акредитация на сигурността, без да се засяга ролята на Комисията;
- ж) при спазване на процедурата в съответната стратегия за акредитация на сигурността, определена от Съвета за акредитация на сигурността, решенията за акредитация на сигурността на този съвет се основават на местни решения за акредитация на

сигурността, взети от съответните национални органи за акредитация на сигурността на държавите членки;

- з) чрез непрекъснат, прозрачен и напълно ясен процес на наблюдение се гарантира, че са известни рисковете, свързани със сигурността на компонента, че мерките за сигурност са определени по такъв начин, че тези рискове са сведени до приемливо ниво с оглед на нуждите на Съюза и неговите държави членки по отношение на сигурността и с оглед на гладкото функциониране на компонента, както и че тези мерки се прилагат в съответствие с принципа за „защита в дълбочина“. Ефективността на тези мерки подлежи на постоянна оценка. Свързаните със сигурността рискове подлежат на непрекъсната оценка и управление, извършвани съвместно от заинтересованите страни по отношение на компонента;
- и) решенията за акредитация на сигурността се вземат от Съвета за акредитация на сигурността по напълно независим начин, включително по отношение на Комисията и другите органи, които отговарят за изпълнението на компонента и за предоставянето на свързаните услуги, както и по отношение на изпълнителния директор и Административния съвет на Агенцията;
- й) дейностите по акредитация на сигурността се извършват при надлежно отчитане на необходимостта от подходяща координация между Комисията и органите, отговорни за прилагане на разпоредбите за сигурност;
- к) акредитацията на сигурността на EGNOS, извършвана от Съвета за акредитация на сигурността, не засяга дейностите по акредитация, осъществявани във връзка с въздухоплаването от Европейската агенция за авиационна безопасност.

Член 37

Задачи на Съвета за акредитация на сигурността

- 1. Съветът за акредитация на сигурността изпълнява задачите си, без да се засягат отговорностите на Комисията или тези, които са възложени на другите органи на Агенцията, по-специално по въпроси, свързани със сигурността, и без да се засягат компетенциите на държавите членки по отношение на акредитацията на сигурността.
- 2. Съветът за акредитация на сигурността има следните задачи:
 - а) определянето и одобряването на стратегия за акредитация на сигурността, в която се дефинират:

- i) обхватът на дейностите, необходими за изпълнение и запазване на акредитацията на компонентите на Програмата или на части от тези компоненти и на всякаква взаимовръзка между тях и други системи или компоненти,
 - ii) процесът на акредитация на сигурността на компонентите на Програмата или на части на тези компоненти със степен на подробност, съответстваща на необходимата степен на надеждност, и в която ясно се посочват условията за акредитация,
 - iii) график за акредитацията, съобразен с етапите на компонентите на Програмата, по-специално по отношение на разгръщането на инфраструктурата, предоставянето на услуги и развитието,
 - iv) принципите на акредитацията на сигурността за мрежите, свързани към системи, създадени по компонентите на Програмата, или за части на тези компоненти и за оборудване, свързано към системи, създадени от тези компоненти, които трябва да се следват от националните субекти на държавите членки, компетентни по въпросите във връзка със сигурността;
- б) вземането на решения за акредитация на сигурността, по-специално за одобрение на изстрелването на спътници, разрешение на експлоатацията на системите, създадени по компонентите на Програмата, или елементите на тези компоненти в различните им конфигурации и за различните услуги, които те осигуряват, до сигнала (включително) в космическото пространство, и разрешение на експлоатацията на наземните станции. По отношение на мрежите и оборудването, свързани с PRS, посочена в член 44, или с която и да е друга услуга за сигурност, произтичаща от компонентите на Програмата, Съветът за акредитация на сигурността взема решения единствено за разрешаване на органи да разработват или произвеждат чувствителните технологии за PRS, приемниците за PRS или модулите за сигурност за PRS, или всяка друга технология или оборудване, което трябва да се провери съгласно общите изисквания към сигурността по член 34, параграф 1, отчитайки становището на националните субекти, компетентни по въпросите на сигурността, и свързаните със сигурността рискове като цяло;
- в) разглеждането и с изключение на документите, които Комисията трябва да приема по силата по член 34, параграф 1 от настоящия регламент и член 8 от Решение № 1104/2011/ЕС — одобряването на цялата документация, свързана с акредитацията на сигурността;

- г) в рамките на компетентността си консултирането на Комисията при изготвяне на проектотекстовете на актовете по член 34, параграф 1 от настоящия регламент и член 8 от Решение № 1104/2011/ЕС, в това число за създаването на оперативни процедури за сигурност (SecOps), и представянето на заключенията с крайната си позиция;
- д) разглеждането и одобрението на оценката на свързаните със сигурността рискове, изготвена съгласно процеса за наблюдение по член 36, буква з), като взема предвид съответствието на документите по буква в) от настоящия параграф с тези, изготвени съгласно член 34, параграф 1 от настоящия регламент и член 8 от Решение № 1104/2011/ЕС; сътрудничеството с Комисията за определяне на мерки за намаляване на риска;
- е) проверката на прилагането на мерките за сигурност по отношение на акредитацията на сигурността на компонентите на Програмата, като предприема или финансира оценки, инспекции, одити или прегледи на сигурността в съответствие с член 41, буква б) от настоящия регламент;
- ж) потвърждаването на избора на одобрени продукти и мерки, осигуряващи защита срещу електронно подслушване (TEMPEST), и на одобрени криптографски продукти, използвани за обезпечаване на сигурността на компонентите на Програмата;
- з) одобряването или, когато е целесъобразно, участието заедно със съответните субекти, компетентни по въпросите на сигурността, в съвместното одобряване на взаимовръзката между системите, създадени по компонентите на Програмата или частите на тези компоненти, и други системи;
- и) съгласуването със съответната държава членка на модела за контрол на достъпа, посочен в член 41, буква в);
- й) изготвянето на доклади за риска и информирането на Комисията, Административния съвет и изпълнителния директор за извършената от него оценка на риска и консултирането им относно вариантите за третиране на остатъчния риск за дадено решение за акредитация на сигурността;
- к) при конкретно искане от страна на Съвета и/или върховния представител — подпомагането на Съвета и върховния представител, което се осъществява в тясна връзка с Комисията, при изпълнение на Решение 2014/496/ОВППС;
- л) извършването на консултациите, необходими за изпълнение на задачите му;

м) приемането и публикуването на процедурния си правилник.

3. Без да се засягат правомощията **и отговорностите** на държавите членки, следва да се създаде специален подчинен орган, представляващ държавите членки, под надзора на Съвета за акредитация на сигурността, **който да изпълнява по-конкретно следните задачи:**

- а) управление на полетните ключове и други ключове, необходими за функциониране на „Галилео“;
- б) проверка на създаването и изпълнението на процедурите за отчитане, защитено обработване, съхранение и разпространение на PRS ключовете на „Галилео“.

Член 38

Състав на Съвета за акредитация на сигурността

- 1. Съветът за акредитация на сигурността се състои от по един представител от всяка държава членка, представител на Комисията и представител на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („Върховния представител“). Мандатът на членовете на Съвета за акредитация на сигурността е четири години и те могат да заемат повторно тази позиция.
- 2. **Участието в заседанията на научния консултативен съвет се основава на принципа „необходимост да се знае“. Когато това е уместно, представители на Европейската космическа агенция и представители на Агенцията, които нямат акредитация във връзка със сигурността, могат да бъдат поканени да присъстват като наблюдатели на заседанията на Съвета за акредитация на сигурността.** По изключение на тези заседания могат да се канят като наблюдатели и представители на агенции на Съюза, представители на трети държави или на международни организации, когато въпросите засягат пряко тези трети държави или международни организации, особено по въпросите във връзка с инфраструктурата, която им принадлежи или е създадена на територията им. Клаузите за участие на представителите на трети държави или международни организации и условията за целта се определят със съответните споразумения и са в съответствие с процедурния правилник на Съвета за акредитация на сигурността.

Член 39

Правила за гласуване в рамките на Съвета за акредитация на сигурността

Ако не може да се постигне консенсус в съответствие с общите принципи по член 36, Съветът за акредитация на сигурността взема решения въз основа на гласуване с квалифицирано мнозинство, както е предвидено в член 16 от Договора за Европейския съюз. Представителят на Комисията и представителят на върховния представител не гласуват. От името на Съвета за акредитация на сигурността председателят му подписва решенията, които приема Съветът за акредитация на сигурността.

Член 40

Съобщаване и последици от решенията на Съвета за акредитация на сигурността

1. Решенията на Съвета за акредитация на сигурността се изпращат на Комисията.
2. Комисията постоянно информира Съвета за акредитация на сигурността относно последиците от решенията, които той планира да вземе, за правилното функциониране на компонентите на Програмата, както и относно прилагането на плановете за третиране на остатъчния риск. Съветът за акредитация на сигурността взема под внимание всяка подобна информация от Комисията.
3. Комисията информира Европейския парламент и Съвета без забавяне относно последиците, които приетите решения за акредитация на сигурността имат за правилното функциониране на компонентите на Програмата. Ако Комисията прецени, че дадено решение, взето от Съвета за акредитация на сигурността, може да има значително въздействие върху правилното функциониране на тези компоненти, например по отношение на разходите, графика или резултатите, тя незабавно уведомява Европейския парламент и Съвета.
4. Административният съвет бива периодично информиран за напредъка на работата на Съвета за акредитация на сигурността.
5. Работният график на Съвета за акредитация на сигурността не възпрепятства спазването на графика за дейностите, предвидени в работната програма по член 100.

Член 41

Роля на държавите членки в акредитацията на сигурността

Държавите членки:

- a) предоставят на Съвета за акредитация на сигурността цялата информация, която според тях има отношение към акредитацията на сигурността;

- б) предоставят на надлежно оправомощени лица, определени от Съвета за акредитация на сигурността, със съгласието и под надзора на националните субекти, компетентни по въпросите на сигурността, разрешение за достъп до всякаква информация и до всички свързани със сигурността на системите райони и/или обекти в своята юрисдикция в съответствие със законовите и подзаконовите си национални разпоредби и без каквато и да е дискриминация на гражданите на държавите членки на основание гражданство, включително за целите на инспекции, одити и проверки на сигурността съгласно решенията на Съвета за акредитация на сигурността и за целите на процеса на наблюдение на рисковете за сигурността, посочен в член 36, буква з). Тези одити и проверки се извършват в съответствие със следните принципи:
- и) подчертава се значението на сигурността и ефективното управление на риска в рамките на инспектираните субекти,
 - ii) препоръчват се мерки за противодействие с цел намаляване на конкретните последствия при загуба на поверителност, надеждност или наличност на класифицирана информация;
- в) поотделно отговарят за разработване на модел за контрол на достъпа, т.е. описание или списък на районите/обектите, които трябва да бъдат акредитирани, като по модела предварително се постига съгласие между държавите членки и Съвета за акредитация на сигурността и по този начин се гарантира, че всички държави членки осигуряват еднакво ниво на контрол на достъпа;
- г) отговарят на местно равнище за акредитацията на сигурността на обектите, които се намират на тяхна територия и са част от района за акредитация на сигурността на компонентите на Програмата, и докладват за тази цел на Съвета за акредитация на сигурността.

ГЛАВА III

Защита на класифицираната информация

Член 42

Защита на [] класифицираната информация

В обхвата на настоящия регламент:

- а) обменът на [] класифицирана информация, *свързана с Програмата, зависи от съществуването на международно споразумение между Съюза и трета държава*

или международна организация относно обмена на класифицирана информация или , когато е приложимо, от договореност, сключена от компетентната институция или орган на Съюза, и от съответните органи на трета държава или от международна организация относно обмена на класифицирана информация , както и на установените в нея условия;

- I**
- в) физическите лица, които пребивават в трети държави, и юридическите лица, които са установени в трети държави, могат да работят с класифицирана информация на Европейския съюз във връзка с Програмата само ако към тях в съответните държави се прилагат разпоредби относно сигурността, които осигуряват степен на защита, равностойна най-малко на степента, осигурена с правилата на Комисията относно сигурността, установени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията, и с правилата на Съвета относно сигурността по приложенията към Решение 2013/488/ЕС. Равностойността на разпоредбите относно сигурността, прилагани в трета държава или международна организация, се определя в споразумение за сигурността на информацията, включително по въпросите за индустриалната сигурност, ако това е необходимо, между Съюза и тази трета държава или международна организация, сключено в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС, и като се взема предвид член 13 от Решение 2013/488/ЕС;
- г) без да се засягат член 13 от Решение 2013/488/ЕС и правилата, уреждащи индустриалната сигурност по Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията, на физически или юридически лица, трети държави или международни организации може да бъде предоставян достъп до класифицирана информация на Европейския съюз, когато това се счете за необходимо за конкретния случай с оглед на естеството и съдържанието на информацията, принципа „необходимост да се знае“ от страна на съответния получател и предимствата, които би получил Съюзът поради предоставения достъп.

ДЯЛ VI

„Галилео“ и EGNOS

Член 43

Допустими действия

Експлоатацията на „Галилео“ и EGNOS обхваща следните допустими действия:

- а) управлението, **функционирането**, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитието и защитата на базираната в космоса инфраструктура, включително управлението на обновяването и остаряването;
- б) управлението, **функционирането**, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитието и защитата на наземната инфраструктура, и по-специално **наземните центрове и станции, посочени в Решение (ЕС) 2016/413 или (ЕС) 2017/1406**, мрежи, включително управлението на обновяването и остаряването;
- в) развитието на следващите поколения системи и на услугите, предоставяни от „Галилео“ и EGNOS, без да се засягат бъдещи решения по финансовите перспективи на Съюза, **включително като се вземат предвид потребностите на съответните заинтересовани страни**;
- ва) **подкрепа за разработването на приложенията на „Галилео“ и EGNOS надолу по веригата, както и за разработването и развитието на основни технологични елементи, като например чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“**;
- г) **подпомагане на** дейностите сертификация и стандартизация, **свързани с „Галилео“ и EGNOS, по-специално в транспортния сектор**;
- д) **непрекъснатото предоставяне на** услугите, предоставяни от „Галилео“ и EGNOS **и, в допълнение към инициативите на държавите членки и тези на частния сектор, развитието на пазара на тези услуги, по-специално с цел постигане на максималните социално-икономически ползи, посочени в член 4, параграф 1**;
- е) сътрудничеството с други регионални или световни навигационни спътникови системи, **включително с оглед улесняването на съвместимостта и оперативната съвместимост**;

- ж) *елементи за мониторинг на надеждността на системите и тяхната експлоатация , както и изпълнението на услугите;*
- з) дейностите ■ във връзка с предоставянето на услугите *и координацията на разширението на обхвата им.*

Член 44

Услуги, предоставяни от „Галилео“

1. Услугите, предоставяни от „Галилео“, включват:
- а) отворена услуга на „Галилео“ (GOS), която е безплатна за ползвателите и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена основно за масовите приложения на спътниковата навигация, които се използват от потребителите;
 - б) услуга с голяма точност (HAS), която е безплатна за ползвателите и предоставя чрез допълнителни данни, разпространявани в друга честотна лента, информация с голяма точност за позициониране и синхронизация, предназначена основно за навигационни спътникови приложения за професионални или търговски цели;
 - в) услуга за установяване на автентичността на сигналите (SAS), базирана на криптирани кодове, съдържащи се в сигналите, и предназначена основно за навигационни спътникови приложения за професионални или търговски цели;
 - г) публична регулирана услуга (PRS), която е запазена за оправомощени от правителствата ползватели ■ , за чувствителни приложения, които изискват висока степен на непрекъснатост на услугата, в това число в сферата на сигурността и отбраната, като се използват силни и криптирани сигнали; *услугата е безплатна за държавите членки, Съвета, Комисията, ЕСВД и, когато е целесъобразно, за надлежно упълномощените агенции на Съюза; въпросът дали да се начисляват такси на другите ползватели на PRS, посочени в член 2 от Решение № 1104/2011/ЕС, се преценява във всеки отделен случай, като в споразуменията, сключени съгласно член 3, параграф 5 от същото решение, се включват подходящи разпоредби; достъпът до PRS се урежда в съответствие с Решение № 1104/2011/ЕС, което се прилага за държавите членки, Съвета, Комисията, ЕСВД и агенциите на Съюза;*

- д) услуга за извънредни ситуации (ES), **която е безплатна за ползвателите и** при която чрез излъчване на сигнали се разпространяват предупреждения за природни бедствия или други извънредни ситуации в конкретни райони; **тя се предоставя в сътрудничество с националните органи за гражданска защита на държавите членки, когато това е целесъобразно;**
- е) услуга за отчитане на времето (TS), която е безплатна за ползвателите и осигурява точно и сигурно еталонно време, както и получаване на координираното универсално време, като улеснява развитието на приложения във връзка с времето на базата на „Галилео“ и използването в основни приложения.

2. „Галилео“ допринася също така за:

- а) услугата за търсене и спасяване (SAR) на системата COSPAS-SARSAT посредством засичане на предавани от маяци сигнали за бедствие и препращане на съобщения до тях чрез обратна линия на връзка;
- б) услугите за наблюдение на надеждността, стандартизирани на нивото на Съюза или на международно равнище, които се използват от услугите за безопасност на човешкия живот, на базата на сигнали от отворената услуга на „Галилео“ и в съчетание с EGNOS и други навигационни спътникови системи;
- в) **информация за метеорологични явления в космическото пространство чрез обслужващия център на ГНСС¹** и услуги за ранно предупреждение, предоставяни чрез наземната инфраструктура на „Галилео“, предназначени основно за намаляване на евентуалните рискове за ползвателите на услугите, предоставяни от „Галилео“ и други ГНСС, свързани с космическото пространство.

Член 45

Услуги, предоставяни от EGNOS

1. Услугите, предоставяни от EGNOS, включват:

¹ Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413 на Комисията от 18 март 2016 г. за определяне на местоположението на наземната инфраструктура на системата, създадена в рамките на програмата „Галилео“, за предвиждане на необходимите мерки за осигуряване на нейното функциониране и за отмяна на Решение за изпълнение 2012/117/ЕС (ОВ L 74, 19.3.2016 г., стр. 45-49).

- а) отворена услуга на EGNOS (EOS), която е безплатна за ползвателите и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена основно за масовите приложения на спътниковата навигация, които се използват от потребителите;
- б) услуга на EGNOS за достъп до данни (EDAS), която *е безплатна за ползвателите* и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена основно за навигационни спътникови приложения за професионални или търговски цели, и предлага подобрени характеристики и резултати с по-голяма добавена стойност, отколкото тези, получени чрез EOS;
- в) услуга за безопасност на човешкия живот (SoL), която е без преки разходи за ползвателите и предоставя информация за позициониране и синхронизация с висока степен на непрекъснатост, наличност и точност, в това число функция за надеждност, която предупреждава ползвателите в случай на неизправност или сигнали извън допустимия толеранс, излъчвани от „Галилео“ и други ГНСС, които тя усилва в зоната на покритие, предназначена основно за ползвателите, за които безопасността е от първостепенно значение, по-конкретно в сектора на гражданското въздухоплаване за целите на аеронавигационното обслужване, *в съответствие с ИКАО или други транспортни сектори.*

2. Услугите, посочени в параграф 1, се предоставят приоритетно на територията на *всички държави членки*, които географски са разположени в Европа, *като за тази цел се включват и Кипър, Азорските острови, Канарските острови и Мадейра, в срок до края на 2026 г.*

Географското покритие на EGNOS може да се разшири до други райони в света, по-специално на територията на държави кандидати и на трети държави, които са асоциирани към инициативата за единно европейско небе, както и на трети държави в рамките на Европейската политика за съседство, доколкото това е технически осъществимо *и в съответствие с изискванията за сигурност, посочени в член 34*, а за услугата SoL — въз основа на международни споразумения.

3. Разходите за това разширение, включително свързаните оперативни разходи, отнасящи се конкретно до тези райони, не се покриват от бюджета по член 11. *Комисията разглежда други програми или инструменти за финансиране на такива дейности.* Това разширение не забавя предоставянето на услугите по параграф 1 на територията на държавите членки, които географски са разположени в Европа.

Член 46

Мерки за изпълнение за „Галилео“ и EGNOS

Когато е необходимо за гладкото функциониране на „Галилео“ и EGNOS и приемането им от пазара, Комисията определя, ако е нужно, мерки за:

- а) управление и намаляване на рисковете, свързани с функционирането на „Галилео“ и EGNOS, *по-специално с оглед гарантиране непрекъснатостта на услугата*;
- б) определяне на ключовите етапи за вземане на решения във връзка с наблюдението и оценката на изпълнението на „Галилео“ и EGNOS;
- в) определяне на местоположението на центровете, принадлежащи на наземната инфраструктура на „Галилео“ и EGNOS, в съответствие с изискванията към сигурността чрез открит и прозрачен процес и осигуряване на тяхното функциониране;
- г) *определяне на техническите и оперативните спецификации, свързани с услугите, посочени в член 44, точка (1), букви в), д) и е) и точка (2), буква в).*

Тези мерки за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 47

Съгласуваност, оперативна съвместимост и стандартизация

- 1. „Галилео“ и EGNOS и услугите, които те предоставят, са напълно съгласувани и оперативно съвместими от техническа гледна точка, *включително на равнището на ползвателите*.
- 2. „Галилео“ и EGNOS и услугите, които те предоставят, са съгласувани и оперативно съвместими с други навигационни спътникови системи и с конвенционални средства за радионавигация, когато необходимите изисквания към съгласуваността и оперативната съвместимост *и условията за тях* са определени в международни споразумения.

ДЯЛ VII

„Коперник“

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 48

Обхват на „Коперник“

1. „Коперник“ се изпълнява въз основа на по-ранни инвестиции **■** , *включително от заинтересувани страни като Европейската космическа агенция и EUMETSAT* и ако е целесъобразно *и разходоефективно* — на националния или регионалния капацитет на държавите членки, като се вземат предвид капацитетът на търговските доставчици на сравними данни и информация и необходимостта от увеличаване на конкуренцията и от развитие на пазарите, **при максимално създаване на възможности за европейските ползватели.**
2. „Коперник“ осигурява данни и информация **въз основа нуждите на ползвателите на Коперник** и въз основа на политика на пълен, безплатен и свободен достъп до данните.
- 2а. *Програма „Коперник“ подпомага формулирането, изпълнението и мониторинга на политиките на Съюза и неговите държави членки, по-специално в областта на околната среда, изменението на климата, морската среда, атмосферата, селското стопанство и развитието на селските райони, опазването на културното наследство, гражданската защита, наблюдението на инфраструктурата, безопасността и сигурността, както и цифровата икономика с цел допълнително намаляване на административната тежест.*
3. „Коперник“ съдържа четири **елемента**, а именно:
 - а) **■** получаване на данни, **което** включва:
 - развитието и операциите на „Часовой“ по „Коперник“;
 - достъп до данни **за космически наблюдения на Земята** от трети страни;
 - достъпа до in situ и други спомагателни данни;

- б) **■** обработка на данни и информация *чрез услугите на „Коперник“, включваща* дейностите за създаване на информация с добавена стойност в подкрепа на услугите за мониторинг на околната среда, докладване и осигуряване на съответствие, гражданска защита и сигурност **■** ;
- в) *елемент* за достъп до данни и разпространението им, който включва инфраструктура и услуги, за да се гарантират откриването, разглеждането, достъпът, разпространението и използването, *както и дългосрочното съхранение* на данните и информацията от „Коперник“ *по удобен за ползвателя начин*;
- г) *елемент* за използването от страна на ползвателите, развитието на пазарите *и изграждането на капацитет* съгласно член 29, параграф 5, който включва съответните дейности, ресурси и услуги, за да се насърчават програма „Коперник“, нейните данни и услуги, *както и свързаните приложения надолу по веригата и тяхното разработване* на всички нива с оглед на максималното увеличение на социално-икономическите ползи, посочени в член 4, параграф 1, *както и събирането и анализирането на данни относно нуждите на ползвателите*.
4. „Коперник“ насърчава международната координация на системите за наблюдение и свързания обмен на данни, за да се увеличат глобалното измерение и допълващият характер на „Коперник“, като се отчитат **■** международните споразумения и процедури за координация.

ГЛАВА II

Допустими действия

Член 49

Допустими действия за получаване на данни

Допустимите действия по „Коперник“ обхващат:

- а) действията за осигуряване на *засилена* непрекъснатост на съществуващите мисии „Часовой“ и за разработване, изстрелване, поддръжка и експлоатация на бъдещи „Часовой“, разширявайки обхватът на наблюдението, като се дава предимство *по-специално* на **■** капацитета за наблюдение за мониторинга на антропогенните емисии на CO₂ и на други парникови газове, като се *обхване и мониторингът на полярните региони* и се даде възможност за иновативни екологични приложения в

сферите на селското стопанство, горите, управлението на водите **и морските ресурси, както и културното наследство;**

- б) действията за достъпа до данни от трети страни, които са необходими за предоставяне на услугите на „Коперник“ или за използване от институциите, агенциите, децентрализираните служби на Съюза **и когато е целесъобразно и ефективно от гледна точка на разходите, националните и регионалните публични органи;**
- в) действията за осигуряване и координация на достъпа до in situ данни и други спомагателни данни, необходими за генерирането, калибрирането и валидирането на данните и информацията от „Коперник“, **включително, когато е целесъобразно и ефективно от гледна точка на разходите, използването на съществуващия национален капацитет и избягването на дублиране.**

Член 50

Допустими действия за услугите на „Коперник“

I. „Коперник“ включва действия в подкрепа на следните услуги:

- а) услуги за мониторинг на околната среда, докладване и осигуряване на съответствие, обхващащи:
- мониторинг на атмосферата за осигуряване на информация за качеството на въздуха **с глобален обхват, със специален акцент на европейско равнище**, и за химичния състав на атмосферата,
 - мониторинг на морската среда за осигуряване на информация за състоянието и динамиката на **океанските**, морските и крайбрежните екосистеми, **техните ресурси и използването** им,
 - мониторинг на земната повърхност и селското стопанство за осигуряване на информация за земната покривка, земеползването и промяната му, **обектите на културното наследство, движението на земните пластове**, градските зони, количеството и качеството на водата от вътрешните водоеми, горите, селското стопанство и други природни ресурси, биологичното разнообразие и криосферата,
 - мониторинг на изменението на климата за осигуряване на информация за антропогенните емисии на CO₂ и на други парникови газове **и поглъщането на газове**, основните климатични променливи, повторните

климатични анализи, сезонните прогнози, климатичните прогнози и установяване на причините за климатичните промени, **информация относно промените в полярните и арктическите региони**, както и показателите при съответните времеви и пространствени скали;

- б) услуга за управление на извънредни ситуации за осигуряване на информация в подкрепа на публичните органи във връзка с гражданската защита *и в координация с тях*, в подкрепа на гражданската защита и действията при извънредни ситуации (за подобряване на дейностите за ранно предупреждение и капацитета за реакция при кризи) и действията по предотвратяване и подготовка (анализи на риска и възстановяването) във връзка с различни видове бедствия
- в) услуга за сигурност в подкрепа на наблюдението на **Съюза и** външните му граници **и** морското наблюдение, както и подкрепа за външните дейности на Съюза в отговор на предизвикателствата пред Съюза и целите и действията във връзка с общата външна политика и политиката на сигурност.

2. Комисията, подпомагана по целесъобразност от независими външни експерти, гарантира уместността на услугите, като:

- а) потвърждава техническата осъществимост и пригодността на изискванията, представени от общностите на ползвателите;**
- б) извършва оценка на средствата и решенията, предложени или изпълнени, за да се отговори на изискванията на общностите на ползвателите и целите на Програмата.**

Член 51

Допустими действия за достъп до данни и информация и разпространението им

- 1. „Коперник“ включва действия за осигуряване на **увеличен** достъп до всички данни от „Коперник“ и цялата информация от „Коперник“ и ако е необходимо – за осигуряване на допълнителна инфраструктура и услуги за насърчаване на разпространението, достъпа и използването на тези данни и информация.
- 2. Когато данните или информацията от „Коперник“ са с чувствителен характер за сигурността **в съответствие с членове 12 – 16 от Делегиран регламент (ЕС) №**

1159/2013 на Комисията¹, Комисията може да възлага осигуряването, надзора върху получаването, достъпа и разпространението на тези данни и информация на един или повече доверени субекти. Тези доверени субекти създават и поддържат регистър на акредитираните ползватели и предоставят достъп до данните, предназначени за ограничено ползване, чрез отделна работна процедура.

ГЛАВА III

Политика в областта на данните от „Коперник“

Член 52

Политика в областта на данните и информацията от „Коперник“

1. Данните и информацията от „Коперник“ се предоставят на ползвателите в рамките на политика на безплатен, пълен и свободен достъп до данните:
 - а) ползвателите на „Коперник“ могат безплатно и в световен мащаб да възпроизвеждат, разпространяват, съобщават на обществеността, адаптират **и** променят всички данни и информация от „Коперник“, **както** и да ги комбинират с други данни и информация;
 - б) политиката на безплатен, пълен и свободен достъп до данните включва следните ограничения:
 - i) характеристиките във връзка с форматите, навременността и разпространението на данните и информацията от „Коперник“ са предварително определени,
 - (ii) съблюдават се лицензионните условия за данните и информацията от трети страни, използвани при изготвяне на информацията за услугите на „Коперник“, ако е приложимо,
 - (iii) ограниченията във връзка със сигурността, произтичащи от общите изисквания към сигурността по член 34, параграф 1,

¹ Делегиран регламент (ЕС) № 1159/2013 на Комисията от 12 юли 2013 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 911/2010 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОСС) чрез определяне на условията за регистрация и лицензиране на ползвателите на ГМОСС и чрез установяване на критериите за ограничаване на достъпа до специалните данни по ГМОСС и до информацията от услугите по ГМОСС (ОВ L 309, 19.11.2013 г., стр. 1).

- (iv)– гарантира се защитата срещу риска от прекъсване в системата, чрез която се изготвят или предоставят данните и информацията от „Коперник“, ***и от прекъсване на самия поток от данни,***
- (v) осигурява се защитата на надежден достъп до данните и информацията от „Коперник“ за европейските ползватели.

2. Комисията приема делегирани актове съгласно член 105 относно конкретните разпоредби за допълване на параграф 1 по отношение на спецификациите, условията и процедурите за достъпа до данните и информацията от „Коперник“ и използването им.
3. Комисията издава лицензи и съобщения за достъпа и използването на данните и информацията от „Коперник“, в това число клаузите за предоставяне, в съответствие с политиката в областта на данните от „Коперник“ по настоящия регламент и приложимите делегирани актове по параграф 2.

ДЯЛ VIII

ДРУГИ КОМПОНЕНТИ НА ПРОГРАМАТА ГЛАВА I

ГЛАВА I

ОСВЕДОМЕНОСТ ЗА СИТУАЦИЯТА В КОСМИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВО

РАЗДЕЛ I

КНП

Член 53

Обхват на КНП

1. Подкомпонентите за КНП подпомагат следните дейности:

- а) създаването, развитието и функционирането на мрежа от наземни и/или базирани в космоса датчици **за КНП** на държавите членки, в това число датчици, разработени чрез Европейската космическа агенция **или от частния сектор в Съюза**, и датчици на Съюза, които се експлоатират на национално ниво, за наблюдение и проследяване на **космически** обекти и за изготвяне на европейски каталог на космическите обекти **■** ;
- б) обработката и анализа на данни от КНП на национално ниво, за да се изготвя информацията от КНП и услугите за КНП по член 54;
- в) предоставянето на услугите за КНП по член 54 на **ползвателите**, посочени в член 55;
- вв) **мониторинг и търсене на полезни взаимодействия с инициативи, насърчаващи разработването и внедряването на технологии за извеждане от експлоатация на космически летателни апарати в края на експлоатационния срок и на технологични системи за предотвратяване и отстраняване на космически отпадъци, както и с международните инициативи в областта на управлението на космическия трафик.**

2. Компонентът за КНП предоставя също така техническа и административна подкрепа за осигуряване на прехода между космическата на програма на ЕС и рамката за подкрепа на КНП, създадена с Решение № 541/2014/ЕС.

Член 54

Услуги за КНП

1. Услугите за КНП включват:

- а) оценка на риска от сблъсък между космически летателни апарати или между космически летателни апарати и космически отпадъци и евентуално подаване на сигнали за избягване на сблъсък в етапите на изстрелване, начална орбита, издигане в орбита, експлоатация в орбита и извеждане от експлоатация при мисиите на космическите летателни апарати;
- б) засичане и определяне на раздробявания, разпадания или сблъсъци в орбита;
- в) оценка на риска от неконтролирано повторно навлизане на космически обекти и космически отпадъци в земната атмосфера и генериране на свързана с това информация, включително прогнозиране на времето и вероятното място на евентуалния сблъсък;
- г) *развиване на дейности за подготовка на:*
 - i) *намаляване на космическите отпадъци с цел ограничаване на тяхното генериране и*
 - ii) *намиране на решение относно космическите отпадъци чрез управление на съществуващите космически отпадъци.*

2. Услугите за КНП са безплатни, достъпни във всеки един момент без прекъсване **и адаптирани към нуждите на ползвателите по член 55.**

3. **Участващите държави членки, Комисията и когато е приложимо, звеното за управление не носят отговорност за:**

- а) *щети, произтичащи от липсата или прекъсването на предоставянето на услуги за КНП;*
- б) *закъснение на предоставянето на услуги за КНП;*

- в) *неточност на информацията, предоставена посредством услугите за КНП; или*
- г) *предприети действия в отговор на предоставянето на услуги за КНП.*

Член 55

Ползватели на КНП

1. *Ползвателите от ЕС включват:*

- а) *основните ползватели на КНП: **държавите** членки, ЕСВД, Комисията, Съвета, Агенцията, както и* собствениците и операторите на публични и частни космически летателни апарати, установени в ЕС ■ ;
- б) *ползватели на КНП, различни от основните: други публични и частни субекти ■ , установени в Съюза.*

Основните ползватели на КНП имат достъп до всички услуги за КНП, посочени в член 54, параграф 1.

Ползвателите на КНП, различни от основните, могат да имат достъп до всички услуги за КНП, посочени в член 54, параграф 1, букви б) – г).

2. *Международните ползватели включват трети държави, международни организации, чието седалище не е в Съюза, и частни субекти, които не са установени в Съюза, при следните условия:*

- а) *трети държави и международни организации, чието седалище не е в Съюза, могат да имат достъп до услуги за КНП съгласно член 8, параграф 1а;*
- б) *частни субекти, които не са установени в Съюза, могат да имат достъп до услуги за КНП, при условие че такъв им се предоставя с международно споразумение, установено в съответствие с член 8, параграф 1а, с третата държава, в която са установени.*

3. *Чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член не се изисква международно споразумение, когато дадена услуга за КНП, посочена в член 54, параграф 1, е публично достъпна.*

4. Чрез актове за изпълнение Комисията може да приема подробни разпоредби относно **достъпа до услугите за КНП** и съответните процедури. Тези разпоредби се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 56

Участие на държавите членки

1. Държавите членки, които желаят да участват в предоставянето на услугите за КНП по член 54, **обхващащи всички орбити**, подават **единно** съвместно предложение до Комисията, като се доказва спазването на следните критерии:
- а) собственост или достъп или до съответните датчици за КНП, налични за КНП в ЕС, и човешките ресурси във връзка с експлоатацията им, или до съответния капацитет за оперативен анализ и за обработка на данни, специално предназначен и наличен за КНП в ЕС;
 - б) първоначална оценка на рисковете за сигурността на всеки актив за КНП, извършена и валидирана от съответната държава членка;
 - в) план за действие, в който се взема предвид планът за координация, приет съгласно член 6 от Решение 541/2014/ЕС, за изпълнение на дейностите по член 53 от настоящия регламент;
 - г) разпределение на различните дейности в рамките на експертните екипи, определени съгласно член 57;
 - д) правилата за обмена на необходимите данни за постигане на целите по член 4.

Що се отнася до критериите по букви а) и б) всяка държава членка, която желае да участва в предоставянето на услугите за КНП, доказва отделно съответствието с тези критерии.

Що се отнася до критериите по букви в) – д), всички държави членки, които желаят да участват в предоставянето на услуги за КНП, доказват колективно съответствието с тези критерии.

2. Критериите по параграф 1, букви а) и б) се считат за изпълнени от участващите държави членки, чиито определени национални субекти са членове на консорциума, учреден съгласно член 7 от Решение № 541/2014/ЕС, от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

3. Когато няма съвместно предложение, представено съгласно параграф 1, или когато Комисията счита, че съвместно предложение, представено на това основание, не отговаря на критериите по параграф 1, най-малко **пет** държави членки ■ могат да представят на Комисията **ново съвместно предложение, като докажат съответствие с критериите, посочени в параграф 1.**
4. Чрез актове за изпълнение Комисията може да приема подробни разпоредби относно процедурите и елементите по параграфи 1 – 3. Тези мерки за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 57

Организационна рамка за участието на държавите членки

1. Всички държави членки, представили предложение, за което Комисията е установила, че отговаря на критериите по член 56, параграф 1, или които са били избрани от Комисията съгласно процедурата по член 56, параграф 3, определят национален субект учредител, установен на територията им, за да ги представлява. **Националният субект учредител е публичен орган или структура на държава членка, натоварен(а) с упражняването на такава публична власт.**
2. Националните субекти учредители, определени съгласно параграф 1, сключват споразумение за създаване на партньорство във връзка с КНП, в което се определят правилата и механизмите за тяхното сътрудничество при изпълнение на дейностите по член 53. По-конкретно това споразумение включва елементите, посочени в член 56, параграф 1, букви в) – д), и създаването на структура за управление на риска, за да се гарантира изпълнението на разпоредбите за използването и сигурния обмен на данни и информация от КНП.
3. Националните субекти учредители развиват висококачествени услуги на Съюза за КНП в съответствие с многогодишен план, съответните основни показатели за изпълнението и изисквания към ползвателите въз основа на дейностите на експертните екипи по параграф 6. Чрез актове за изпълнение Комисията може да приема многогодишния план и основните показатели за изпълнението съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.
4. Националните субекти учредители експлоатират в мрежа съществуващите и евентуалните бъдещи датчици, за да ги използват по координиран и оптимизиран начин с оглед на създаването и поддържането на актуален общ европейски каталог, **без да се накърняват прерогативите на държавите членки в областта на националната сигурност.**

5. Участващите държави членки извършват акредитацията на сигурността въз основа на общите изисквания към сигурността по член 34, параграф 1.
6. Експертните екипи се определят от участващите в КНП държави членки, за да отговарят за конкретни въпроси във връзка с различни дейности за КНП. Експертните екипи са постоянни, тяхното управление и персонал се осигуряват от националните субекти учредители на държавите членки, които са ги създали, и могат да включват експерти от всеки национален субект учредител.
7. Националните субекти учредители и експертните екипи осигуряват защитата на данните и информацията от КНП и на услугите за КНП.
8. Комисията приема **делегирани актове в съответствие с член 105 за конкретните разпоредби, подробните** правила за функционирането на организационната рамка за участието на държавите членки в КНП. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 58

Звено за управление на КНП

1. Въз основа на най-добрия експертен опит по въпросите на сигурността **и при предоставяне на услуги** Комисията, **като взема предвид препоръките на националните субекти учредители**, избира звеното за управление на КНП. Това звено:
 - а) осигурява необходимите сигурни интерфейси за централизиране, съхранение и предоставяне на информацията от КНП на ползвателите на КНП, като се гарантира **тяхното правилно** третиране и проследимост ;
 - б) докладва във връзка с нивото на услугите за КНП **на партньорството във връзка с КНП и на Комисията**;
 - в) събира **необходимата обратна** връзка **за партньорството във връзка с КНП**, за да могат услугите да отговарят на очакванията на ползвателите;
 - г) подпомага, стимулира и насърчава използването на услугите.
2. Националните субекти учредители сключват със звеното за управление на КНП необходимите споразумения във връзка с изпълнението.

РАЗДЕЛ II

Член 59

Дейности във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство

1. **Подкомпонентите** във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство може да **подпомагат** следните дейности:
 - а) оценката и определянето на нуждите на ползвателите в секторите по параграф 2, буква б), като целта е набелязване на услугите във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство, които да се предоставят;
 - б) предоставянето на услугите във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство на ползвателите **на тези услуги** съгласно набелязаните нужди на ползвателите и техническите изисквания.
2. Услугите във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство са достъпни във всеки един момент без прекъсване. **Чрез актове за изпълнение Комисията избира тези услуги** по следните правила:
 - а) Комисията приоритизира услугите във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство, които да се предоставят на нивото на Съюза, в зависимост от нуждите на ползвателите, технологичната готовност на услугите и резултата от оценка на риска;
 - б) услугите във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство могат да допринесат **за действията за гражданска защита и** за защитата на **широк кръг от** сектори, **като например: космическото пространство, транспорта**, ГНСС, електрическите мрежи и съобщенията.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата на консултиране по член 107, параграф 2.
3. Изборът на **публичните или частните субекти**, които да предоставят услуги във връзка с метеорологичните явления в космическото пространство, се извършва чрез покани за представяне на оферти.

Член 60

Дейности във връзка с NEO

1. **Подкомпонентите** във връзка с NEO може да **подпомагат** следните дейности:
 - а) картографиране на капацитета на държавите членки за откриване и наблюдение на NEO;
 - б) насърчаване на работата в мрежа на съоръженията и изследователските центрове на държавите членки;
 - в) развитие на услугата, посочена в параграф 2.
 - г) **разработване на рутинна услуга за бързо реагиране, която да може да описва характеристиките на новооткритите NEO;**
 - д) **създаване на европейски каталог на NEO.**
2. Комисията може, **в своята сфера на компетентност, да установи процедури за координиране, с участието на съответните органи на Организацията на обединените нации, на** действията на Съюза и националните публични органи, свързани с гражданската защита, ако се установи приближаването на NEO към Земята.

ГЛАВА II

GOVSATCOM

Член 61

Обхват на GOVSATCOM

По компонента за GOVSATCOM капацитетът и услугите за спътникови комуникации се комбинират в обща база на Съюза от капацитет и услуги за спътникови комуникации **при спазване на необходимите изисквания към сигурността**. Този компонент включва:

- а) развитието, конструирането и експлоатацията на инфраструктурата от наземния сегмент, **посочена в член 66, и възможната космическа инфраструктура, посочена в член 69;**
- б) осигуряването на капацитета, услугите и оборудването на ползвателите на **държавни и търговски** спътникови комуникации, които са необходими за предоставяне на услугите за GOVSATCOM;
- в) мерките, необходими за допълнителна оперативна съвместимост и стандартизация на оборудването на ползвателите на GOVSATCOM.

Капацитет и услуги, предоставяни във връзка с GOVSATCOM

1. Предоставянето на капацитет и услуги за GOVSATCOM ■ се осигурява, както е определено в портфолиото на услугите по параграф 3, в съответствие с оперативните изисквания по параграф 2, специалните изисквания към сигурността на GOVSATCOM, посочени в член 34, параграф 1, и в рамките на обмена и правилата за приоритизацията по член 65. ***Достъпът до капацитета и услугите на GOVSATCOM е безплатен за институционалните и правителствените ползватели, освен ако Комисията не вземе решение за политика за таксуване в съответствие с член 65, параграф 2.***
2. Чрез актове за изпълнение Комисията приема оперативните изисквания към услугите, предоставяни във връзка с GOVSATCOM, под формата на технически спецификации за случаите, ***свързани по-специално с*** използване при управлението на кризи, наблюдението и управлението на ключовата инфраструктура, в това число дипломатическите комуникационни мрежи. Тези оперативни изисквания се основават на подробен анализ на изискванията на ползвателите и вземат предвид изискванията, произтичащи от съществуващите мрежи и оборудване на ползвателите. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 3.
3. Чрез актове за изпълнение Комисията приема портфолиото на услугите за услугите, предоставяни във връзка с GOVSATCOM, под формата на списък от категории капацитет и услуги за спътникови комуникации и техните характеристики, включително географския обхват, честотата, широчината на честотната лента, оборудването на ползвателите и характеристики във връзка със сигурността. Тези мерки ***се осъвременяват редовно***, основават ***се*** на оперативните изисквания и изискванията към сигурността, посочени в параграф 1, и приоритизират услугите, предоставяни на ползвателите, ***в зависимост от тяхната целесъобразност и критична важност***. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 3.
- 3а. ***Във връзка с портфолиото от услуги по параграф 3 се вземат предвид съществуващите услуги, предлагани на търговски принцип, за да не се нарушава конкуренцията на вътрешния пазар.***
4. Ползвателите на GOVSATCOM имат достъп до капацитета и услугите, посочени в портфолиото. ***Този достъп се предоставя*** чрез центровете за GOVSATCOM по член 66.

Член 63

Доставчици на капацитет и услуги за спътникови комуникации

Капацитетът за спътникови комуникации и услугите по този компонент могат да се предоставят от следните субекти:

- а) участниците в GOVSATCOM, *посочени в член 67*, и
- б) юридически лица, които са надлежно акредитирани, за да предоставят спътников капацитет или услуги съгласно процедурата за акредитация на сигурността, *посочена в член 36, която се основава на общите изисквания към сигурността, посочени в член 34, параграф 1, определени за компонента за GOVSATCOM.*

Член 64

Ползватели на GOVSATCOM

1. Следните субекти могат да са ползватели на GOVSATCOM, при условие че са им възложени задачи във връзка с надзора и управлението на мисиите, операциите и инфраструктурата *за реагиране при извънредни ситуации и* от основно значение за сигурността:
 - а) публични органи или структури на Съюза или държавите членки, натоварени с упражняване на публична власт,
 - б) физически или юридически лица, *които извършват дейност от името и под контрола на субект, посочен в буква а).*
2. Ползвателите на GOVSATCOM са надлежно упълномощени от участник по член 67 с оглед на използването на капацитета и услугите за GOVSATCOM *и спазват общите изисквания за сигурност, посочени в член 34, параграф 1, определени за компонента за GOVSATCOM.*

Член 65

Обмен и приоритизация

1. Обединените капацитет, услуги и оборудване на ползвателите за спътникови комуникации се обменят и приоритизират между участниците в GOVSATCOM въз основа на анализ на рисковете за *безопасността и* сигурността **■** на ползвателите. *Този анализ взема предвид съществуващата комуникационна инфраструктура и наличието на съществуващ капацитет, както и тяхното географско покритие*

на равнището на Съюза и на държавите членки. При този обмен и приоритизация се приоритизират ползвателите *според тяхната значимост и критична важност*.

2. Чрез актове за изпълнение Комисията приема подробните правила за обмена и приоритизацията на капацитета, услугите и оборудването на ползвателите, като отчита очакваното търсене за различните случаи на използване и анализа на рисковете за сигурността за тези случаи на използване, *както и ефективността на разходите, когато е целесъобразно*.

Като определя политика за таксуване в тези правила, Комисията гарантира, че предоставянето на капацитет и услуги за GOVSATCOM не нарушава пазара и че няма недостиг на капацитет за GOVSATCOM.

Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 3.

3. Обменът и приоритизацията на капацитета и услугите за спътникови комуникации между ползвателите на GOVSATCOM, които са упълномощени от един и същ участник в GOVSATCOM, се определят и изпълняват от този участник.

Член 66

Инфраструктура и експлоатация на наземния сегмент

1. Наземният сегмент включва инфраструктурата, необходима, за да се предоставят услугите на ползвателите в съответствие с член 65, особено за центровете за GOVSATCOM, които се осигуряват по този компонент за свързване на ползвателите на GOVSATCOM с доставчиците на капацитет и услуги за спътникови комуникации. *Наземният сегмент и неговото функциониране отговарят на общото изискване към сигурността, посочено в член 34, параграф 1, определено за компонента GOVSATCOM.*
2. Чрез актове за изпълнение Комисията определя местоположението на инфраструктурата от наземния сегмент. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3, *и не накърняват правото на отделните държави членки да решат да не разполагат такава инфраструктура.*

Член 67

Участници в GOVSATCOM и компетентни органи

1. Държавите членки, Съветът, Комисията и ЕСВД са участници в GOVSATCOM, доколкото те упълномощават ползвателите на GOVSATCOM или осигуряват капацитет за спътникови комуникации или обекти от наземния сегмент или част от съоръженията на наземния сегмент.

Когато Съветът, Комисията или ЕСВД упълномощават ползвателите на GOVSATCOM или осигуряват капацитет за спътникови комуникации или обекти от наземния сегмент, или част от съоръженията на наземния сегмент на територията на държава членка, такова упълномощаване или осигуряване не противоречи на разпоредбите за неутралитет или необвързаност, предвидени в конституционното право на тази държава членка.

2. Агенции на Съюза могат да станат участници в GOVSATCOM ***само доколкото това е необходимо за изпълнение на задачите им и в съответствие с подробни правила, установени в административно споразумение, сключено между съответната агенция и институцията на Съюза***, която осъществява надзор върху нея.
3. Всеки участник определя един компетентен орган за GOVSATCOM.
4. Компетентният орган за GOVSATCOM гарантира, че:
 - а) услугите се използват съгласно приложимите изисквания към сигурността;
 - б) се определят и управляват правата за достъп на ползвателите на GOVSATCOM;
 - в) оборудването на ползвателите и свързаните електронни комуникационни връзки и информация се използват и управляват в съответствие с приложимите изисквания към сигурността;
 - г) се създава централно звено за връзка, за да подпомага при необходимост съобщаването на рисковете и заплахите за сигурността, по-конкретно за откриването на потенциално опасни електромагнитни смущения, засягащи услугите по този компонент.

Член 68

Наблюдение на предлагането и търсенето на GOVSATCOM

Комисията осъществява непрекъснато наблюдение на развитието на предлагането, ***включително съществуващия*** капацитет **■** за GOVSATCOM ***в орбита за обединяване и***

споделяне, като взема предвид новите рискове и заплахи и технологичното развитие, за да се оптимизира балансът между предлагането и търсенето на услугите за GOVSATCOM.

I

ДЯЛ IX

АГЕНЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА КОСМИЧЕСКАТА ПРОГРАМА

ГЛАВА I

Общи разпоредби във връзка с Агенцията

Член 70

Правен статут на Агенцията

1. Агенцията е орган на Съюза. Тя притежава правосубектност.
2. Във всяка една от държавите членки Агенцията се ползва с най-широката правосубектност, предоставяна на юридическите лица съгласно законодателството. По-специално тя може да придобива или да се разпорежда с движима и недвижима собственост и да е страна по съдебни производства.
3. Агенцията се представлява от нейния изпълнителен директор.

Член 71

Седалище на Агенцията и местни бюра

1. Седалището на Агенцията е в Прага (Чешката република).
2. ***Персонал на Агенцията може да бъде разположен в един от центровете „Галилео“ или EGNOS на място, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413 или (ЕС) 2017/1406 на Комисията, за изпълнение на дейностите по Програмата, предвидени в съответното споразумение.***
3. ***В съответствие с нуждите на Програмата могат да бъдат създадени местни бюра в държавите членки в съответствие с процедурата, определена в член 79, параграф 2.***

ГЛАВА II

Организация на Агенцията

Член 72

Административна и управленска структура

1. Административната и управленската структура на Агенцията се състои от:
 - а) Административния съвет;
 - б) изпълнителния директор;
 - в) Съвета за акредитация на сигурността.
2. Административният съвет, изпълнителният директор, Съветът за акредитация на сигурността и си сътрудничат, за да осигуряват функционирането на Агенцията и координацията съгласно процедурите, определени във вътрешните правила на Агенцията, като процедурния правилник на Административния съвет, процедурния правилник на Съвета за акредитация на сигурността, финансовите разпоредби, приложими към Агенцията, правилата за прилагане на правилника за персонала и правилата за достъп до документите.

Член 73

Административен съвет

1. Административният съвет се състои от по един представител, определен от всяка държава членка, и от **трима** представители на Комисията, като всички имат право на глас. Административният съвет също така включва един член, назначен от Европейския парламент, без право на глас.
2. Председателят или заместник-председателят на Съвета за акредитация на сигурността, представител на Съвета, представител на върховния представител и представител на Европейската космическа агенция се поканват да присъстват на заседанията на Административния съвет в качеството на наблюдатели **за пряко свързаните с тях въпроси** при условията, определени в процедурния правилник на Административния съвет.
3. Всеки член на Административния съвет има заместник, който го представлява в случай на отсъствието му.
4. **Всяка държава членка назначава един член и един заместник-член на** Административния съвет **и**, **като се вземат предвид** знанията им в областта на **задачите** на Агенцията, като се взимат предвид съответните умения във връзка с управлението, администрацията и бюджета. Европейският парламент, Европейският

парламент, Комисията и държавите членки се стремят да ограничат смяната на своите представители в Административния съвет, за да се осигури непрекъснатостта в дейностите на този съвет. Всички страни се стремят да има балансирано представителство между мъже и жени в рамките на Административния съвет.

5. Мандатът на членовете ■ на Административния съвет *и техните заместници* е четири години и *може да се подновява*.
6. Когато е целесъобразно, участието на представители на трети държави или международни организации и условията във връзка с това участие се определят със споразуменията по член 98 и са в съответствие с процедурния правилник на Административния съвет. *Тези представители нямат право на глас.*

Член 74

Председател на административния съвет

1. Административният съвет избира председател и заместник-председател измежду своите членове, *които имат* право на глас. Заместник-председателят служебно замества председателя, ако последният е възпрепятстван да изпълнява задълженията си.
2. Мандатът на председателя и заместник-председателя е две години и те могат да заемат тази позиция за още един мандат. Той приключва, ако съответното лице престане да бъде член на Административния съвет.
3. Административният съвет има право да освобождава председателя, заместник-председателя или и двамата.

Член 75

Заседания на Административния съвет

1. Заседанията на Административния съвет се свикват от неговия председател.
2. Изпълнителният директор участва в разискванията, освен ако председателят вземе друго решение. Той няма право на глас.
3. Административният съвет провежда *регулярно редовни заседания, най-малко* два пъти годишно. Освен това той заседава по инициатива на председателя си или по искане на най-малко една трета от членовете си.

4. Административният съвет има правото да покани на своите заседания като наблюдател всяко лице, чието мнение може да представлява интерес. Членовете на Административния съвет могат да бъдат подпомагани от съветници или експерти при условията на неговия процедурен правилник.
5. **Когато обсъждането засяга** използването на чувствителна национална инфраструктура, **■** представителите на държавите членки **■** и **представител** на Комисията могат да присъстват на заседанията и разискванията на Административния съвет **по целесъобразност, но само представителите на държавите членки, които притежават такава инфраструктура, и представител на Комисията** участват в гласуванията. Когато председателят на Административния съвет не представлява една от държавите членки, притежаващи тази инфраструктура, той се замества от представителя на държава членка, която е неин собственик. **В процедурния правилник на Административния съвет се определят случаите, в които тази процедура може да се прилага.**
6. Агенцията осигурява секретариат на Административния съвет.

Член 76

Правила за гласуването в Административния съвет

1. Освен когато в настоящия регламент е предвидено друго, Административният съвет взема своите решения с мнозинство на членовете си с право на глас.

За избора и освобождаването от длъжност на председателя и заместник-председателя на Административния съвет и за приемане на бюджета и на работните програми, **одобряване на договореностите, посочени в член 98, параграф 2, приемане на правилата относно сигурността на Агенцията, приемане на процедурния правилник, за създаването на местни бюра и за одобряването на споразуменията за прием** е необходимо мнозинство от две трети от всички членове с право на глас.

2. Всеки представител на държавите членки и Комисията разполага с един глас. При отсъствие на член с право на глас заместникът му е оправомощен да упражни правото му на глас. **■** Решенията по член 77, параграф 2, **буква а) ■**, с изключение на тези по въпросите от обхвата на глава II, дял V, **или по член 77, параграф 5** се приемат само с положителен вот от страна на представителите на Комисията.
3. В процедурния правилник на Административния съвет подробно се уреждат разпоредбите за гласуването, по-специално условията, съгласно които един член

може да действа от името на друг член, **както и по целесъобразност евентуални изисквания за кворум.**

Член 77

Задачи на Административния съвет

1. Административният съвет прави необходимото, за да може Агенцията да изпълнява поверената ѝ работа при условията, установени в настоящия регламент, и взема всички съответни решения за тази цел, без да се засягат компетенциите на Съвета за акредитация на сигурността във връзка с дейностите по глава II от дял V.
2. Освен това Административният съвет:
 - а) до 15 ноември всяка година приема работната програма на Агенцията за следващата година, след като включи в нея, без изменения, частта, изготвена от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква б), и след като получи становището на Комисията;
 - (х) приема в срок до 30 юни на първата година от многогодишната финансова рамка, предвидена в член 312 от Договора за функционирането на Европейския съюз, многогодишната работна програма на Агенцията за периода, обхванат от тази многогодишна финансова рамка, след като е включил в нея без изменения частта, чийто текст е изготвен от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква а), и след като е получил становището на Комисията. Извършва се консултация с Европейския парламент относно многогодишната работна програма, при условие че целта на консултацията е обмен на мнения и резултатите от нея не са обвързващи за Агенцията;**
 - б) изпълнява функциите по отношение на бюджета, предвидени в член 84, параграфи 5, 6, 10 и 11;
 - в) контролира функционирането на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“, посочен в член 34, параграф 3, буква б);
 - г) приема разпоредби за изпълнение на Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния

достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията¹ в съответствие с член 94;

- д) одобрява договореностите, посочени в член 98, след консултация със Съвета за акредитация на сигурността по разпоредбите във връзка с реда и условията, които се отнасят до акредитацията на сигурността;
 - е) приема техническите процедури, необходими за изпълнение на своите задачи;
 - ж) приема годишния доклад за дейностите и перспективите на Агенцията, след като включи в него без изменения частта, изготвена от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква в), и в срок до 1 юли го изпраща на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата;
 - з) гарантира предприемането на адекватни последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от оценките и одитите по член 102, както и тези, произтичащи от разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и от всички вътрешни или външни одитни доклади, и изпраща на бюджетния орган всяка информация, отнасяща се до резултатите от процедурите за оценка;
 - и) дава становища на изпълнителния директор по споразуменията за финансово рамково партньорство, посочени в член 31, параграф 2, **и споразуменията за финансов принос, посочени в член 28, параграф 2а и член 30, параграф 5**, преди тяхното подписване;
 - й) приема правилата относно сигурността на Агенцията, посочени в член 96;
 - к) по предложение на изпълнителния директор одобрява стратегия за борба с измамите;
 - л) одобрява, ако е необходимо и въз основа на предложения на изпълнителния директор, организационните структури, посочени в член 77, параграф 1, буква н);
-
- н) назначава счетоводител, който може да е счетоводителят на Комисията, към когото се прилагат Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа

¹ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

на другите служители и който е напълно независим в изпълнението на задълженията си;

о) приема и публикува своя процедурен правилник.

3. По отношение на персонала на Агенцията Административният съвет упражнява правомощията на органа по назначаването и на органа, компетентен да сключва трудовите договори, предоставени съответно съгласно Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз („Правилника за длъжностните лица“) и Условията за работа на другите служители („правомощията на органа по назначаването“).

В съответствие с член 2, параграф 1 от Правилника за длъжностните лица и член 6 от Условията за работа на другите служители и съгласно процедурата, предвидена в член 110 от същия правилник, Административният съвет взема решение за делегиране на съответните правомощия на органа по назначаването на изпълнителния директор и определя условията, при които се преустановява това делегиране на правомощия. Изпълнителният директор докладва на Административния съвет за упражняването на тези делегирани правомощия. Изпълнителният директор има правото от своя страна да пределегира тези правомощия на други лица.

Ако изключителни обстоятелства го налагат, при прилагане на втората алинея на настоящия параграф Административният съвет може с решение временно да преустанови делегирането на правомощия на орган по назначаването на изпълнителния директор, както и на тези, които последният е пределегирал, и да ги упражнява пряко или да ги делегира на някой от членовете си или на член на персонала, различен от изпълнителния директор.

Чрез дерогация от втора алинея Административният съвет е длъжен да делегира на председателя на Съвета за акредитация на сигурността правомощията по първа алинея във връзка с наемането на работа, оценяването и прекатегоризирането на персонала, участващ в дейностите по глава II от дял V, както и във връзка с дисциплинарните мерки, които е необходимо да бъдат предприети по отношение на този персонал.

Административният съвет приема мерките за изпълнение на Правилника за длъжностните лица и на Условията за работа на другите служители в съответствие с процедурата по член 110 от Правилника за длъжностните лица. Във връзка с наемането на работа, оценяването и прекатегоризирането на персонала, участващ в дейностите по глава II от дял V, както и във връзка с дисциплинарните мерки, които трябва да се предприемат спрямо него, той първо се консултира със Съвета за акредитация на сигурността и надлежно взема предвид неговите съображения.

Освен това той приема решение за определяне на правилата за командироването на национални експерти в Агенцията. Преди приемане на това решение Административният съвет се консултира със Съвета за акредитация на сигурността във връзка с командироването на национални експерти, които вземат участие в дейностите по акредитация на сигурността, посочени в глава II от дял V, и надлежно взема предвид неговите съображения.

4. Административният съвет назначава изпълнителния директор и може да продължи или да прекрати неговия мандат в съответствие с член 89.
5. Административният съвет упражнява дисциплинарен контрол над изпълнителния директор по отношение на неговата работа, по-специално що се отнася до въпросите, свързани със сигурността, които са от компетентността на Агенцията, с изключение на дейностите, предприети в съответствие с глава II от дял V.

Член 78

Изпълнителен директор

1. Агенцията се управлява от изпълнителния ѝ директор. Изпълнителният директор е отговорен пред Административния съвет.

Настоящият параграф не засяга автономността и независимостта на Съвета за акредитация на сигурността и на намиращия се под негов контрол персонал на Агенцията в съответствие с член 82, нито правомощията, предоставени на Съвета за акредитация на сигурността и на председателя на Съвета за акредитация на сигурността по силата съответно на членове 37 и 81.

2. ***Без да се засягат правомощията на Комисията и на Административния съвет, изпълнителният директор е независим при изпълнението на функциите си и не може да търси или приема инструкции от нито едно правителство или друг орган.***

Член 79

Задачи на изпълнителния директор

1. Изпълнителният директор изпълнява следните задачи:
 - а) представлява Агенцията и подписва споразумението, посочено в член 31, параграф 2, **член 28, параграф 2а и член 30, параграф 5;**

- б) подготвя работата на Административния съвет и участва в работата му без право на глас, като се съблюдават разпоредбите на член 76, втора алинея;
- в) изпълнява решенията на Административния съвет;
- г) изготвя многогодишните и годишните работни програми на Агенцията и ги представя на Административния съвет за одобрение с изключение на частите, изготвени и приети от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, букви а) и б);
- д) изпълнява многогодишните и годишните работни програми, като се изключат частите, които се изпълняват от председателя на Съвета за акредитация на сигурността;
- е) за всяко заседание на Административния съвет изготвя доклад за напредъка по изпълнението на годишната работна програма и при необходимост — на многогодишната работна програма, в който включва, без изменения, частта, изготвена от председателя на Съвета за акредитация на сигурността;
- ж) изготвя годишния доклад за дейностите и перспективите на Агенцията с изключение на частта, която се изготвя и одобрява от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква в) по отношение на дейностите, обхванати от дял V, и го представя на Административния съвет за одобрение;
- з) осъществява текущото управление на Агенцията и предприема всички необходими мерки, включително приемането на вътрешни административни указания и публикуването на съобщения, за да осигури функционирането на Агенцията в съответствие с настоящия регламент;
- и) съставя проект на прогнозен разчет на приходите и разходите на Агенцията в съответствие с член 84 и изпълнява бюджета съгласно член 85;
- й) взема необходимите мерки, за да гарантира, че Агенцията в качеството ѝ на оператор на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“ може да изпълнява указанията, дадени в съответствие с Решение 2014/496/ОВППС, както и ролята, посочена в член 6 от Решение № 1104/2011/ЕС;
- к) осигурява обмена на цялата съответна информация, по-специално по отношение на сигурността, в рамките на структурата на Агенцията по член 72, параграф 1;

- л) в тясно сътрудничество с председателя на Съвета за акредитация на сигурността по въпросите, свързани с дейностите по акредитация на сигурността, обхванати от глава II на дял V, определя организационните структури на Агенцията и ги представя на Административния съвет за одобрение. Тези структури отразяват конкретните характеристики на различните компоненти на Програмата;
- м) по отношение на персонала на Агенцията упражнява правомощията по член 37, параграф 3, първа алинея, доколкото тези правомощия са му делегирани по силата на втора алинея от него;
- н) гарантира, че на Съвета за акредитация на сигурността, на органите по член 37, параграф 3 и на председателя на Съвета за акредитация на сигурността са осигурени секретарски услуги и всички ресурси, които са необходими за доброто им функциониране;
- о) изготвя план за действие, за да гарантира предприемането на последващи действия във връзка с констатациите и препоръките от оценките по член 102 с изключение на частта от плана за действие, свързана с дейностите, обхванати от глава II на дял V, и представя на Комисията два пъти годишно доклад за постигнатия напредък, след като включи, без да внася изменения, частта, изготвена от Съвета за акредитация на сигурността, който се изпраща и до Административния съвет за информация;
- п) взема следните мерки за защита на финансовите интереси на Съюза:
 - i) превантивни мерки срещу измами, корупция и всяка друга незаконна дейност, както и ефективни мерки за контрол,
 - ii) при установяване на нередности събира неправомерно платените суми и когато е целесъобразно, налага ефективни, съразмерни и възпиращи административни и финансови санкции;
- р) изготвя за Агенцията стратегия за борба с измамите, която е съобразена с риска от измами, като се взема предвид анализът на разходите и ползите от предвидените за изпълнение мерки и се отчитат констатациите и препоръките от разследванията на OLAF, и я представя на Административния съвет за одобрение;

- с) представя доклади на Европейския парламент за изпълнението на задълженията си, когато е бил приканен от последния за целта. Съветът също може да го прикани да докладва в същата връзка.

2. Изпълнителният директор решава дали е необходимо да се отделят един или повече служители в една или повече държави членки, за да се осъществяват задачите на Агенцията по ефикасен и ефективен начин. Преди да вземе решение да създаде местно бюро, изпълнителният директор получава предварителното съгласие на Комисията, Административния съвет и съответната държава членка (съответните държави членки). В решението се уточнява обхватът на дейностите, които ще се извършват в местното бюро, така че да се избегнат ненужните разходи и дублирането на административните функции на Агенцията. Може да се изисква споразумение за **прием** със съответната държава членка (държави членки). **Когато е възможно, въздействието по отношение на разпределението на персонала и бюджета се включва в проекта на единния програмен документ, посочен в член 84, параграф 6.**

Член 80

Управленски задачи на Съвета за акредитация на сигурността

Освен задачите по член 37, като част от управлението на Агенцията Съветът за акредитация на сигурността:

- а) изготвя и одобрява онази част от многогодишната работна програма, която е свързана с оперативните дейности в обхвата на глава II от дял V и с финансовите и човешките ресурси, необходими за изпълнението на тези дейности, и я изпраща своевременно на Административния съвет, за да бъде включена в многогодишната работна програма;
- б) изготвя и одобрява онази част от годишната работна програма, която е свързана с оперативните дейности в обхвата на глава II от дял V и с финансовите и човешките ресурси, необходими за изпълнението на тези дейности, и я изпраща своевременно на Административния съвет, за да бъде включена в годишната работна програма;
- в) изготвя и одобрява онази част от годишния доклад, която е свързана с дейностите и перспективите на Агенцията в обхвата на глава II от дял V и с финансовите и човешките ресурси, необходими за изпълнението на тези дейности и перспективи, и я изпраща своевременно на Административния съвет, за да бъде включена в годишния доклад.

Член 81

Председател на Съвета за акредитация на сигурността

1. Съветът за акредитация на сигурността избира председател и заместник-председател измежду своите членове с мнозинство от две трети от всички членове с право на глас. Когато не се постигне мнозинство от две трети в рамките на две заседания на Съвета за акредитация на сигурността, се изисква обикновено мнозинство.
2. Заместник-председателят замества служебно председателя, ако последният не е в състояние да изпълнява своите задължения.
3. Съветът за акредитация на сигурността има право да освобождава председателя, заместник-председателя или и двамата. Той приема решението за освобождаването с мнозинство от две трети.
4. Мандатът на председателя и заместник-председателя на Съвета за акредитация на сигурността е две години и те могат да заемат тази позиция за още един мандат. Всеки мандат приключва, когато съответното лице престане да бъде член на Съвета за акредитация на сигурността.

Член 82

Организационни аспекти на Съвета за акредитация на сигурността

1. Съветът за акредитация на сигурността има достъп до всички необходими човешки и материални ресурси, за да може да изпълнява задачите си независимо. Той разполага с достъп до всяка информация от значение за осъществяване на задачите си, с която разполагат другите органи на Агенцията, без да се засягат принципите на самостоятелност и независимост, посочени в член 36, буква и).
2. Съветът за акредитация на сигурността и намиращият се под негов контрол персонал на Агенцията изпълняват задълженията си по начин, който гарантира самостоятелност и независимост спрямо останалите дейности на Агенцията, по-специално спрямо оперативните дейности, свързани с експлоатацията на системите, в съответствие с целите на отделните компоненти на Програмата. Членовете на персонала на Агенцията под контрола на Съвета за акредитация на сигурността не могат по същото време да бъдат отделени за други задачи в рамките на Агенцията.

За тази цел в рамките на Агенцията се създава ефективно организационно разделяне между персонала, който се занимава с обхванатите от глава II на дял V дейности, и останалия персонал на Агенцията. Съветът за акредитация на сигурността незабавно

уведомява изпълнителния директор, Административния съвет и Комисията за всички обстоятелства, които биха могли да нарушат неговата самостоятелност или независимост. Ако не може да се намери решение в рамките на Агенцията, Комисията проучва ситуацията, като се консултира със съответните страни. Въз основа на резултатите от проучването Комисията взема целесъобразните корективни мерки, които Агенцията трябва да приложи, и ги свежда до знанието на Европейския парламент и Съвета.

3. Съветът за акредитация на сигурността създава специални подчинени органи, които действат под негово ръководство, за да разглеждат специфични въпроси. По-специално, като гарантира необходимата непрекъснатост на работата, той създава група, която да осъществява прегледи и проверки във връзка с анализа на сигурността и да изготвя съответните доклади за риска, за да се оказва съдействие на Съвета за акредитация на сигурността при подготовка на решенията му. За да се подпомага работата на тази група, Съветът за акредитация на сигурността може да създава и разпуска експертни групи.

Член 83

Задачи на председателя на Съвета за акредитация на сигурността

1. Председателят на Съвета за акредитация на сигурността гарантира, че Съветът осъществява дейностите си по акредитация на сигурността напълно независимо, и има следните задачи:
 - а) управлява дейностите по акредитация на сигурността под ръководството на Съвета за акредитация на сигурността;
 - б) под контрола на Съвета за акредитация на сигурността изпълнява частта от многогодишните и годишните работни програми на Агенцията в обхвата на глава II от дял V;
 - в) сътрудничи на изпълнителния директор с цел оказване на помощ при изготвянето на проекта за щатното разписание, посочен в член 84, параграф 4, и на организационните структури на Агенцията;
 - г) изготвя частта от доклада за напредъка относно оперативните дейности, обхванати от глава II на дял V, и я изпраща своевременно на Съвета за акредитация на сигурността и на изпълнителния директор, за да се включи в доклада за напредъка;

- д) изготвя частта от годишния доклад и от плана за действие относно оперативните дейности, обхванати от глава II на дял V, и я изпраща своевременно на изпълнителния директор;
- е) представява Агенцията във връзка с дейностите и решенията, обхванати от глава II на дял V;
- ж) упражнява по отношение на персонала на Агенцията, участващ в дейностите, обхванати от глава II на дял V, правомощията, предвидени в член 77, параграф 3, първа алинея, които са му делегирани в съответствие с член 77, параграф 3, четвърта алинея.

2. По отношение на дейностите, обхванати от глава II на дял V, Европейският парламент и Съветът могат да поканят председателя на Съвета за акредитация на сигурността за обмен на мнения във връзка с работата и перспективите на Агенцията, включително по отношение на многогодишните и годишните работни програми.

ГЛАВА III

Финансови разпоредби във връзка с Агенцията

Член 84

Бюджет на Агенцията

1. Без да се засягат останалите ресурси и задължения, **■** приходите на Агенцията включват финансов принос от Съюза, вписан в бюджета му, за да се осигури баланс между приходи и разходи. ***Агенцията може да получава ad hoc безвъзмездни средства от бюджета на Съюза.***
2. Разходите на Агенцията включват разходи за персонал, администрация и инфраструктура, оперативни разходи и разходи, свързани с функционирането на Съвета за акредитация на сигурността, включително на органите, посочени в член 37, параграф 3 ***и член 82, параграф 3***, и договорите и споразуменията, сключени от Агенцията с цел изпълнение на поверените ѝ функции.
3. Приходите и разходите са балансирани.
4. За дейностите в обхвата на глава II от дял V изпълнителният директор изготвя в тясно сътрудничество с председателя на Съвета за акредитация на сигурността проект на прогнозен разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата

финансова година, като в него ясно се разграничават елементите, които са свързани с дейностите по акредитация на сигурността и с останалите дейности на Агенцията. Председателят на Съвета за акредитация на сигурността може да изготви писмено становище по проекта, а изпълнителният директор изпраща проекта на прогнозен разчет и становището по него на Административния съвет и Съвета за акредитация на сигурността, заедно с проект за щатното разписание.

5. Всяка година за дейностите в обхвата на глава II от дял V Административният съвет изготвя въз основа на проекта на прогнозен разчет на приходите и разходите и в тясно сътрудничество със Съвета за акредитация на сигурността прогнозен разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година.
6. До 31 януари Административният съвет изпраща проект на единен програмен документ, съдържащ, наред с другото, прогнозен разчет, проект за щатното разписание, временна годишна работна програма, на Комисията и третите държави или международните организации, с които Агенцията е сключила договорености в съответствие с член 98.
7. Комисията изпраща на Европейския парламент и Съвета („бюджетния орган“) прогнозния разчет на приходите и разходите заедно с проекта на общ бюджет на Европейския съюз.
8. Въз основа на прогнозния разчет Комисията включва в проекта на общ бюджет на Европейския съюз прогнозните суми, считани за необходими за щатното разписание и субсидията от общия бюджет, който Комисията представя пред бюджетния орган в съответствие с член 314 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
9. Бюджетният орган разрешава бюджетните кредити за финансовия принос за Агенцията и приема нейното щатно разписание.
10. Бюджетът се приема от Административния съвет. Той става окончателен, след като общият бюджет на Европейския съюз е окончателно приет. При необходимост в него се внасят съответните корекции.
11. Във възможно най-кратки срокове Административният съвет уведомява бюджетния орган за намерението си да изпълнява всеки един проект, който ще има значителни финансови последици за финансирането на бюджета, по-конкретно всякакви проекти, свързани със собственост, например наемането или закупуването на сгради. Административният съвет уведомява Комисията за целта.

12. Когато клон на бюджетния орган е уведомил за намерението си да представи становище, същият го представя на Административния съвет в срок до шест седмици от датата на уведомлението за проекта.

Член 85

Изпълнение на бюджета на Агенцията

1. Изпълнителният директор изпълнява бюджета на Агенцията.
2. Всяка година изпълнителният директор изпраща на бюджетния орган цялата информация, необходима за осъществяване на задълженията, които има бюджетният орган за оценка.

Член 86

Представяне на отчетите на Агенцията и освобождаване от отговорност

При представяне на временните и окончателните отчети на Агенцията и при освобождаване от отговорност се спазват правилата и графика от Финансовия регламент и Регламента за финансовата рамка за органите по [член 70] от Финансовия регламент.

Член 87

Финансови разпоредби във връзка с Агенцията

Финансовите правила, приложими към Агенцията, се приемат от Административния съвет след консултация с Комисията. Тези правила не могат да се отклоняват от Регламента за финансовата рамка за органите по [член 70] от Финансовия регламент, освен ако отклонението се налага конкретно за функционирането на Агенцията и ако Комисията е дала предварителното си съгласие.

ГЛАВА V

Човешки ресурси на Агенцията

Член 88

Персонал на Агенцията

1. По отношение на персонала, нает от Агенцията, се прилагат Правилникът за длъжностните лица, Условието за работа на другите служители и правилата, съвместно приети от институциите на Съюза за целите на прилагането на Правилника за длъжностните лица и на Условието за работа на другите служители.

2. Персоналът на Агенцията се състои от назначени от нея служители с оглед на изпълнението на нейните задачи. Те са проучени за надеждност за подходящо ниво на достъп в зависимост от класификацията на информацията, с която боравят.
3. Вътрешните правила на Агенцията, като процедурния правилник на Административния съвет, процедурния правилник на Съвета за акредитация на сигурността, финансовите правила, приложими към Агенцията, правилата за прилагане на Правилника за длъжностните лица и правилата за достъп до документите, гарантират самостоятелността и независимостта на персонала, извършващ дейностите по акредитация на сигурността, по отношение на персонала, осъществяващ останалите дейности на Агенцията, в съответствие с член 36, буква и).

Член 89

Назначаване и мандат изпълнителния директор

1. Изпълнителният директор се наема на работа като срочно нает служител на Агенцията в съответствие с член 2, буква а) от Условието за работа на другите служители.

Изпълнителният директор се назначава от Административния съвет въз основа на своите качества, доказани административни и управленски умения и съответната компетентност и опит от списък от *най-малко трима* кандидати, предложени от Комисията след открит и прозрачен конкурс, проведен след публикуването на покана за изразяване на интерес в Официален вестник на Европейския съюз или другаде.

Кандидатът, избран от Административния съвет за длъжността на изпълнителен директор, може да бъде поканен при първа възможност да направи изявление пред Европейския парламент и да отговори на въпросите, зададени от негови членове.

При сключване на договорите на изпълнителния директор Агенцията се представлява от председателя на Административния съвет.

Административният съвет приема решението си за назначаване на изпълнителния директор с мнозинство от две трети от членовете си.

2. Мандатът на изпълнителния директор е пет години. В края на мандата Комисията прави оценка на работата на изпълнителния директор, като взема предвид бъдещите задачи на Агенцията и предизвикателства, пред които тя ще се изправи.

По предложение на Комисията, в което се взема предвид оценката, посочена в първа алинея, Административният съвет може еднократно да продължи мандата на изпълнителния директор за срок до *пет* години.

Решението за продължаване на мандата на изпълнителния директор се приема с мнозинство от две трети от членовете на Административния съвет.

Изпълнителен директор, чийто мандат е бил продължен, не може след това да участва в процедура за подбор за същата длъжност.

Административният съвет информира Европейския парламент за намерението си да продължи мандата на изпълнителния директор. Преди продължаването изпълнителният директор може да бъде поканен да направи изявление пред съответните комисии на Европейския парламент и да отговори на въпросите на депутатите.

3. Административният съвет може да освобождава изпълнителния директор по предложение на Комисията или на една трета от своите членове с решение, което се приема с мнозинство от две трети от членовете на съвета.
4. Европейският парламент и Съветът могат да поканят изпълнителния директор за обмен на мнения във връзка с работата и перспективите на Агенцията, включително по отношение на многогодишните и годишните работни програми. Този обмен на мнения не засяга въпроси, свързани с дейностите по акредитация на сигурността, обхванати от глава II на дял V.

Член 90

Командироване на национални експерти в Агенцията

Към Агенцията могат да работят национални експерти от държавите членки, *както и – в съответствие с член 98, параграф 2 – национални експерти от участващи трети държави и* международни организации.. Тези експерти са проучени за надеждност за подходящо ниво на достъп в зависимост от класификацията на информацията, с която боравят, *в съответствие с член 42, буква в)*. Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители не се прилагат към такъв персонал.

ГЛАВА VI

Други разпоредби

Член 91

Привилегии и имунитети

Към Агенцията и нейния персонал се прилага Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функциониране на Европейския съюз.

Член 92

Споразумение за седалището и споразумения за прием на местни бюра

1. В споразумението за седалището между Агенцията и държавата членка, където е разположено седалището ѝ, което се сключва след получаване на одобрение от Административния съвет, се предвиждат необходимите клаузи за разполагане на Агенцията в приемащата държава членка и за оборудването, което ще се предостави от същата държава членка, както и специалните правила, приложими в **съответната** държава членка към изпълнителния директор, членовете на Административния съвет, персонала на Агенцията и членовете на техните семейства. **Когато е необходимо за функционирането на местното бюро, споразумение за прием между Агенцията и съответната държава членка, в която се намира бюрото, се сключва след получаване на одобрение от Административния съвет.**
2. **Държавите членки, които приемат** Агенцията, **гарантират** възможно най-добрите условия, за да се осигури нейното гладко и ефикасно функциониране, включително многоезиковото и с европейска насоченост образование и подходящите транспортни връзки.

Член 93

Езиков режим за Агенцията

1. Към Агенцията се прилагат разпоредбите, предвидени в Регламент № 1 от 15 април 1958 г. за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност¹.
2. Преводаческите услуги, необходими за функциониране на Агенцията, се предоставят от Центъра за преводи за органите на Европейския съюз.

Член 94

Политика във връзка с достъпа до документи, притежавани от Агенцията

1. Към документите, които притежава Агенцията, се прилага Регламент (ЕО) № 1049/2001.

¹ ОВ 17, 6.10.1958 г., стр. 385 – 86.

2. Административният съвет приема разпоредби за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001.
3. Решенията, взети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, могат да бъдат предмет на жалба пред омбудсмана или на съдебно производство в Съда на Европейския съюз съгласно съответно член 228 и член 263 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 95

Политика на Агенцията във връзка с предотвратяването на измамите

1. За да се подпомогне борбата с измамите, корупцията и другите незаконни дейности в обхвата на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета, в срок до шест месеца от датата, на която Агенцията започне да функционира, тя се присъединява към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)¹, и приема целесъобразни разпоредби, приложими към всички служители на Агенцията, като се използва образецът от приложението към същото споразумение.
2. Европейската сметна палата има правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които чрез Агенцията са получили средства на Съюза.
3. OLAF може да извършва разследвания, включително проверки на място и инспекции, за да установява дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза, във връзка с безвъзмездни средства или договор, финансирани от Агенцията, в съответствие с разпоредбите и процедурите по Регламент (Евратом, ЕС) № 2185/96 на Съвета и Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.
4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и международни организации, договорите, споразуменията и решенията на Агенцията за отпускане на безвъзмездни средства съдържат разпоредби, с които изрично се оправомощават Европейската сметна палата и OLAF да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните им компетентности.

¹ ОВ L 136, 27.1.1999 г, стр. 15.

Член 96

Защита от страна на Агенцията на класифицираната или чувствителната неклассифицирана информация

След предварителни консултации с Комисията Агенцията приема собствени правила относно сигурността, равностойни на правилата относно сигурността на Комисията за КИЕС и чувствителната неклассифицирана информация, включително правила за обмена, обработката и съхранението на тази информация, в съответствие с Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията¹ и Решение 2015/444².

Член 97

Отговорност на Агенцията

1. Договорната отговорност на Агенцията се урежда от приложимото към съответния договор право.
2. Съдът притежава юрисдикция да се произнася с решения по силата на всяка арбитражна клауза, съдържаща се в договор, сключен от Агенцията.
3. В случай на извъндоговорна отговорност Агенцията възстановява вредите, причинени от нейни отдели или служители при изпълнение на задълженията им, в съответствие с основните принципи, които са общи за правото на държавите членки.
4. Съдът притежава юрисдикция да се произнася по споровете, свързани с обезщетенията за вредите, посочени в параграф 3.
5. Личната отговорност на служителите на Агенцията спрямо нея се урежда от разпоредбите на Правилника за длъжностните лица или Условията за работа на другите служители, които са приложими към тях.

Член 98

Сътрудничество с трети държави и международни организации

1. Агенцията е отворена за участие на трети държави *и международни организации*, които за тази цел са сключили *международни* споразумения със Съюза.

¹ Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 41).

² Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

2. Съгласно съответните разпоредби от споразуменията по параграф 1 **и член 42** се уточняват договореностите, касаещи по-специално характера, мащаба и начина, по който съответните трети държави ще участват в работата на Агенцията, включително разпоредби, свързани с участието в инициативите, предприемани от Агенцията, финансовия принос и персонала. Що се отнася до въпросите във връзка с персонала, при всяко положение посочените договорености отговарят на Правилника за длъжностните лица. ***Когато е приложимо, те включват и разпоредби относно обмена и защитата на класифицирана информация с трети държави и международни организации. За тези разпоредби е необходимо предварително одобрение от Комисията.***
3. Административният съвет приема стратегия за връзките с трети държави и международни организации, ***в рамките на международните споразумения, посочени в параграф 1***, по отношение на въпросите от компетенцията на Агенцията.
4. В отношенията си с трети държави и международни организации Комисията прави необходимото, за да може Агенцията да осъществява дейността си в рамките на своя мандат и съществуващата институционална рамка, като сключва целесъобразно работно споразумение с изпълнителния директор.

Член 99

Конфликти на интереси

1. Членовете на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността, изпълнителният директор, командированите национални експерти и наблюдателите съставят декларация за ангажименти и декларация за интереси, в които се заявява липсата или наличието на преки или косвени интереси, за които би могло да се счита, че накърняват тяхната независимост. Тези декларации са точни и пълни. Те се изготвят в писмена форма при встъпване на лицата в длъжност и се подновяват всяка година. Декларациите се актуализират, когато е необходимо, особено ако настъпят значителни промени в личното положение на засегнатите лица.
2. Преди всяко събрание, на което присъстват, членовете на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността, изпълнителният директор, командированите национални експерти, наблюдателите и външните експерти, участващи в ad hoc работни групи, декларират точно и пълно липсата или наличието на интереси, за които би могло да се счита, че накърняват тяхната независимост по отношение на някоя от точките в дневния ред, и се въздържат от участие в обсъждането и гласуването по тези точки.

3. В процедурния си правилник Административният съвет и Съветът за акредитация на сигурността определят практическите разпоредби относно правилата за декларацията за интереси по параграфи 1 и 2 и за предотвратяване и управление на конфликтите на интереси.

ДЯЛ X

ПРОГРАМИРАНЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

Член 100

Работна програма

Програмата се изпълнява чрез работните програми по член 110 от Финансовия регламент, които могат да са специфични за всеки компонент от Програмата. В работните програми се определя, когато това е уместно, общата сума, запазена за операции за смесено финансиране.

Член 101

Мониторинг и докладване

1. Показателите за докладване относно напредъка на Програмата по отношение на изпълнението на общите и специфичните цели, определени в член 4, се съдържат в приложението.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 105 относно изменения на приложението с цел преразглеждане и/или допълване на показателите, когато това е необходимо.
3. Системата за отчитане на изпълнението гарантира ефикасното, ефективно и своевременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на Програмата и резултатите. За тази цел на получателите на средства от Съюза и където е приложимо, на държавите членки се налагат съразмерни изисквания за докладване.
4. За целите на параграф 1 получателите на средства от Съюза са задължени да предоставят съответната информация. Данните, необходими за проверката на изпълнението, се събират ефикасно, ефективно и своевременно.

Член 102

Оценка

1. Комисията извършва своевременно оценки на Програмата, които да послужат в процеса на вземане на решения.

2. *До 30 юни 2024 г. и на всеки четири години след това Комисията прави оценка на изпълнението на Програмата.*

Тази оценка обхваща всички компоненти и действия в рамките на Програмата. Тя засяга резултатите от предоставяните услуги, промените на нуждите на ползвателите и промените на наличния капацитет за споделяне и обединяване, когато се оценява прилагането на SSA и Govsatcom, или данните и услугите, предлагани от конкурентите, когато се оценява изпълнението на „Галилео“, „Коперник“ и EGNOS. За всеки компонент се оценява също така, въз основа на анализ на разходите и ползите, въздействието на тези промени, включително необходимостта от промяна в политиката за таксуване или необходимостта от допълнителна космическа или наземна инфраструктура.

При необходимост оценката се придружава от подходящо предложение.

4. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.
5. Субектите, участващи в изпълнението на настоящия регламент, предоставят на Комисията данните и информацията, необходими за оценката по първи параграф.
6. До 30 юни 2024 г., а след това – на всеки **четири** години, въз основа на насоките си Комисията извършва оценка на резултатите от работата на Агенцията, по-конкретно по отношение на нейните цели, мандат **и** задачи **■**. По-конкретно при оценката се разглежда евентуалната необходимост от изменение на мандата на Агенцията и финансовите последици от едно такова изменение, **като оценката се основава на анализ на разходите и ползите**. В оценката се разглежда също така политиката на Агенцията по отношение на конфликта на интереси и независимостта и самостоятелността на Съвета за акредитация на сигурността. **Комисията може също така да направи оценка на резултатите от работата на Агенцията, за да прецени възможността да ѝ се възложат допълнителни задачи в съответствие с член 30, параграф 3. При необходимост оценката се придружава от подходящо предложение.**

Когато Комисията счита, че повече не е обосновано Агенцията да продължава своите дейности предвид на целите, мандата и задачите ѝ, тя може да предлага да се измени съответно настоящият регламент.

Комисията изпраща доклад от оценката на Агенцията и заключенията си на Европейския парламент, Съвета, Административния съвет и Съвета за акредитация на сигурността на Агенцията. Констатациите от оценката се оповестяват публично.

Член 103

Одити

Одитите относно използването на финансовия принос от Съюза, проведени от лица или субекти, включително различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, съставляват основата на общата увереност по член 127 от Финансовия регламент.

Член 104

Защита на личните данни и правото на неприкосновеност на личния живот

Обработката на всички лични данни при изпълнение на задачите и дейностите по настоящия регламент, в това число от Агенцията на Европейския съюз за космическото пространство, се извършва в съответствие с приложимото право в областта на защитата на личните данни, по-специално Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент № 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета. Административният съвет определя мерките за прилагане на Регламент (ЕО) № 45/2001 от страна на Агенцията, в това число и тези относно назначението в Агенцията на длъжностно лице за защита на данните. Тези мерки се определят след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните.

ДЯЛ XI

ДЕЛЕГИРАНЕ И МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 105

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 52 и 101, се предоставя на Комисията ■ до 31 декември 2028 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 52 и 101, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегирания акт, който вече е в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 52 и 101, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 106

Процедура по спешност

1. *Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се **прилагат**, докато не бъде представено възражение съгласно параграф 2. В нотификацията за акта до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използване на процедурата по спешност.*
2. Европейският парламент или Съветът могат да представят възражения срещу *делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 105, параграф 6.* В такъв случай *Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението, с което Европейският парламент или Съветът представят възражения..*

Член 107

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

Комитетът заседава в специфични различни състави, както следва:

- а) „Галилео“ и EGNOS;*
- б) „Коперник“;*
- в) Осведоменост за ситуацията в космическото пространство (SSA);*
- г) Govsatcom;*
- д) Състав по тема „сигурност“: всички свързани със сигурността аспекти на Програмата, без да се засяга ролята на Съвета по акредитиране на сигурността (САС). Представители на ЕКА и Агенцията могат да бъдат поканени да участват като наблюдатели. Европейската служба за външна дейност също е поканена да присъства¹;*

¹ *Към регламента следва да се добави декларация на Съвета и на Комисията относно прилагането на член 107 по отношение на свързаните със сигурността аспекти на Програмата, като текстът може да гласи: „Съветът и Комисията подчертават, че поради чувствителността на свързаните със сигурността аспекти на Програмата и в съответствие с член 3, параграф 4 и член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 182/2011 е особено важно председателят на програмния комитет, заседаващ в състав по тема „сигурност“, да положи всички усилия за намиране на решения, които да се ползват с възможно най-широка подкрепа в рамките на комитета или на апелативния комитет, когато се обсъжда*

*е) **Хоризонтален състав: стратегически преглед на изпълнението на Програмата, съгласуваност между различните компоненти на Програмата, хоризонтални мерки и преразпределение на бюджета, както е посочено в член 11.***

- 1а. **Програмният комитет създава в съответствие с процедурния си правилник „форум на ползвателите“ като работна група, която да предоставя на програмния комитет становища във връзка с аспектите, свързани с изискванията на ползвателите, развитието на услугите и използването от страна на ползвателите. Форумът на ползвателите има за цел да гарантира постоянно и ефективно участие на ползвателите и да се събира в специфични състави за всеки компонент на Програмата.***
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
4. ***В съответствие с международните споразумения, сключени от Съюза, представители на трети държави или международни организации могат да бъдат поканени като наблюдатели на заседанията на комитета при условията, предвидени в процедурния правилник на комитета, като се вземе предвид сигурността на Съюза.***

приемането на проекти на актове за изпълнение относно свързаните със сигурността аспекти на Програмата.“

ДЯЛ XII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 108

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на Програмата и нейните действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати на Програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 4.
3. Агенцията може да предприема комуникационни дейности по собствена инициатива в рамките на компетентността си. Отделянето на ресурси за комуникационните дейности не е във вреда на ефективното упражняване на задачите по член 30. **Такива комуникационни** дейности се осъществяват съгласно съответните планове във връзка с комуникацията и разпространението, приети от Административния съвет.

Член 109

Отмяна

1. Регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и Решение № 541/2014/ЕС се отменят, считано от 1 януари 2021 г.
2. Препратките към отменените актове се тълкуват като препратки към настоящия регламент.

Член 110

Преходни разпоредби и непрекъснатост на услугите след 2027 г.

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните действия, докато те приключат, съгласно регламенти (ЕС) № 377/2014, 1285/2013 и 912/2010 и на основание Решение № 541/2014/ЕС, което продължава да се прилага за съответните действия до тяхното приключване. По-конкретно консорциумът, учреден съгласно член 7, параграф 3 от Решение 541/2014/ЕС, осигурява услуги за КНП до 3 месеца след подписване от страна на националните субекти учредители на споразумението за създаване на партньорството във връзка с КНП по член 57.
2. Финансовият пакет за Програмата може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между Програмата и мерките, приети по регламенти № 377/2014 и 1285/2013 и на основание Решение № 541/2014/ЕС.
3. Ако е необходимо, в бюджета могат да се предвидят бюджетни кредити след 2027 г. за покриване на разходите, **необходими за изпълнение на целите**, предвидени в член 4 ▯, с цел да се гарантира управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 111

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

[Той се прилага от 1 януари 2021 г.]

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

....,

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ

Основните показатели оформят структурата на мониторинга на изпълнението на Програмата с оглед на нейните цели, посочени в член 4, за да се сведат до минимум административната тежест и административните разходи.

1. *За тази цел, с оглед на ежегоден отчет, се събират данни по отношение на следния набор от основни показатели, за които в споразуменията, сключени с упълномощените субекти, се определят подробности за изпълнението, като например количествени показатели, цифрови данни и съответните номинални стойности и прагове (включително количествени и качествени случаи), в съответствие с приложимите изисквания относно мисиите и очакваните резултати:*

Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква а)

Показател 1: Точност на услугите за навигация и измерване на времето, предоставяни поотделно от „Галилео“ и EGNOS

Показател 2: Наличие и непрекъснатост на услугите, предоставяни поотделно от „Галилео“ и EGNOS

Показател 3: Географски обхват на услугите на EGNOS и брой на публикуваните процедури на EGNOS (както APV-I, така и LPV-200)

Показател 4: Удовлетвореност на потребителите от ЕС по отношение на услугите на „Галилео“ и EGNOS

Показател 5: Дял на съвместимите приемници на „Галилео“ и EGNOS на световния пазар и на пазара на ЕС за приемници за глобални навигационни спътникови системи / спътникова система за повишаване на точността (ГНСС/ ССПТ).

Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква б)

Показател 1: Брой на ползвателите от ЕС на услугите на „Коперник“, данните от „Коперник“ и системите за достъп до данни и информация (DIAS), като се предоставя, когато е възможно, информация, като например тип на ползвателя, географско разпределение и сектор на дейност

Показател 1а: Където е приложимо, брой на случаите на активиране на поисканите и/или предоставените услуги на „Коперник“

Показател 1б: Удовлетвореност на потребителите от ЕС по отношение на услугите на „Коперник“ и DIAS

Показател 1в: Надеждност, наличност и непрекъснатост на услугите на „Коперник“ и потока от данни от „Коперник“

Показател 2: Брой на новите информационни продукти, доставени в портфейла на всяка услуга на „Коперник“

Показател 3: Количество данни, генерирани от „Часовои“

Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква в)

Показател 1: Брой на ползвателите на компонентите във връзка със SSA, като се предоставя, когато е възможно, информация, като например тип на ползвателя, географско разпределение и сектор на дейност

Показател 2: Наличност на услугите

Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква г)

Показател 1: Брой на ползвателите от ЕС на GOVSATCOM, като се предоставя, когато е възможно, информация, като например тип на ползвателя, географско разпределение и сектор на дейност

Показател 2: Наличност на услугите

Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква д)

Показател 1: Брой на изстрелванията за целите на Програмата (включително броя на отделните видове ракети носители)

Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква е)

Показател 1: Брой и местоположение на платформите за космическото пространство в Съюза

Показател 2: Дял на МСП, установени в ЕС, като дял от общата стойност на договорите, свързани с Програмата

2. При оценката, посочена в член 102, се вземат предвид допълнителни елементи като:

- а) резултати на конкурентите в областта на навигацията и наблюдението на Земята*
- б) използване от страна на ползвателите на услугите на „Галилео“ и EGNOS*
- в) надеждност на услугите на EGNOS*
- г) използване на услугите на „Коперник“ от основните ползватели на „Коперник“*
- д) брой на политиките на Съюза или на политиките на държавите членки, които използват „Коперник“ или се възползват от програмата*
- е) анализ на автономността на компонента за КНП и на равнището на независимост на ЕС в тази област*
- ж) актуално състояние на работата в мрежа за дейности относно NEO*
- з) оценка на капацитета на Govsatcom по отношение на потребностите на ползвателите, както е посочено в членове 68 и 69*
- и) удовлетвореност на потребителите от услугите на SSA и Govsatcom*
- й) дял на изстрелванията на „Ариана“ и „Вега“ на общия пазар въз основа на публично достъпни данни*
- к) развитие на сектора надолу по веригата, измерено, когато е възможно, чрез броя по държави членки на новите предприятия, които използват космически данни, информация и услуги на ЕС, създадените работни места и оборота, като се използват проучвания на Евростат, когато има налични*
- л) развитие на космическия сектор на ЕС, измерено, когато е възможно, чрез броя по държави членки на създадените работни места и оборота и глобалния пазарен дял на европейската космическа промишленост, като се използват проучванията на Евростат, когато има налични.*